

Szent Gellért
Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
OM 028300

Pedagógiai program

Készítette:

Tímár Erzsébet

Tímár Erzsébet

főigazgató

Jóváhagyta:

2024

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

**A SZENT GELLÉRT KATOLIKUS
ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM**

(5500 Gyomaendrőd, Selyem út 109/2.)

OM: 028300

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2024

Tartalom

1. A pedagógiai program célja, feladata.....	13
1.1. Jogszábeli háttér.....	13
1.2. Az intézmény helyzete, háttere.....	13
2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	16
2.1. Alapelvek, értékek.....	16
2.2. Célok, feladatok	17
2.2.1. A nevelő-oktató munka feladatai.....	21
2.2.2. Kiemelt fejlesztési feladatok	22
2.2.3. „Fejlesztési területek – nevelési célok	22
2.2.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei és eljárásai	27
3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	32
3.1. A személyiségfejlesztés	32
3.1.1. A személyiségfejlesztés pedagógiai feladatai	32
3.1.2. Képesség-kibontakoztató felkészítés	33
3.1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai tevékenységek.....	33
3.2. Nevelési területek.....	34
3.2.1. Értelmi nevelés	34
3.2.2. Érzelmi nevelés.....	34
3.2.3. Hitéleti nevelés	35
3.2.4. Erkölcsei nevelés	36
3.2.5. Állampolgárságra nevelés	38
3.2.6. Honvédelmi nevelés.....	40
3.2.7. A nevelési és oktatási célok megvalósítását segítő egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek	43
4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	50
4.1. A közösségfejlesztés célja	50
4.2. A közösségi nevelés területei.....	50
4.2.1. Az iskola keretén belül működő közösségi nevelés területei.....	50

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

4.3. A közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink.....	51
4.4. Községek	51
4.4.1. A család	51
4.4.2. Az iskolai közösség	51
4.4.3. Az osztályközösség.....	51
4.5. A közösségfejlesztés szinterei.....	52
4.6. Az önkormányzás képességének kialakítása	53
4.7. Alkalmazottak közösségei	53
4.8. Szülői szervezetek	53
4.9. A média szerkesztésében részt vevők tevékenysége, céljai.....	54
5. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tanórai és tanórán kívüli tevékenységek	54
5.1. Hitéleti nevelés a tanítási órákon	54
5.2. Kompetencia alapú oktatás	55
5.3. Egyéb foglalkozások	55
6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	56
6.1. A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatása	57
6.2. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység.....	57
6.3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő programok.....	58
6.4. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység, a tehetségprogram	58
6.5. Tehetségfejlesztő programunk	59
6.6. A szociális hátrányok leküzdését segítő tevékenység	77
6.7. A szociális juttatások elosztásának rendszere	77
6.8. Tankönyvek beszerzése	78
7. A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység.....	79
7.1. Az iskola főigazgatójának feladatai	79
7.2. Az iskolai gyermekvédelmi felelős feladatai.....	79
8. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	80

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

9. Kapcsolattartás a tanulókkal, a szülőkkal, az iskola partnereivel.....	80
9.1. Kapcsolattartás formái a tanulókkal.....	80
9.2. Kapcsolattartás a szülőkkal.....	81
9.3. Kapcsolattartás az iskola partnereivel.....	82
10. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek.....	85
10.1. Kompetencia alapú oktatás.....	85
10.2. Digitális tartalmak, taneszközök használata (IKT alapú pedagógia).....	85
11. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	86
11.1. Csoportbontások.....	86
11.2. A könnyített és a gyógytestnevelés szervezésének, a tanulók könnyített vagy gyógytestnevelési órára történő beosztásának rendje.....	86
12. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	87
13. Iskolai beszámoltatás, értékelés, minősítés, jutalmazás.....	87
13.1. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérése és a tanulói teljesítmény értékelésének, minősítésének követelményei és formái.....	88
13.1.1. A tanulók teljesítményének értékelése.....	88
13.2. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	91
13.2.1. Az otthoni írásbeli és szóbeli felkészülés alapelvei.....	91
13.3. Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanuló tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya.....	91
13.3.1. A tanulói írásbeli beszámoltatásának formái a következők:.....	91
13.3.2. Az írásbeli beszámoltatás rendje és korlátai a következők:.....	92
13.4. A szóbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanuló tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya.....	93
13.5. A kompetencia alapú oktatáshoz kapcsolódó sokszínű tevékenység formái, rendje, korlátai, a tanuló tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya.....	93
13.6. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	94

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

13.6.1. A tanórához kapcsolódó írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	94
13.7. A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének, minősítésének és jutalmazásának követelményei és formái.....	95
13.7.1. Magatartás	95
13.7.2. Szorgalom	96
13.7.3. A tanulók jutalmazásának és büntetésének formái, rendje	97
14. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei	100
15. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	101
15.1. A pedagógusok feladatai.....	101
15.2. Az osztályfőnökök feladatai	102
15.2.1. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre 1 – 8. évfolyamon.....	102
15.2.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre 9 – 12. évfolyamon.....	102
16. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, gyakorlásának rendje	104
16.1. A tanulók részvétele a döntéshozatalban.....	105
16.1.1. A diákönkormányzat tisztségviselői	105
16.1.2. A diákönkormányzat működése	106
17. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	107
17.1. Szabályok az általános iskolára vonatkozóan	107
17.1.1. Általános szabályok	107
17.1.2. Az értékelés rendje	108
17.1.3. Osztályozó vizsga	108
17.1.4. Különbözeti vizsga	108
17.1.5. Javító vizsga	108
17.1.6. Pótló vizsga	109
17.1.7. Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga	109
17.1.8. A vizsgatárgyak részei és követelményei	110
17.2. Szabályok a gimnáziumra vonatkozóan	110
17.2.1. Vizsgák.....	110

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

*Ha a tanuló aktuális fizikális / egészségi állapota nem teszi lehetővé a gyakorlati vizsga eredményes teljesítését, a követelményeket a vizsgázó két szóbeli vizsga megtétele útján teljesítheti. (Orvosi igazolás bemutatása és szülői kérvény mellékelése szükséges)..... 111

17.2.2. Osztályozó vizsga 111

17.2.3. Javítóvizsga 111

17.2.4. Pótló vizsga 112

17.2.5. Különbözeti vizsga 112

17.2.6. Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga 112

17.2.7. Iskolaváltás 113

18. A felvétel és átvétel helyi szabályai 113

18.1. Szabályok az általános iskolára vonatkozóan 113

18.1.1. Az első osztályosok beiskolázása 113

18.1.2. Átvétel más intézményből..... 114

18.2. A gimnáziumra vonatkozó szabályok 115

18.2.1. Felvétel az általános iskolából..... 115

18.2.2. Átvétel másik iskolából..... 116

19. Egészséges életmódra nevelés 116

19.1. Az iskola egészségnevelési elvei..... 116

19.2. Az iskola környezeti nevelési program feladatai: 117

20. Teljeskörű egészségfejlesztési program 118

20.1. A teljes körű egészségfejlesztés célja 118

20.2. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő tevékenységek 119

20.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv 120

21. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek 121

21.1. Az általános fizikai teherbíró-képesség mérésének fő célja 121

21.1.1. Az oktatás területén 121

21.1.2. Az egészségügy területén..... 122

21.2. Az általános fizikai teherbíró-képesség mérésének lehetőségei 122

21.3. Az általános fizikai teherbíró-képesség mérési módszere 122

21.4. Az általános vizsgálati szempontok 123

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

21.5.	A testnevelők által elvégzendő feladatok	123
21.5.1.	Egységes minőségellenőrzés	123
21.5.2.	Egységes minőségbiztosítás	124
21.5.3.	Folyamatos visszacsatolás	124
21.5.4.	Adatok nyilvántartása	124
22.	Intézményi Bozsik program.....	124
23.	Az iskola könyvtárpedagógiai programja.....	124
23.1.	Az iskolai könyvtárra vonatkozó általános adatok, fenntartás, irányítás, elhelyezés, a könyvtár működésének célja.....	124
23.1.1.	Az iskolai könyvtárra vonatkozó általános adatok	124
23.1.2.	Az iskolai könyvtár gazdálkodása	126
23.1.3.	Az iskolai könyvtár működésének célja	126
23.2.	Az iskolai könyvtár használatával kapcsolatos szabályok.....	126
23.2.1.	Iskolai könyvtárunk alapfeladatai és kiegészítő feladatai.....	126
23.2.2.	Az iskolai könyvtár állománnyal kapcsolatos tevékenysége	128
23.2.3.	A könyvtári állományalakítás.....	128
23.2.4.	Katalógus készítés és szerkesztés általános szabályai	130
23.2.5.	Az iskolai tankönyvellátás megszervezésével kapcsolatos feladatok	130
	– a tanév közben lehetőséget biztosít a tanulók számára, a tanév közben jelentkező, tankönyv-elhasználódásból, tankönyv elvesztéséből keletkező hiány pótlására.	131
24.	A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések.....	131
24.1.	Az informatikaoktatás és az IKT alapú oktatás tárgyi feltételei	131
24.2.	Az iskolai könyvtár helyzete.....	132
24.3.	A testnevelés lehetőségei az iskolánkban	133
24.4.	Az idegen nyelv oktatásának tárgyi feltételei	133
24.5.	A kompetencia alapú oktatás tárgyi feltételei.....	133
25.	Az általános iskolai helyi tanterv választott kerettanterv-típusai és óraszámai, szabadon választható foglalkozások.....	134
25.1.	A választott kerettanterv megnevezése.....	134
25.1.2.	A választott kerettanterv típusa	134

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

25.1.3. A 2020-21. tanévtől felmenő rendszerben bevezetett óraterv.....	136
25.1.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	137
26. A gimnázium egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámai, az előírt tananyag és követelmények	137
26.1. A választott kerettantervek	137
26.2. Tantárgyak, foglalkozások, óraszámok	138
26.2.1. Tantárgyi rendszerünk	138
26.3. A 2020-21. tanévtől az új Kerettanterv alapján induló osztályok	139
27. A közép- és emelt szintű érettségire való felkészítő foglalkozások tantárgyai a gimnáziumban	143
27.1. A közép- és emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozás	143
28. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból az érettségi vizsga témakörei.....	145
28.1. Követelmények	145
28.2. A haladási tervek.....	145
29. Az iskolai közösségi szolgálat	146
29.1. Az iskolai közösségi szolgálattal kapcsolatos jogszabályi háttér	146
29.2. A közösségi szolgálat területei.....	146
29.3. A közösségi szolgálat megszervezése	147
29.4. A közösségi szolgálat dokumentálása	147
29.5. A közösségi szolgálat egyéb tudnivalói.....	148
29.6. A közösségi szolgálat dokumentumai	149
30. Záró rendelkezések.....	150
31. MELLÉKLETEK.....	152
1. sz. melléklet	153
2. sz. melléklet	158
3. sz. melléklet	159
4. sz. melléklet	161
5. sz. melléklet	162

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

6. sz. melléklet 163

BEVEZETŐ

„Mert a bölcsesség legbiztosabb kezdete a tanulás utáni vágy;
tanulni akarni annyi, mint szeretni a bölcsességet.”
(Bölcs 6,17)

AZ INTÉZMÉNY KÜLDETÉSNYILATKOZATA

A katolikus intézmények küldetése

A katolikus intézmény küldetése a társadalomban

Az Egyház Krisztustól kapott feladata az emberek Isten felé vezetése, üdvösségre segítése. Bár az Egyház 2000 éves, ezt a feladatot minden embernél újra kell kezdenie.

Az Egyház küldetése, hogy hirdesse az evangéliumot, vagyis kinyilvánítsa mindenki előtt az üdvösség örömhírét. Jézus Krisztus evangéliumában egészen kifejezetten megvan az az igény, hogy belegyökerezzenek a hívek lelkébe és életébe. Éppen ez a célja a katolikus iskolai nevelésnek is.

A katolikus közoktatás tudatosan arra kötelezi el magát, hogy az egész ember kifejlesztésén munkálkodjék, hiszen Krisztusban, a tökéletes emberben, minden emberi érték teljesen kibontakozik, és egymásba fonódik. Ez adja a katolikus iskolák legsajátosabb katolikus jellegét, és ebben gyökerezik az a kötelessége, hogy tisztelje az emberi értékeket, érvényre juttatva azt az autonómiát, amely megilleti őket, s közben betöltve saját küldetését, amely minden ember szolgálatára kötelezi.¹

Korunk nélkülözi a stabil értékrendet. Az egyházi intézmény a krisztusi tanítás fényében felismerve az ember alapvető küldetését, az egészséges személyiség és a hit alapjait egyszerre kívánja megvetni. A családokkal való kapcsolattartás folyamán a remélhetőleg egyre több embert segíthet az igaz értékek megtalálására. Éppen ezért a katolikus intézmény nyitott mindazon családok számára, akik elfogadják a katolikus szellemiséget. Más felekezetből érkező családoknál tiszteletben tartja saját vallási szokásaikat.

A katolikus intézmény küldetése a pedagógus felé

Az Egyházban a katolikus közoktatás szerepe egyre nagyobb. „A nevelés eszközei közül a krisztushívőknek különösen nagyra kell értékelniük az iskolát, óvodát, amelyek kiemelkedő segítséget nyújtanak a szülőknek nevelési feladatuk teljesítésében.”²

---

¹Katolikus Iskolák Magyarországon, 7,8,14. oldal

²Egyházi Törvénykönyv (CIC. 796.1. kánon)

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.³

Hangsúlyozni kell, hogy intézményeink nem csupán keresztény intézmények, hanem azon belül katolikus lelkeséggel és szellemiséggel rendelkeznek. Van, kell, hogy legyen katolikus pedagógia is!

A katolikus intézmény küldetése a gyermek felé

A Teremtő szellemi, lelki, testi értékeket helyezett el a gyermekben, amelyeket a neveléssel kell felszínre hozniuk azoknak, akik a gyermekért felelősek. A gyermeket sem a szülő, sem a pedagógus nem formálhatja „saját képére és hasonlatosságára”, hanem a mennyei Atya vele kapcsolatos szándékát kell kifürkésznie, és megvalósulásában segíteni.

---

³Egyházi Törvénykönyv (CIC 803.2. kánon)

1. A pedagógiai program célja, feladata

A nevelő és oktató munka az iskolában pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és a fenntartó hagyja jóvá. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

1.1. Jogszályi háttér

A pedagógiai program tartalma a következő jogszabályokban foglaltak figyelembevételével került meghatározásra:

- nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Törvény
- 20/2012. (VIII. 31.) a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló EMMI rendelet
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a NAT kiadásáról
- 100/1997. évi kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról

1.2. Az intézmény helyzete, háttere

A Szent Gellért Katolikus Általános és Gimnázium általános iskolai épülete Gyomaendrődön, a két városrész határán található. Az épület 1994-1995-ben épült, működését 1995. szeptember 1-jén kezdte, két első osztályban, felmenő rendszerben. Jelenleg az általános iskola 8 évfolyamon neveli és oktatja diákjait, évfolyamonként egy-egy osztállyal. Magas színvonalon neveljük, oktatjuk a ránk bízott tanulókat, akik a középiskolában is megállják helyüket. Munkánkat igazolja a számtalan tanulmányi és sportversenyen szerzett helyezés, érem.

A gimnáziumi képzésnek helyet adó, Koós Károly tervezte épület a gyomai városrészen található. Az épületben hatvan éve folyik oktatás, korábban évfolyamonként 2-3 párhuzamos osztállyal. Ennek megtartása jelen és jövőbeli célunk is.

Az iskola 2014-ig a világhírű gyomai nyomdász, Kner Imre nevét viselte. A képzés magas színvonalú, diákjaink az ország számos felsőoktatási intézetében folytatják tanulmányaikat. Nyelvvizsga-eredményeik, a sportban és a tanulmányi versenyeken elért sikerek azt bizonyítják,

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

hogy az iskola tanulói az intézmény falai között megkapták azt az oktatást, ami felkészítette őket a továbbtanulásra és a munka világára.

2014. szeptember 1-jétől az általános iskola és a gimnázium egy intézményként működik tovább.

AZ ISKOLAI NEVELÉS PROGRAMJA

2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1. Alapelvek, értékek

Intézményünk a katolikus egyház évezredes hagyományai alapján, annak értékrendjéhez, nevelési elveihez igazodva, a fenntartó elvárásainak megfelelően alakította ki pedagógiai programját. Ennek alapján szervezzük a tanórákat és az azt követő szabadidős foglalkozásokat.

Iskolánk nevelő-oktató munkáját a humanista értékrendre építjük.

Nevelő-oktató munkánk a közös nemzeti értékeket is alapnak tekinti, mert fontos szerepet szán a hagyományoknak, valamint a nemzeti azonosságtudat megerősítésének.

Azáltal, hogy Magyarország tagja lett az EU-nak, minden egyes állampolgára egy tágabb politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális közösségnek is polgárává vált. Iskolánk is biztosítja tanulóink részére az angol és német nyelv elsajátításához szükséges lehetőséget. Alapvető jelentőségű a kulcskompetenciák, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumok és tanulási képességek kialakítása. A kulcskompetenciák elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk irányításához.

Az általános iskola feladata az alapműveltség kialakítása, a középiskolai nevelés-oktatás szakaszában folyó nevelés-oktatás feladata pedig az iskolai alapműveltség árnyalása és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák.

Fontos alapelvünk a gyermekközpontúság. Pedagógiai munkánk célja és értelme, hogy a gyakorlatban is megvalósítsuk azt az elvet, hogy az iskola a tanulókért van.

Alapértéknek tekintjük és egységesen valljuk a következő pedagógiai elveket: nyitottság, tudás, tisztelet, felelősség, fegyelem, kulturáltság.

A demokrácia értékrendjére építve olyan demokratikus magatartásra készítjük fel tanulóinkat, amelyben az egyén és a közösség érdekei egyaránt megfelelő szerephez jutnak.

Az átalakuló mai társadalomban látva életünk és környezetünk állandó változását, hisszük azt, hogy csak az egész életen át tartó tanulás készségével, motivációjával és képességével rendelkező ember tud megfelelni az új kihívásoknak. A minden ember számára nélkülözhetetlen általános műveltség alapjait sajátítatjuk el, felkészítve diákjainkat arra, hogy majd önállóan, a kreativitásukra és a folyamatos cselekvőképességükre építve a megszerzett ismereteiket bővíthessék.

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

Az intézményünkben folyó munka alapja a bizalom és az együttműködés. A gyermeknek elsősorban biztonságra van szüksége, ezért különösen fontos a szülők és az intézmény nevelési elvárásainak egysége.

2.2. Célok, feladatok

A keresztény nevelés célkitűzése, hogy megteremtse a szeretet légkörét az iskolai közösségben, segítse a fiatalokat abban, hogy személyiségük kibontakozzék a nevelés és az oktatás szoros egységében. A katolikus iskola azért tanít és nevel, hogy belülről alakítsa az embert, mert minden tudás, mely mögött nem áll biztos erkölcsi háttér, holt tudássá lesz. Ahogy a facsemetét óvjuk a viharoktól, ugyanúgy kell óvnunk gyermekeinket a romboló tapasztalatoktól.

A tantestület keresztény elkötelezettségű, felkészült, jó szakemberekből áll, többségüknek 10 évnél hosszabb tanítási tapasztalata van. Tanárainkra az új módszerek iránti nyitottság jellemző.

Katolikus intézményünk célja, hogy magas szakmai színvonala mellett biztosítsa a talán legsebezhetőbb korosztály, a serdülő fiatalok vallásos nevelését is. Valljuk, hogy egyházi iskolánknak missziós feladata van.

A magas szakmai színvonal és a vallásos nevelés biztosításához iskolánkban olyan légkört teremtünk, amelyben tanulóink otthon érzik magukat és ebben a családi légkörben könnyebben teljesítik a szülők és a pedagógusok által megfogalmazott elvárásokat.

Célunk hozzásegíteni tanulóinkat egyéniségük, képességeik, emberi értékeik kiteljesedéséhez. Arra törekszünk, hogy a sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességeket fejlesszük.

Célunk a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerinti – egyénre szabott fejlesztése a következő, a NAT által meghatározott területeken:

- Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi
- Matematikai, gondolkodási kompetencia
- Digitális kompetenciák
- A tanulás kompetenciái
- Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák
- Kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Iskolánk a fentiekén túlmenően hangsúlyt helyez a következő kompetenciára:

- Természettudományi és technológiai kompetenciák

Kommunikációs kompetenciák

1. Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban, a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során.

A magyar nyelv és irodalom művelése különösen fontos. Magyarságunk gyökerei nagyon mélyek, nyelvünk sok változáson ment keresztül, kultúránkat sok hatás érte. Ezek együttes hatásából fejlődött ki magyarságunk.

Feltárásuk, átadásuk iskolánk legfontosabb feladatai közé tartozik. Hitünket is csak magyarként tudjuk megélni.

2. Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése.

Az idegen nyelvek, a földrajz, de a világtörténelem tanulása is lehetőséget teremt más népekkel, nyelvvel, kultúrával való találkozásra. Tanítványainknak meg kell tanulniuk a különböző értékek, és a mienktől eltérő kultúra helyes elfogadását, tiszteletét.

Hazánk történelmi múltja, földrajzi helyzete és Európai Unió politikája egyaránt szükségessé teszi az élő idegen nyelvek magas szintű tudását.

Legfontosabb célunknak azt tekintjük, hogy a 6. évfolyam végére a tanulónak idegen nyelvből KER szerinti A1, a 8. évfolyam végére pedig az A2 nyelvi szintet kell elérniük.

A gimnáziumi képzés osztályaiban első idegen nyelvből a B2 nyelvi szint elérése a cél, a második idegennyelv kimeneti szintje A2.

Matematikai, gondolkodási kompetencia

A matematikai, gondolkodási kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége. A matematikai, gondolkodási kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását.

Digitális kompetenciák

A digitális kompetenciák felölelik az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

Tanulóink 3. osztálytól digitális kultúrát tanulnak. A mai világban a tudományok és a technika fejlődése szükségessé teszi, hogy otthonosan mozogjanak a számítógépek világában. Célunk hangsúlyt fektetni a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazására. Ugyanakkor felhívjuk figyelmüket az elgépiesedés veszélyeire.

A tanulás kompetenciái

A hatékony, aktív, önálló, egyénre szabott (differenciált) tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való ésszerű gazdálkodást. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, az oktatásban és képzésben. A motiváció, az önfejlesztés képessége és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei. Lefedik a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Ezen kompetenciák képessé teszik az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Alapvetően fontos a keresztény történelemszemlélet kialakítása.

Történelemtanításunk bemutatja az ember méltóságát és felelősségét. Hálát ébreszt az évszázadok gazdag örökségéért. Kialakítjuk a meggyőződést, hogy az emlékezés páratlan szerepet tölt be értékeink megismerésében, elmélyítésében. Hazánk történelme és kultúrája nem érthető meg a Kárpát-medence más népei történelmének, illetve a világtörténelem és kultúra ismerete nélkül.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium Pedagógiai Program

A munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák segítik az egyént a mindennapi életben, hogy megismerje tágabb környezetét, képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására, valamint, hogy célkitűzései érdekében terveket készítsen és hajtson végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során szükség van. A munkaerőpiaci elvárásoknak megfelelően legyen képes önállóan és teamben dolgozni.

Kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Ezek a kompetenciák magukban foglalják az esztétikai megismerést, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezését, különösen az irodalom, a zene, a tánc, a dráma, a bábjáték és a vizuális művészeteket segítségével. Ezek gyakran multidiszciplináris módon valósulnak meg.

A képzőművészeti és zenei kultúra mindig meghatározó szerepet tölt be az egyház kultúrájában. Az emberi lélek szépségre törekvésének, önkifejezésének csodálatos eszközei. Az iskola feladata, hogy ezeket az értékeket a gyerekek szintjén megismertesse, átadja és beépítse saját helyi kultúrájába, liturgiájába.

Ennek egyik elősegítője az osztályok, folyosók ízléses díszítése is.

Természettudományi és technológiai kompetenciák

A természettudományi és technológiai kompetenciák feladata, hogy magyarázatot adjanak a természetben, az ember és a természeti világ közt lezajló kölcsönhatásra. Ezen multidiszciplináris szemléletmód komplexitást igényel.

A természettudományok feladata, hogy láttassák a keresztény hit szerinti világot, bemutassák a természet szépségét, az ember felelősségét, a tudósok emberi nagyságát, a technikai fejlődés eredményeit. Isten ránk bízta a teremtett világot, hogy műveljük, éljünk vele.

A természettudományok és a hit viszonyát összegezve megállapítjuk, hogy nincs köztük összeférhetetlenség. A tudomány és a hit más-más létsíkon mozog.

Célunk, hogy a kompetencia alapú oktatás segítse a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítását, illetve megvalósulását.

Célunk alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése, az egyetemes kultúra közvetítése, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítése, továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Célunk továbbá, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljünk az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlesszük a harmonikus személyiség

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket. Ezáltal járulunk hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává váljék;
- kifejlődjék benne a hazafiság érzelemlilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;

- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

Célunk humánus értékekkel, általános műveltséggel rendelkező és ezek átadására is képes, alkotó módon gondolkodó, testileg és lelkileg is egészséges, emberi kapcsolatokban gazdag, demokratikus elveket valló, az európaiság és a nemzeti azonosság tudatának értékeit birtokló, más népek és kultúrák iránt nyitott és azokat megértő, cselekvő állampolgárrá nevelni a tanulókat.

Célunk, hogy mindegyik tantárgy tanítása során törekedjünk a magyar nyelv helyes használatára és a szókincs gazdagítására.

A fenti céljaink beteljesítése érdekében kiemelt törekvésünk a színvonalas, következetes oktatás megvalósítása: újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése, a digitális írástudás elterjesztése.

Célunk, hogy önálló intézményi innovációk megvalósításával, folyamatossá tételével segítsük a pedagógiai munkát.

Célunk, hogy az Országos Kompetenciamérés eredményeinek nyomon követésével, eredményeinek felhasználásával megfogalmazott tapasztalatokat az éves munkatervek készítésénél figyelembe vegyünk, és a szükséges fejlesztéseket elvégezzük.

Céljaink megvalósítása során intézményünk, az intézmény nevelőtestülete, az intézmény nevében eljáró vezetők és az intézmény valamennyi pedagógusa döntéseit a gyermek mindenekfelett álló érdekének figyelembevételével, a többi gyermek érdekeit is mérlegelve hozza.

2.2.1. A nevelő-oktató munka feladatai

Oktatási feladatok

Céljaink megvalósítása érdekében az alábbi oktatási feladatokat látjuk el iskolánkban:

- általános iskolai képzés (1 – 8. osztály)

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

- négy évfolyamos, első idegen nyelvből emelt óraszámot adó gimnáziumi osztály (9 – 12. osztály)
- négy évfolyamos általános tantervű gimnáziumi képzés (9 – 12. osztály)
- belügyi, rendészeti pályára előkészítő általános tantervű gimnáziumi képzés (9 – 12. osztály)
- általános tantervű gimnáziumi képzés Utazás & Turizmus tantárgyi programmal (9 – 12. osztály)
- köznevelési típusú sportosztály (9-12. osztály)
- Honvéd Kadét Program (9-12. osztály)

2.2.2. Kiemelt fejlesztési feladatok

- kompetencia alapú oktatás kiterjesztése
- énkép, önismeret, társas kultúra fejlesztése
- hon- és népismeret
- az európai azonosságtudat erősítése
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés
- gazdasági és pénzügyi nevelés
- fenntarthatóságra, környezettudatosságra nevelés
- a tanulás tanítása
- a tanulási stratégiák alkalmazásában a sokszínűségre törekvés tevékenység-rendszerének biztosítása
- a játékosság, a szimuláció gazdag eszköztárának biztosítása
- testi és lelki egészségre nevelés
- felkészülés a felnőtt lét szerepeire, az élethosszig tartó tanulásra
- erkölcsi nevelés
- nemzeti öntudatra, hazafiasságra nevelés
- családi életre nevelés
- másokért való felelősségvállalásra nevelés
- önkéntességre nevelés
- pályaorientáció
- médiatudatosságra nevelés

2.2.3. „Fejlesztési területek – nevelési célok

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

A fejlesztési területek – nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket. A nevelési célok a következőképpen érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein, és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:

— beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;

— tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;

(...)

— témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelmétől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszhető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk

tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium Pedagógiai Program

A felnövekedő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekedő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaikat, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű

megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.”

(Nemzeti Alaptanterv, I.1.1.)

2.2.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei és eljárásai

A fentiek megvalósítása érdekében

- tisztelőn tartjuk a tanulók személyiségét,
- bevonjuk a gyerekeket saját iskolai életük megszervezésébe,
- figyelembe vesszük az oktatás során a tanulók egyéni képességeit, differenciált feladatokkal, felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozásokkal és egyénre szabott fejlesztéssel,
- szeretetteljes, megértő magatartást tanúsítunk tanítványainkkal, kollegáinkkal, a szülőkkel,
- a feladatok és az elvárások pontos megfogalmazásával kiszámíthatóságot, rendet, fegyelmet teremtünk,
- keresztény emberi hozzáállásunkkal, családi, bensőséges, nyugodt légkört biztosítunk,
- a környezet esztétikus kialakításával igényességre, rendre nevelünk. Pedagógusainkat a Jézusi magatartás jellemzi: „... tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű...”

(Mt. 11,29.)

Az iskolába érkező, gyakran komoly tudásbeli és motivációs különbséggel rendelkező tanulók egyre változatosabb módjait igénylik az ismeretszerzésnek. Felgyorsult világunkban meg kell

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

tanítanunk őket a körülmények változásaihoz való alkalmazkodásra, az egész életen át tartó tanulás képességének megszerzésére. Iskolánk a kompetencia alapú oktatás változatos módszereinek alkalmazásával kíván az új kihívásokra válaszolni. Ezek bevezetésével a hagyományos frontális osztálymunkát folyamatosan kiegészíti, egyes területeken felváltja a kompetencia alapú nevelési, oktatási módszertan.

A kompetencia alapú oktatás célja az, hogy a gyermekek a mindennapi életben hasznosítható tudással rendelkezzenek – nem lemondva az ismeretek elsajátításáról, – vagyis az ismeretekbe ágyazott képességfejlesztés” megvalósítására törekszik. Kompetencia alapú fejlesztésen a készségek, képességek fejlesztését, az alkalmazásképes tudást középpontba helyező oktatást értjük.

A kompetencia alapú oktatást az alábbi kompetenciaterületen vezetjük be:

- szövegértés – szövegalkotás
- matematika – logika
- életpályaépítés
- IKT-kompetencia

Tanulásszervezési eljárások közül megvalósítjuk:

- a tevékenykedtetésre épülő tanulásszervezést: a projekt-módszert, kooperatív technikákat és a tevékenységközpontú pedagógiákat alkalmazzuk a tantárgyi tartalmak feldolgozásában
- az infokommunikációs technológia eszközként és taneszközként való alkalmazását az oktatásban.

A kompetencia alapú fejlesztés előnye, hogy segíti a különböző fejlettségi szinten levő gyermekek közötti különbségek csökkentését, a hátrányokkal rendelkezők felzárkózását. Az új módszerek, technikák alkalmazásával a tanulók olyan képességei is fejlődnek, mint a kommunikációs képesség, vitakészség, együttműködés, a másság elfogadása. A kompetencia alapú oktatás során is fontos szempont, hogy a gyermeket tanítsuk, ne a tantárgyat.

Az alábbi módszereket alkalmazva minden tantárgy saját követelményrendszerével összhangban fejlesztjük a tanuláshoz szükséges szövegértési és szövegalkotási képességeket, az érvelést és az önkifejezést, ezáltal növelve az esélyegyenlőséget:

- differenciálás – egyéni képességek szerint
- rendszeresség
- kutatószemlélet – kérdésfeltevés
- tanulási folyamat irányítása

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

- tevékenykedtetés
- differenciált értékelés (minősítő és fejlesztő értékelés, árnyalt értékelés)
- saját tanulási folyamat és tevékenység
- konfliktus-kezelés
- tanulói megismerés (motiváció, attitűd)
- drámapedagógia-szerepjáték
- szituációs játékok
- gondolkodás és cselekvés egymásra építése
- felfedezettő tanítás-tanulás
- problémaközpontú tanítás
- vita
- interjú
- magyarázat, szemléltetés, megbeszélés, versenyek

Fejlesztett képességek, készségek:

- együttműködési készség, munkamegosztás
- partneri viszony elfogadása,
- tolerancia
- konszenzus-készség
- empátia
- érzelmi intelligencia
- etikai érzék
- logikai gondolkodás
- képzelőerő
- írásbeli és szóbeli kommunikációs készség
- kreativitás
- motiváció
- kockázatvállalás, feladatvállalás
- vitakészség, vitakultúra
- közösségépítés

Az új módszerek gyakran *új munkaformákat, a tanulásszervezés új módjait igénylik*. Ezek a következők:

- aktív tanulás, az egyénre szabott tanulási lehetőségek
- a tanulói együttműködésen alapuló tanulás

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

- a tanulási folyamat játékosítása (gamifikáció)
- szervezett multidiszciplináris órák
- teamtanítás
- digitális technológiával támogatott oktatási módszerek.

Ennek kapcsán előtérbe kerülnek azok a munkaformák, amelyek kifejlesztik a tanulóknál a – munkaerő-piac által is preferált – csoportban dolgozás képességét:

- csoportmunka (csoportképzés: kijelölés, szabad választás, sorsolás, játék)
- kooperatív tanulás (térbeli elrendezés)
- projektmunka
- páros munka
- egyéni munka-frontális munka
- műhelymunka
- csapatépítő és bizalomfejlesztő játékok
- szabad tanulás
- dokumentumelemzés
- önértékelés

A differenciált tanítás-tanulás megvalósulásához különösen a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- olyan szervezési megoldásokat részesítünk előnyben, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
- a tanulást úgy szervezzük meg, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket;
- a nevelési-oktatási folyamat elősegíti a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, lehetőséget ad esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére;
- az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésében-oktatásában) alkalmazzuk az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit;
- a tanítás egyik elvévé és teendőjévé tesszük a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálást a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazzuk a feladathoz illeszkedő tanulás-szervezési technikákat;

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

- sajátos tanulásszervezési megoldásokat alkalmazunk a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igénylő gyerekek esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában;
- iskolánkban a tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodnak az egyes területeken tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez, általában is támogatják a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását;
- különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat alakítunk ki mind az iskolák közötti együttműködésben, mind az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

Nevelési céljaink megvalósulását akkor tekintjük sikeresnek, ha iskolánk diákjai

- a helyi tantervben meghatározott követelményeket képességeiknek megfelelően teljesítik,
- rendelkeznek olyan ismeretekkel, készségekkel, amelyek képessé teszik arra, hogy a középiskolás követelményeknek, majd az esteleges felsőfokú tanulmányaik során velük szemben támasztott követelményeknek a későbbiekben megfeleljenek,
- ismerik a közösségben éléshez szükséges szabályokat.

3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Intézményünk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Ennek megfelelően intézményünkben a nevelés és oktatás szoros egységben van.

„A katolikus iskola ... azért tanít, hogy neveljen, vagyis belülről alakítsa az embert.” (Kat. Isk. 29.) Minden tudás, amely mögött nem áll biztos erkölcsi háttér, holt tudássá lesz.

3.1. A személyiségfejlesztés

Az iskolai nevelés legfőbb célja a tanulói személyiség minél szélesebb körben történő fejlesztése. A személyiség az emberi szervezet összes sajátosságát felöleli, kialakulása függ az örökléstől és a környezet hatásától. A sokoldalú és harmonikus személyiség kialakulásának feltétele a testi, lelki és érzelmi nevelés egyensúlya, mely a tanulók egyéniségéhez, érdeklődéséhez és szükségleteihez igazodik.

Célunk, hogy tanulóink a különböző adottságaikkal, eltérő ütemű fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal és egyéb ismeretszerző tevékenységükkel összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

3.1.1. A személyiségfejlesztés pedagógiai feladatai

A személyiségfejlesztés pedagógiai feladatai közé elsősorban a képességek komplex fejlesztése, alakítása tartozik. Ezek a következők: az emlékezés, a gondolkodás, az intuíció, a gyorsaság, ügyesség, állóképesség, empátia, szóbeli és írásbeli kommunikációs képességek, önismeret, önbizalom, alkalmazkodó képesség, felelősségérzet, az élethosszig tartó tanulás igénye, a vállalkozó készség. Fontosnak tartjuk az érdeklődés fejlesztését és a tapasztalati és értelmező tanulás elsajátíttatását. Iskolánk légkörével, mindennapi rendjével, ritmusával, szokásaival és hagyományaival a diákok pozitív szociális szokásait alakítjuk ki, illetve erősítjük meg. A közös tevékenységeken keresztül az együttműködési képességet, a segítőkészséget is fejlesztjük, kiemelt szerepet kap a jogok és köteleességek tudatosítása, ezzel összekapcsolódik a szociális érdekérvényesítés lehetőségeinek megismertetése is. Feladatunk az egészséges életmód igényének kialakítása, fejlesztése.

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széleskörűen, ugyanakkor egyénre szabottan (differenciáltan) fejlessze.

Fő feladat:

- a tanulás iránti motiváció fejlesztése,
- a tantárgyak közti merev határrendszer csökkentésével a komplex fejlesztés megvalósítása, oktatás és nevelés egységes feladatellátása,
- a tanítási-tanulási folyamatban alkotó jellegű feladatok biztosítása.

Kiemelt intézményi célunk a személyiségfejlesztést szolgáló jógyakorlatok minél sikeresebb adaptálása, pl. 2018. őszén bekapcsolódtunk a Boldogságóra programba, 2019-ben a Bozsik-programba, 2021-ben Állatbarát iskola lettünk.

3.1.2. Képesség-kibontakoztató felkészítés

A képességeket kibontakoztató felkészítés a személyiséget fejlesztő pedagógiai munkával és a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a tanuló egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási, továbbtanulási esélyeinek növeléséhez. A képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezhető integrált keretek között is, ha a közösség- és a személyiségfejlesztés halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése keretében valósul meg, kiegészülve a társadalmi kirekesztés minden formáját elutasító, és a bármely oknál fogva hátrányos helyzetben lévők társadalmi beilleszkedését elfogadó és segítő magatartásformák és készségek kialakításával, az ezek alapjául szolgáló képességek kibontakoztatásával.

3.1.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai tevékenységek a következők iskolánkban:

- Sokféle tevékenységi forma lehetőségét kínáljuk fel diákjainknak, hogy mindenki megtalálja a kedvére való elfoglaltságot: sportolási lehetőségek, kirándulások, irodalmi – történelmi műsorok, énekkar, versenyekre való felkészülés, diákigazgató-választás, iskolai vetélkedők, az iskolai könyvtár kínálatai, diákklub, színházlátogatás.

- Törekszünk minél több hazai és nemzetközi programba bekapcsolódni, mely elősegíti a tanulók személyiségének fejlesztését: pl. Határtalanul Program, Lázár Ervin Program, eTwinning, Boldogságóra Program, Bozsik-program, Állatbarát pályázat.

- A különböző pedagógiai módszerekkel törekszünk a tanulók motivációját és alkotó szokásainak rendszerét kialakítani, s az intellektuális tevékenységeket megszerettetni.

- A pedagógus példamutatását a személyiségformálás egyik legfontosabb eszközének tekintjük.

- Hangsúlyt fektetünk az önismeret fejlesztésére tanórákon, osztályfőnöki órákon és az iskolán kívüli alkalmakon is.

- Pedagógiai munkánkat a követelés, a meggyőzés és az értékelés rendszerének következetes végigvitele jellemzi.
- A tananyag feldolgozása, összefüggéseinek feltárása során megalapozzuk a tanulók műveltségét, hozzájárulunk világképük formálódásához. Az iskola helyi tanterve a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelményeket határoz meg, amelyek ösztönzik a személyiségfejlesztő oktatást.
- Lehetőséget adunk a színes iskolai élet kibontakozásának hagyományaink ápolásával és különböző rendezvényeinkkel.

3.2. Nevelési területek

3.2.1. Értelmi nevelés

Fontos feladatunk a tanulók ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése. Ennek érdekében:

- korszerű, a mindennapi életben hasznosítható ismeretek
- az egyéni tanulási módszerek elsajátíttatása – a tanuló képességeinek figyelembevételével
- legyen becsülete a szorgalomnak, a tudásnak és a kitartó munkának – pozitív példakép állítása (pl. Szent Gellért-díj, Kner-díj, Szent Gellért Keresztje Sportdíj, szülők díjazása, tanulmányi versenyek győzteseinek jutalmazása stb.).

Célunkat elértnek tekintjük, ha tanulóink önmagukhoz képest fejlődést mutatnak.

3.2.2. Érzelmi nevelés

Szükség van ésszerű korlátokra, amelyek védik gyermekeinket (Tízparancsolat, Házi rend). Biztonságos, szerető légkörben kell felnőniük, nem szabad lerombolni bennük a szépbe, jóba vetett bizalmukat, játékos kedvüket, azt a képességet, hogy tudjanak csodálkozni.

Ugyanakkor rá kell vezetnünk őket a rendezett, fegyelmezett életre, illetve arra, hogy tetteiknek következményei vannak. Nehéz feladat gyerekeinket önfegyelmre nevelni, de szükséges, mert elmulasztásával súlyosan ártunk nekik.

A nevelés és oktatás tudatosan megtervezett tevékenység. Ennek során fejlesztjük a gyermekek személyiségét, kialakítjuk felelősségérzetüket.

Fontos feladatunk vonzóvá tenni a keresztény értékrend alapvető elemeit, hogy az anyagi világ kihívásai helyett minden esetben ezt válasszák.

Alázatra, türelemre, megbocsátásra nevelünk. Tudniuk kell: csak akkor várhatnak megbocsátást és elfogadást másoktól, ha ők is ezt gyakorolják embertársaikkal.

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

Összintésére neveljük a gyerekeket, bemutatva, hogy az törvényszerűen vonzza maga után a megbocsátást és a megbékélést.

Istennek mindannyiunkkal terve van, mindenkinek feladata, küldetése van.

Fentiekkel összhangban négy alapértéket vésünk kitörölhetetlenül a gyerekek szívébe: az igazság, jóság, szépség, és szentség értékét.

Célunk, hogy a megfogalmazott feladatok nemcsak az iskola, hanem a család és az egyház színterén is érvényre jussanak. Ennek érdekében erősítjük kapcsolatainkat a szülőkkel és az Egyházközség tagjaival közös programok szervezésével.

Célunkat elértnek tekintjük, ha tanulóink viselkedésében tapasztaljuk a fent megfogalmazottakat.

3.2.3. Hitéleti nevelés

Intézményünkben a hétköznapiakon, az ünnepeken, a hagyományok kialakításakor a katolikus értékrend közvetítésére, Don Bosco megelőző szeretetének alkalmazására törekszünk.

3.2.3.1. Hitéleti nevelésünk színterei

Állandó hitéleti programok

- rendszeresen közös áhítaton veszünk részt
- a magyar szentekről, Mária ünnepekről, egyházi ünnepekről iskolarádióon keresztül vagy közös szentmisén emlékezünk meg, az éves munkaterv alapján,
- havonta az iskola tanulói iskolamisén vesznek részt
- az osztály- illetve iskolamisék időpontjai az éves programban kerülnek meghatározásra,
- a tanévet közös, ünnepi szentmisével kezdjük és fejezzük be. (Veni Sancte, Te Deum),
- a tanítás kezdetén a tanulók az órát tartó pedagógussal közösen imádkoznak,
  - minden évben megrendezzük a játékos bibliatörténeti vetélkedőt
- adventi hetek (december)
- közös karácsonyi ünnepség,
- nagyböjti hetek
- nagyböjti lelkigyakorlat, gyónási lehetőség,
- keresztútjárás (általános iskola),
- Szent Gellért-nap (vetélkedők, játékok),
- farsang (általános iskola).

Időszakos hitéleti programok

- Atyák, szerzetesek, családpsztorációs iroda munkatársainak meghívása hittan vagy osztályfőnöki órákra

- Az osztályok hitéletével kapcsolatos programok az osztályfőnök, hittanár szervezésében
- Osztályok vállalása például az adventi, nagyböjti időszakban

3.2.4. Erkölcsi nevelés

3.2.4.1. Erkölcsi elvárások a pedagógusoktól

Ahhoz, hogy a diákok harmonikus, kellő önismerettel rendelkező, Istent és embertársat szerető emberekké váljanak, a pedagógusnak is ilyennek kell lennie. A katolikus iskola sajátos jellegének biztosítója nagy részben az ott tanítók tevékenységén és tanúságtételén múlik.

Pedagógusaink személyes példamutatásukkal nevelnek.

Dolgozóink élete álljon összhangban az általa és az iskola által képviselt értékekkel. Családi háttere legyen rendezett. A pedagógus szavai és tettei mindig összhangban álljanak, hiszen mindennél nagyobb veszélyt jelent a gyerekek számára a hamis tanúságtétel.

Pedagógusainktól elvárjuk a hagyománytiszteletet és a megalapozott jövőkép ismeretét. Hivatásunk az, hogy évezredek kincseit adjuk tovább egy új generációnak. Iskolánkban tanító tanáraink a kereszténység két évezredes elveihez igazodva nevelnek.

Ennek megfelelően a tanári kar egészének kötelessége, hogy a pedagógusok:

- pontosan ott legyenek az osztályban, megakadályozzák, megelőzzék a rendetlenségeket.
- óráikra jól felkészülve lépjenek az osztályba. Ezzel megelőzik a tanulmányi és fegyelmezési nehézségeket.
- csak akkor büntessenek, ha feltétlenül szükséges. Inkább figyelmeztessék növendékeit, lássák el őket jó tanáccsal.
- szorgalmazzák a füzetek rendezettségét, az iskolai felszerelés és a benyújtandó dolgozatok tisztaságát.

- egyházi és állami ünnep közeledtével mondjanak néhány szót, ha lehet, életpéldával.

Pedagógusainkat alapvetően a vidámság, kiegyensúlyozottság jellemezze, hiszen a gyerekek több időt töltenek az iskolában, mint szüleik a munkahelyen.

Lényeges, hogy a tanárok el tudják fogadni a gyerekeket olyannak, amilyenek. Tiszteljék és szeressék mindegyikük egyéniségét.

Új pedagógus felvételénél mérlegeljük, hogy milyen feladatot bízunk rá. Ennek ismeretében döntjük el, hogy a képzettség, rátermettség és vallási háttér hármasköréből melyiket milyen súllyal vesszük figyelembe.

Folyamatos fejlődésünk érdekében részt veszünk:

- szakmai és lelki továbbképzéseken
- a város, a SZEGEPI szervezésében,

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

- nevelési értekezleteken – esetenként bemutató órával,
- tanári lelki gyakorlatokon, elmélkedéseken, kirándulásokon.

Célunkat elérjük, ha pedagógusaink ezen elveknek megfelelően végzik munkájukat.

3.2.4.2. Erkölcsi elvárások a tanulóktól

Az iskola tanulói különböző társadalmi rétegekből, családi háttérből, egyházból érkeznek iskolánkba. Az egységes erkölcsi elvárások segítik őket a fejlődésben. Alapvető, hogy elfogadják és befogadják az iskola tisztességére, becsületességére, felelős magatartásra irányuló nevelését, és ezt tudatosan ne akadályozzák.

Tartsák be az emberi kapcsolatok szabályait.

Tanulóink számára igazi útravaló a küldetéstudat kialakulása: „Ti vagytok a világ világossága!”

(Mt 5,14)

Gyerekeink vegyenek részt az egyházi programjainkon (ünnepi szentmisék, osztálymisék, közös imák, adventi és nagyböjti lelki napok, stb.), segítjük őket hitük kibontakoztatásában, a liturgikus és szentségi élet gyakorlásában.

Rávezetjük őket a helyes imádságra tanítás, étkezés előtti és utáni közös imával.

Gazdag programok szervezésével ráneveljük gyerekeinket a kulturált szórakozás módjára: farsang, Szent Gellért-nap, Vidám nap, sulibuli.

Megköveteljük a tiszteletteljes beszédet tanáraikkal, felnőttekkel, társaikkal szemben.

Megköveteljük az alapos, rendszeres, a képességeknek megfelelő munkát, a rábízott feladatok lelkiismeretes elvégzését.

Megköveteljük a házirend ismeretét és betartását, az iskola épületének, felszerelésének és tisztaságának megőrzését.

Megköveteljük az ápoltság megjelenését, az alkalomhoz illő ruházat kiválasztását.

Tanulóink megismerésének, nevelésének legjobb színterei a tanórán kívüli foglalkozások, szakkörök, tanulmányi kirándulások, nyári táborok.

Erkölcsi nevelésünk eléri célját, ha tanulóink ezen elveknek megfelelően élik mindennapjaikat.

3.2.4.3. Erkölcsi elvárások a szülőktől

„Minden iskola létét, szükségességét a mögötte álló szülők közössége igazolja. Az iskola igazán egyházi szelleme csak akkor születhet meg, ha a szülők is közösséget alkotnak, hiszen a keresztény hit is egy közösség ölen születik és növekszik.” (Kat. Isk. 53.)

Az iskola elvárja a szülőktől, hogy elfogadják az iskola katolikus jellegét, ugyanazt az értékrendet közvetítsék, a családok heti rendszerességgel vegyenek részt vasárnapi szentmisén.

Iskolával kapcsolatos problémáikat az érintettekkel – szaktanár, osztályfőnök, főigazgató vagy plébános – beszéljék meg.

Az iskola elvárja, hogy a szülői értekezleteken, a fogadó órákon a szülők aktívan részt vegyenek, maguk is fejlődjenek hitben és tudásban, ezzel is példát mutatva gyermekeiknek.

3.2.5. Állampolgárságra nevelés

Nevelésünk egyik fontos célja a magyarságra nevelés. Komplex módon alakítjuk az osztályközösségeket, nevelünk haza- és természetszeretetre, a turisztika és sport révén elősegítjük gyermekeink testi, lelki fejlődését.

Ennek színterei:

- múzeumlátogatás
- tanulmányi kirándulás
- táborozások
- egyéb szabadidős tevékenységek

Ezen programok nem kötelező jellegűek. Lebonyolításukat alapítványi, szülői hozzájárulásból, pályázatokból finanszírozzuk.

MÚZEUM- ÉS EMLÉKHELY LÁTOGATÁS

Sokoldalú nevelésünk fontos részét képezik a nem kötelező jellegű múzeumlátogatások és helytörténeti kirándulások.

A tanulók a tárlatok megtekintésével, önálló gyűjtőmunkával, rajzos-írásos beszámolóval, kézműves foglalkozással, történelmi játékokkal fejlesztik képességeiket.

KIRÁNDULÁS

Az osztályok – szünetekben, illetve a tanítási órákkal nem ütköző időpontban – kiránduláson vehetnek részt. Ezen programok szoros összhangban vannak nevelési célkitűzéseinkkel, erősítik az osztályok és az iskola közösségét.

Alsó tagozaton cél a szűkebb környezetünk megismerése, ezért egynapos kirándulást szervezünk.

Felső tagozaton és gimnáziumban célunk hazánk megismerése egy- vagy többnapos kirándulás keretében.

Részvétel a „Határtalanul” pályázati programban

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

Az elmúlt években államilag támogatott lehetőség nyílt a „Határtalanul” pályázati program révén arra, hogy a hetedik osztályos tanulók 5-6 napos kirándulás alkalmával határon túli, magyarulterületeket ismerjenek meg.

A határon túli magyar iskolákkal, tanulókkal való kapcsolatot nagyon fontosnak tartjuk tanulóink hazához való tartozásának fejlesztése, valamint a határon túl élő honfitársaink életkörülményeinek, magyar nyelven történő tanulási lehetőségeiknek megismerése szempontjából. Arra törekszünk, hogy a „Határtalanul” program lehetőségeivel élve utazó tanulóink és pedagógusaink minden utazás során találkozzanak határon túli oktatási intézmények, gyermekotthonok lakóival, ismerjék meg az ottani lehetőségeket és körülményeket.

A program utazási részének elindulása előtt előkészítő osztályfőnöki órák és szakórák segítségével biztosítjuk az utazás megfelelő mértékű szellemi és érzelmi hasznosításához szükséges ismereteket. A hazaérkezést követően értékelik a tapasztalatokat. Az utazásokról minden alkalommal fényképeket, filmeket tartalmazó írásos és digitális beszámolót készítünk, amelyet honlapunkon és a helyi médiában megjelentetünk.

Az ezzel kapcsolatos nevelési feladataink a következők:

- Az érintett szülői és tanulói kör személyes tájékoztatása.
- Előkészítő órák tartása az érintett osztályokban az alábbi témákban:

- Magyarország határai
- Magyarország történelme
- A pályázattal érintett körút útvonalai
- Magyarország természeti, kulturális kincsei
- Nagy magyarok

• A hazaérkezést követően a Nemzeti Összetartozás Napjához kapcsolódóan témanap megtartása az 1-8. évfolyamok számára, melynek témája a magyarságtudat, a határon túli magyarokkal történő kapcsolattartás, segítő magatartás fontossága.

• A honlapunkon megjelentetjük a „Határtalanul” pályázatban történő részvételünket, a „Határtalanul” logójával.

• A programról részletes, dokumentált, képekkel alátámasztott részletes beszámolót készítünk.

• A megvalósítást követően sajtómegjelenést biztosítunk a tanulmányi kirándulás tapasztalatairól.

A „Határtalanul” program keretében minden lehetséges alkalommal jól előkészített pályázatot nyújtunk be tanítványaink határon túli utazásának állami támogatása érdekében.

3.2.6. Honvédelmi nevelés

3.2.6.1. Alapelvek

Az intézmény a Honvéd Kadét Program keretei között segíti a képzésben résztvevő diákokat (a honvéd kadétoakat) a honvédelmi ismereteik elmélyítésében, továbbá támogatja az érdeklődő diákok katonai pályorientációját. A honvéd kadétoak számára nyújtott nevelés biztosítja a hétköznapi élet kihívásaira történő felkészítést, valamint a katonai hivatás ellátásához szükséges tudás megszerzését és a fizikai állóképesség javítását.

3.2.6.1.1 Az intézmény honvédelmi nevelés területén vállalt küldetése

- a katonai hivatás pozitív értékeinek átadása (hazaszeretet, rend, fegyelem, bajtársiasság);
- a Magyar Honvédség társadalmi támogatásának erősítése;
- a honvédelmi alapismeretek tantárgy oktatása;
- a honvédelmi alapismeretek tantárgyból emeltszintű érettségi vizsgázás lehetőségének biztosítása;
- a honvédelemhez kapcsolódó tanórán kívüli elfoglaltságok – szakkörök, szabadidős programok – biztosítása;
- az iskola pedagógusai, valamint az érdeklődő szülők számára az Önkéntes Tartalékos Rendszerhez történő csatlakozás lehetőségének bemutatása.

3.2.6.1.2. Személyi feltételek

A pedagógiai célok elérésének feltétele a felkészült, megfelelő honvédelmi ismeretekkel is rendelkező nevelőtestület. Az iskola képes biztosítani a pedagógiai program honvédelmi nevelési tervének teljesítéséhez szükséges szakmai végzettséggel rendelkező pedagógus létszámot.

A honvédelmi alapismeretek oktatásáért felelős pedagógusok sikeres vizsgát tettek a Honvédelmi Minisztérium szervezésében megvalósult, az előbbieken említett tantárgyhoz kapcsolódó 120 órás pedagógus továbbképzésen.

A továbbképzés elvégzését – a honvéd kadét osztályok képzési céljához történő azonosulás érdekében – javasoljuk – és a lehetőségek függvényében biztosítjuk – az említett osztályokban tanító valamennyi pedagógus számára. Cél, hogy az intézmény pedagógusai folyamatosan bővítsék, korszerűsítsék – honvédelmi jellegű – ismereteiket.

3.2.6.2. A képzés

A képzést sikeresen teljesítő honvéd kadétoak magasszintű honvédelmi műveltséggel és a katonai hivatással járó próbatételekre történő rálátással kell, hogy rendelkezzenek. A végzős honvéd

kadét a képzés eredményeként a honvédelem ügyéhez szilárdan és pozitívan kötődik, morális értékrendje már kialakult és megingathatatlan.

3.2.6.2.1. Hosszútávú célok

- honvédelem ügyét ismerő és értő, felelősségteljes állampolgárok nevelése;
- a diákok általános honvédelmi ismereteinek bővítése;
- a katonai pályára jelentkezéshez szükséges alkalmasság – fizikai és szellemi alkalmasság – elérésének lehetőségét biztosítani a honvéd kadétok számára.

3.2.6.2.2. Rövidtávú célok

- a honvéd kadétok érettségire történő felkészítése;
- a képzéshez kapcsolódó, tanórán kívüli honvédelemhez kötődő foglalkozások élményszerű megvalósítása;
- a honvéd kadétok nyelvvizsga bizonyítvány megszerzésére irányuló felkészültségének biztosítása;
- a honvéd kadétok fizikai képességének folyamatos fejlesztése.

3.2.6.2.3. A képzés eredménye:

A képzés eredményeként a honvéd kadétoktól az iskola elvárja:

- az általános fegyelem iránti igényt;
- egyszemélyi vezetői rendszer elfogadását;
- a csapatmunka szeretetét;
- a fizikai megmérettetéseken, sportversenyeken történő részvételt;
- az egészséges életmód iránti igényt.

3.2.6.3. A személyiségfejlődés támogatása

Az intézmény a Magyar Honvédség értékrendjének figyelembevételével határozza meg azokat a célokat, amelyek a honvéd kadétok személyiségfejlődését támogathatják az oktatáson keresztül.

3.2.6.3.1. Stabil értékrend kialakítása

A honvéd kadétokat tanító karizmatikus pedagógusok a diákok otthonról hozott mintáit kiegészítve, esetenként tartalommal feltöltve, előre meghatározott szempontok alapján stabilizálják a diákok értékrendjét. Ez a folyamat a honvéd kadétok fizikai, szellemi és lelki megerősödését szolgálja.

A képzésben résztvevő diákok mentális képességeit folyamatosan szükséges erősíteni és a megfelelő fizikai teherbírás eléréséhez újabb és újabb megmérettetések elé kell állítani őket. A

kihívások leküzdésével formálódik jellemük, megnő az önbizalmuk. Ezáltal a képzés végére minden honvéd kadétban kialakul a megfelelő erkölcsi tartás és a szilárd jellem.

3.2.6.3.2. A kialakítandó magatartásformákhoz kapcsolódó pedagógiai tevékenység

A fizikai megmérettetésekhez szükséges egészséges, sportos életvitel gyakorlásának elsajátításához szükséges tanári tevékenység:

- a higiénés szokások rögzítése;
- rendszeres sportolás fontosságának elfogadtatása;
- a betegségek megelőzéséhez, az egészség megőrzéséhez szükséges ismeretek átadása;
- preventív célzatú felvilágosítás a tudatmódosító szerekről;
- az egészséges táplálkozás megismertetése.

A szellemi értékek átadásához szükséges pedagógusi tevékenység:

- a kulturáltság iránti igény és művelődési szokások kialakítása;
- az információk feldolgozásához szükséges gondolkodás kialakítása;
- környezettudatosság kialakítása;
- idegennyelv megtanítása;
- infokommunikációs kultúra ismeretének átadása;
- az anyanyelv, a szülőföld szeretetének kialakítása;
- nemzeti szimbólumaink ismeretének, tiszteletének kialakítása;
- a Magyar Honvédség tiszteletének kialakítása;
- az európai szellemiség megismertetése.

A diákok lelki fejlődésének eléréséhez megvalósítandó feladatok:

- magabiztosság kialakítása;
- önfejlesztési igény kialakítása;
- tudatosság a karrier tervezésében;
- kudarcok elfogadásának képessége.

3.2.6.4. Közösségfejlesztés támogatása

A hagyományörzés a közösségfejlesztés, a bajtársiasság kialakításának egyik meghatározó színtere. Az intézmény kiemelt figyelmet fordít nemzeti ünnepeinkre.

A honvédelmi nevelés részeként az iskola kiemelt eseményként kezeli a Honvédelem napjáról (május 21.) és a Hősök napjáról (május első vasárnapja) történő megemlékezést, valamint a hősi halált halt katonák emlékének ápolása céljából történő hadisírgondozást.

3.2.6.5. Ifjúságvédelem támogatása

Az ifjúságvédelmet az iskola komplex honvédelmi nevelési programja hatékonyan támogatja. A halmozottan hátrányos, illetve a hátrányos helyzetű honvéd kadéttal kapcsolatban az intézmény ifjúságvédelmi koordinátora a hatályos ifjúságvédelmi törvényben foglaltak alapján szervezi tevékenységét.

3.2.6.5.1. Szenvedélybetegségek, prevenció

A tinédzserek életében a deviáns viselkedésformák iránt egyfajta nyitottság figyelhető meg. Általános veszélyforrásként jelenik meg a dohányzás, alkohol- és droghasználattal kapcsolatos problémakör.

Kiemelten fontos a diákok preventív jellegű tájékoztatása, illetve a tudatosan választott, szenvedélybetegségtől mentes, egészséges életvitel választásának erősítése. A tudatmódosító szerek elkerülésében segítséget jelent a honvédelmi nevelésből adódó fegyelem, rend és szervezettség követése, amelyet minden honvéd kadéttól megkövetel az iskola.

3.2.6.5.2. Esélyegyenlőség biztosítása

A szociálisan hátrányos helyzetű diákok számára a Honvédelmi Minisztérium ösztöndíj elnyerésére irányuló pályázati lehetőségeket biztosít.

A *Béri Balogh Ádám középiskolai ösztöndíjra* a legalább 4,50 tanulmányi eredményt elérő, példás magaviseletű, testnevelésből legalább jó érdemjeggyel rendelkező diákok nyújthatnak be pályázati adatlapot. A pályázati feltételeket a 10/2017. (III.24.) HM utasítás rögzíti.

3.2.7. A nevelési és oktatási célok megvalósítását segítő egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek

3.2.7.1. Hagyományőrző tevékenységek

– Fontos feladat az iskola névadójának, Szent Gellért emlékének ápolása. Ezt szolgálja az évenkénti megemlékezés szeptember 24-én a névadó égi születésnapjáról, a különféle iskolai szintű Szent Gellérthez kapcsolódó rendezvények megszervezése.

– Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: Szent Gellért ünnepe, 1956. október 23-a, 1848. március 15-e évfordulóján, karácsonykor, a gyermeknapon, illetve a végzősök ünnepein.

– Minden tanév folyamán az osztályok megemlékezést tartanak október 6-án, a magyar kultúra napján, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapján, a költészet napján, a holokauszt áldozatainak emléknapján, a Föld napján és a Nemzeti Összetartozás Napján.

- A tantestület döntése alapján az iskola tevékenységét, munkáját összefoglaló iskolai évkönyv kerülhet kiadásra.
- diákönkormányzati nap
- ballagás
- A gimnáziumban a fentiekén kívül
  - a Kner-hagyományok őrzése
  - fecskeavató
  - szalagavató ünnepség

3.2.7.2. Diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az általános iskolai diákönkormányzat munkáját a 3-8. osztályokban megválasztott, a gimnáziumban a 9-12. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola főigazgatója által megbízott pedagógus segíti.

3.2.7.3. Diákétkeztetés

A tanulók számára – igény esetén – ebédet (menzát) biztosít az intézmény, ezen felül az általános iskolában minden tanítási napon tízórait és uzsonnát is biztosítunk. Az étkezési térítési díjakat az iskola által meghatározott módon kell befizetni.

3.2.7.4. Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a tanulásban lemaradók felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

- Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból átlag alatti teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére felzárkóztató órákat szervezünk, valamint a jó eredményt elérő tanulók részére képesség fejlesztő órákat tartunk.
- Az 5-8. évfolyamon a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók részére felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók részére képesség fejlesztő órákat tartunk idegen nyelv, magyar nyelv és matematika tantárgyakból.
- A gimnáziumi képzésben tehetséggondozás, felzárkóztatás
- Emelt szintű érettségi vizsgára felkészítés

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

– További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

– A felzárkóztató foglalkozások sajátos formái az egyéni foglalkozások. Az egyéni foglalkozásokon a köznevelési törvény előírása alapján heti két órában elsősorban azok a tanulók vesznek részt,

- akiknek az első-negyedik évfolyamon az eredményes felkészülése ezt szükségessé teszi,
- akik második vagy további alkalommal ismétlik ugyanazt az évfolyamot.

3.2.7.5. Iskolai sportkör

Az iskolai sportkör foglalkozásain részt vehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

Intézményi Bozsik program (Lásd 22. pont)

Tömegsport

Sportkör

3.2.7.6. Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését – a főigazgató beleegyezésével – olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

3.2.7.7. Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (OKTV, szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők, a szaktanárok végzik.

3.2.7.8. Témahetek, témanapok (projekthetek, projektnapok)

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témanapokat) szervezhetnek. A projektoktatás egy iskolai napon legalább három órát meghaladó foglalkozás vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat. Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik egy-egy témakör köré csoportosítva a gyerekek aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve. A hosszabb (több napos, egy hetes) témahetet (projekthetet) a tanulócsoporthoz – ismereteket összegző vagy művészeti – bemutatója zárja. Iskolánkban évente ismétlődnek azok a téma napok, amelyek a katasztrófavédelemmel, az egészségvédelemmel, az elsősegélynyújtással, a természet- és környezetvédelemmel, iskolánk névadójával, illetve a honismerettel kapcsolatos ismereteket dolgozzák fel. A hosszabb (több napos, egy hetes) témaheteken feldolgozásra kerülő ismereteket a tantestület az iskola éves munkatervében határozza meg.

3.2.7.9. Egyéb szabadidős tevékenységek

Az osztályfőnökök rendszeresen szerveznek osztályprogramokat (múzeumlátogatás, kirándulás).

3.2.7.10. Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

Lázár Ervin Program

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II.18.) sz. Kormány határozat alapján Magyarország Kormánya egyetért azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjától fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége.

A Kormány fenti határozata alapján a Lázár Ervin program szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1-8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi- tánc- és cirkuszi előadások, komoly zenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

A kiíró Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkársága meghatározta az egyes évfolyamok esetében az egyes programelemek körét:

1. évfolyam: Bábelőadás bemutatása oktatási intézményekben.
2. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben.
3. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen.
4. évfolyam: Komolyzenei, vagy népzenei koncert bemutatása oktatási intézményekben, vagy koncerttermekben.
5. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen.
6. évfolyam: Cirkuszművészeti előadás bemutatása (Fővárosi Nagycirkusz).
7. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása intézményekben.
8. évfolyam: Színházi előadás bemutatása Budapesten.

Intézményünk feladatai:

- Tanulók előadásokra történő jelentkeztetése, amely minden esetben a KRÉTA felületen történik
- A létszámok meghatározásakor kiemelt figyelmet kell fordítani a kísérő pedagógusok létszámára
- Az iskolában kijelölt koordinátor választja ki a kínálatból az előadást és jelentkezteteti az osztályt, tanulókat
- Kapcsolattartás a fenntartóval

Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program

Magyarország Kormánya a Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program (a továbbiakban: Program) kiterjesztéséről szóló 1050/2024. (III.7.) Korm. határozat kiadása útján is támogatja a fiatalok nemzeti identitástudatának erősítését. A Program szociális helyzetűtől és lakóhelytől függetlenül, a köznevelési intézményekbe járó 7-11. évfolyamon tanuló diák részére ingyenesen biztosítja a nemzeti vagy történelmi emlékhelyeken megtartott emlékezetpedagógiai programokon történő részvételének az élményét.

3.2.7.11. Szabadidős foglalkozások

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

3.2.7.12. Boldogságóra program

Iskolánk, a gyomaendrődi Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium általános iskolai tagintézménye 2018-ban pályázott a Boldog Iskola címre, amit el is nyert.

„A program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez az iskolás korosztály számára.”

Intézményünkben a 2018-2019. tanévtől az 1-4. osztály csatlakozott a programhoz, melyet a későbbiekben felmenő rendszerben bővítettünk. Az egyes tanulócsoporthoz Boldogságórák kerülnek megszervezésre, melyek csökkentik a tanulók szorongását, miközben erősíti önbizalmukat. Így nemcsak kiegyensúlyozottabbá válnak a gyermekek, de az iskolában is jobban teljesítenek.

„A Boldogságórák célja nem az, hogy problémamentes életmodellt állítson a fiatalok elé, hanem hogy vezérfonalat adjon az iskolásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint a testi-lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására adjon lehetőséget.” (Boldogságprogram)

Céljaink:

- Tolerancia: egymás elfogadása, a közösségi lét, szolidaritás.
- Az önismereten alapuló öntudat, amely egyben a másik ember tisztelete is.
- A nyitottság, a kíváncsiság, a játék és az öröm jogának biztosítása, a szeretet.
- A problémamegoldás képességének a kifejlesztése, mert tanulni csak az élethelyzetből adódó problémák megoldásával lehet. E nélkül nem tud kifejlődni a jellem, a személyiség.
- Az egymás iránti segítőkészség, tisztelet, együttérzés élményével gazdagodás a mindennapi gyakorlatban.
- A vitakultúra elemeinek (bírálat, önbírálat, ok-okozati összefüggések, a mások véleményére való odafigyelés, a nyelvi megformálás) folyamatos alkalmazása.
- Minél szélesebb körű önkifejezési lehetőségek biztosítása.
- A saját lehetőségek értékes erőforrásként való megélése.

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

- Az alapvető erkölcsi értékek megismerése, felismerése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- A környezet egészére, önmagunkra irányuló helyes, pozitív irányú cselekvésre és aktivitásra készítető érzelmek kialakítása.
- Az identitásélmény (önismeret és autonóm világkép) kialakítása, illetve a mind jobb önismeret következtében az önépítés iránti igény felkeltése, fejlesztése. Kitartás, céltudatosság és elkötelezettség a célok megvalósításában.

A Boldogságórák

A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit. Az egyes témakörök sorrendben:

1. Boldogságfokozó hála
2. Optimizmus gyakorlása
3. Kapcsolatok ápolása
4. Boldogító jócselekedetek
5. Célok kitűzése és elérése
6. Megküzdési stratégiák
7. Apró örömök élvezete
8. Megbocsátás
9. Testmozgás
10. Fenntartható boldogság

Minden bekapcsolódó osztály havonta legalább egy boldogságórát tart, ahol feldolgozza az adott témát. Ha lehetőség van rá, a téma anyagát folyamatosan, több órán keresztül javasolt feldolgozni alsó tagozatban napközis foglalkozások alkalmával, illetve felső tagozatban osztályfőnöki órákon. A témák feldolgozásánál az iskolára jellemző tanulás-szervezési eljárásokat alkalmazzuk, szem előtt tartva az adaptív oktatás ismérveit. Az iskolai munkatervben feltüntetjük a Boldogságóra program felelősét, a program és az ezzel kapcsolatos módszertani megbeszélések az alsós munkaközösség munkatervében is megjelennek.

3.2.7.13. Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

3.2.7.13.1. Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják

4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösség olyan együttműködésre szerveződött emberi csoport, amelyet a közös érdek, közös cél, közös értékrend és közös tudat tart össze. Fontos az együttes élmény ereje, mert a közös szokások révén kialakult elvárások lesznek a szabályozók. Az igazi tanulói és más emberi közösség a legegységesebb emberi, kulturális, vallási, nemzeti és szociális értékek hordozója, közvetítője, amely messzemenően figyelembe veszi a közösség tagjainak egyéni sajátosságait.

4.1. A közösségfejlesztés célja

A közösség segítse az egyének fejlődését, képességeinek kibontakozását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeik maximumára jussanak el.

4.2. A közösségi nevelés területei

- a család,
- az iskola,
- az iskolán kívüli közösségek

4.2.1. Az iskola keretén belül működő közösségi nevelés területei

- tanítási órák,
- tanítási órán kívüli egyéb iskolai foglalkozások (pl. napközi, kirándulások, sportfoglalkozások)
- diákok által szervezett, tanórán kívüli iskolai foglalkozások (mint: diák - önkormányzati munka),
- szabadidős tevékenység.

Nagyon fontos az oktatás és a szabadidős tevékenység gondosan megtervezett, átgondolt munkamegosztása, amely az egymásra épülés teljes rendszerét jelenti. Az iskolai szabadidős tevékenység jó teret biztosít a közösségfejlesztő munkának.

Ha a diákok kötődnek közösségükhöz, közvetett módon is erősödik bennük a nevelés és oktatás hatása. Személyiségük fejlődéséhez elengedhetetlen a közösséghez tartozás, a közösség általi nevelés.

Jelképeink, ünnepeink, hagyományaink közösségformáló, -megtartó funkciójuk folytán az iskolai csoportok hatékonyabb működésében is fontos szerepet játszanak.

4.3. A közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink

A közösségek

- megszervezése, irányítása
- tevékenységeinek koordinálása
- egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása
- az öngazgatás képességének fejlesztése

4.4. Közösségek

4.4.1. A család

A család a legalapvetőbb közösség, melybe a tanuló beilleszkedik. A család meghatározza, formálja a gyermek fejlődését, értékrendjét, másokhoz való viszonyát. Alapvető normákat alakít ki, amelyek az iskolába kerülve tovább fejlődnek. A személyiség kialakítása során kiemelt szerepet kap az iskola és az osztályközösség.

4.4.2. Az iskolai közösség

A tanulók együttélésének és együttműködésének legtágabb keretét az iskolai közösség jelenti.

Megkülönböztetett feladatok hárulnak az iskola vezetőire, az osztályfőnökökre, a pedagógusokra.

Az iskola életében a közösség tevékenységrendszere kulcsfontosságú szerepet tölt be. Az iskola begyakoroltatja a közösségfejlesztő és önfejlesztő magatartásformákat, biztosítja az alapvető nevelési elvek, a katolikus értékrend, az együttélés szabályainak elsajátíttatását.

4.4.3. Az osztályközösség

A tanuló fejlődésének meghatározó tényezői a családban elsajátított szokások, értékrend, a baráti körben kialakított emberi kapcsolatok. Az osztályközösség szokásokkal, szemléletmóddal rendelkező tanulók közössége, ahol az életszemléletük folyamatosan alakul és fejlődik. Ebben nagy szerepe van a közösségnek, mivel az osztálytársak kölcsönösen hatnak egymásra. A tanuló idejének legnagyobb részét az osztályközösségben tölti, ezért nagyon meghatározó annak légköre és szellemisége.

Az osztályközösség feladata:

- a keresztény magatartás erősítése,
- valamennyi tanuló pozitív irányú befolyásolása,
- az egyéni értékek felismerése,
- egymás tiszteletben tartása,

- egymás segítése a tanulásban és az egyéni vagy beilleszkedési problémákban,
- a másság elfogadása, a tolerancia,
- társaik segítése, támogatása gondjaik, problémáik megoldásában,
- mások gondjainak, nehézségeinek felismerése.

A közösség irányításában, alakításában meghatározó a szerepe az osztályfőnöknek. Különösen fontos feladata van a problémák felismerésében és azok megoldásában. Meghatározó a tevékenysége abban, hogy a családot hogyan tudja bevonni, befolyásolni a tanuló támogatásába, mennyire azonos alapelvekkel irányít az iskola és a család.

Az osztályfőnök ismerje fel a tanuló problémáit, érzékelje az esetleges deviáns eseteket, és találja meg a problémák megoldásához a helyes utat, vagy azokat a személyeket, akik a probléma megoldásában a segítségére lehetnek.

4.5. A közösségfejlesztés színterei

A tanórai foglalkozásokon számtalan lehetőségünk nyílik a közösség fejlesztésére.

A tanulóközösségek, a közösségi élet kialakulása, a tanulóknak a közösségbe beilleszkedése azonban nem valósítható meg kizárólagosan a tanórai foglalkozások keretében.

Szükséges olyan együttlétek kialakítása, amely mentes a tanórák kötöttségétől. Ilyen közösségfejlesztésre alkalmas lehetőségek iskolánkban:

- hitéleti programok
- délutáni csoportfoglalkozások
- tehetségfejlesztő, felzárkóztató foglalkozások, szakkörök, énekkar
- versenyek, vetélkedők, bemutatók
- környezeti nevelés, kirándulások
- múzeumi foglalkozások, színházlátogatás
- művészeti csoportok
- sportfoglalkozások, házi bajnokságok, kulturális és sportrendezvények
- diáknapiak
- ünnepélyek, megemlékezések, hagyományápolás
- iskolagyűlések, hulladékgyűjtés, tanulói ügyelet, iskolarádió, iskolaújság
- könyvtári foglalkozás
- online közösségek létrehozása
- egyéb rendezvények

4.6. Az önkormányzás képességének kialakítása

A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A diákközösségek részt vesznek az alábbiak megszervezésében, lebonyolításában:

- háziversenyek, vetélkedők, pályázatok, kirándulások, tábori programok,
- házibajnokságok, kulturális és sportprogramok,
- hulladékgyűjtés,
- iskolaújság
- ünnepélyek, rendezvények, hitéleti programok,
- javaslattétel a házirend módosítására

4.7. Alkalmazottak közösségei

- Alkalmazotti közösség
- Nevelőtestület
- Szakmai munkaközösségek
- Feladatorientált teamek

Az állandó és az alkalmi közösségek építésének alapja elkötelezettségünk a katolikus életszemlélet iránt. A legnagyobb, leghatékonyabb közösségépítő erő egymás és a gyermekek szeretete és tisztelete.

Felnőtt közösségeink építése azért is különösen fontos, mert elsősorban példával nevelünk.

Színterei:

- Lelki programok
- Tanári lelki gyakorlatok
- Kirándulások
- Szakmai összejövetelek
- Napi kapcsolat

4.8. Szülői szervezetek

- osztályszintű szülői munkaközösségek
- iskolai szintű szülői közösségek

A tanulók életkoruknál fogva segítségre, bátorításra szorulnak. A pedagógusok feladata segíteni, előmozdítani a tanulók közösségi életének megszervezését.

Az iskola a tanulóközösség kialakítása, fejlesztése során a szülők közösségével együttműködve végzi nevelő-oktató munkáját.

A szülő kötelessége, hogy elősegítse gyermekének a közösségbe történő beilleszkedését, az iskola rendjének, a közösségi élet magatartási szabályainak elsajátítását. A pedagógus alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, tanítása. Ezzel összefüggésben kötelessége, hogy a tanuló életkorának, fejlettségének figyelembevételével elsajátíttassa a közösségi együttműködés magatartási szabályait, és törekedjék azok betartatására.

A szülői közösség fejlesztésének szinterei:

- a szülői értekezletek,
- a fogadóórák,
- a szülői választmányi ülések,
- az iskolai rendezvények (játékonysági est, édesanyák köszöntése, osztálykirándulás, stb.)

4.9. A média szerkesztésében részt vevők tevékenysége, céljai

- Iskolarádió
  - A közösség leggyorsabb kommunikációs lehetősége.
  - A közérdekű bejelentéseket a tantestület által meghatározott időszakban teszi közzé.
  - Egyes állami és egyházi ünnepekről az iskolarádión keresztül emlékezünk meg.
- az iskola Facebook-oldala
- Helyi sajtóban megjelentetett írások

5.A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tanórai és tanórán kívüli tevékenységek

A kultúra átadásának fontos színtere az iskola. Az oktatás révén megismertetjük a diákokat a szükséges ismeretekkel.

5.1. Hitéleti nevelés a tanítási órákon

Egyházi intézményként megtanítjuk a gyerekeket a liturgiába való aktív bekapcsolódásra, hitük alapos tanulmányozására. Megismertetjük az egyház kultúrateremtő szerepét, a nagy művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonyát, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatását. Mindezzel elsődleges célunk a gyerekek személyes Istenkapcsolatának kialakítása.

A hitoktatás a katolikus iskolában kitüntetett helyet foglal el. Ennek elsődleges célja a hit ébresztése, a diákok személyes Istenkapcsolatra ébredése. Mindig tekintettel kell lennünk a gyerekek életkorára, eddigi vallási tapasztalataira.

5.2. *Kompetencia alapú oktatás*

Az iskola biztosítja az eltérő fejlettségi szinten lévő tanulók számára az optimális képzési környezetet, a differenciálás lehetőségét, a lemaradó tanulók felzárkózását a helyi tanterv követelményszintjéhez.

A kompetencia alapú oktatás elterjesztéséhez újszerű tanulásszervezési eljárásokat sajátítunk el, vezetünk be: integráltan oktatjuk a tanulókat, szegregációmentes, együttnevelési környezetet alakítunk ki, ezzel megteremtjük a tanulók esélyegyenlőségét, a digitális technikákat széles körben alkalmazzuk.

Módszerei:

- változatos tanulásszervezési megoldások
- tanulóközpontú differenciálás
- játékos elemeket tartalmazó tanítási környezet kialakítása (gamifikáció)
- tevékeny tanulói magatartás kialakítása
- egyénre szabott tanulási lehetőségek
- fokozatosan növekvő tanulói terhelés, teljesítményelvárás
- folyamatos visszajelzés, értékelés

Tanulásszervezési formák

- csoportmunka
- differenciált csoportmunka
- páros munka
- egyéni foglalkoztatás
- projektmódszer

Szervezeti keretek:

- osztálykeret
- osztályon belüli csoportbontás

5.3. *Egyéb foglalkozások*

Az iskolában a tanulók számára az alábbi tanórán kívüli állandó, eseti, illetve időszakos foglalkozások működnek:

- hitéleti programok

- délutáni csoportfoglalkozások
- tehetségfejlesztő, felzárkóztató foglalkozások, szakkörök, énekkar
- versenyek, vetélkedők, bemutatók
- környezeti nevelés, erdei iskola, kirándulások
- múzeumi foglalkozások, színházlátogatás
- művészeti csoportok
- sportfoglalkozások
- házi versenyek
- kulturális és sportrendezvények
- diáknapok
- témahetek
- ünnepélyek, megemlékezések
- hagyományápolás
- iskolagyűlések, hulladékgyűjtés, tanulói ügyelet, iskolarádió
- könyvtári foglalkozás
- egyéb rendezvények

Az egyéb foglalkozások során különös figyelmet fordítunk tanulóink személyiségének egészséges fejlődésére, tehetségük kibontakoztatására, az esélyegyenlőség megteremtésére. A sportfoglalkozások, kirándulások lehetőséget biztosítanak a test és a lélek harmóniájának kialakítására, megőrzésére. Az arra rászoruló tanulóink részére gyógytestnevelést szervezünk.

A különböző (kerületi, egyházmegyei, országos) versenyeken elért sikerek jó hatással vannak tanulóink közérzetére, ez is elősegíti a közösségi érzés kialakulását, a gyerekek “szentgellértessé” válását. A rendszeres munkával kovácsolt sikereket, eredményeket, azok személyiségformáló hatásait pedagógiai munkánk során sokszorosán kiaknázzuk.

Tehetséges tanulóinkat művészeti iskolába irányítjuk.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek

6.1. A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatása

Sajátos nevelési igényű tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd. Intézményünk az általános iskolai nevelés-oktatásban az Alapító okiratban rögzített sajátos nevelési igényű tanulók ellátását vállalja fel.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósul meg, segíti a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést.

Fejlesztési követelményeink igazodnak a fejlődés lehetséges üteméhez. Ügyelünk arra, hogy a tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

Ennek érvényesítése érdekében a tartalmak kijelölésekor egyes területeket módosítunk, elhagyunk vagy egyszerűsítünk.

A sajátos nevelési igényű tanulókat a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt (integráltan) neveljük, oktatjuk.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus szükséges.

6.2. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás a nevelési tanácsadás, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében valósítható meg.

A tanulási zavarok elsődleges tünetek, melyeknek következményei a kudarcok. Másodlagosan alakulhatnak ki a viselkedési zavarok.

Mind a tanulási, mind a viselkedési zavarok feltárásához diagnosztizáló eljárások szükségesek.

Megismerési eljárások:

- Családi háttér megismerése
- Pedagógiai szakvélemény
- Szülői jellemzés
- A pedagógus megfigyelései

6.3. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő programok

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a következő tevékenységek során történik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, egyéni foglalkozás;
- korrepetálás,
- felzárkóztató órák – napközi otthonos foglalkozás keretében;
- szoros kapcsolat a helyi óvodával, a nevelési tanácsadóval és a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottsággal;
- ingergazdag környezet kialakítása;
- a gyermek személyiségének átgondolt és reális megítélése;
- a tanuló testi-lelki állapotának minél teljesebb felmérése;
- ok-okozati összefüggések feltárása;
- negatív környezeti hatások kiszűrése;
- a részképesség-kiesések lehetőség szerinti korrigálása;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatait;
- a szülők, a családok nevelési gondjainak segítése;
- a továbbtanulás irányítása, segítése.

6.4. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység, a tehetségprogram

6.4.1. Törvényi háttér

126/2008. (XII. 4.) OGY határozat a Nemzeti Tehetség Program elfogadásáról, a Nemzeti Tehetség Program finanszírozásának elveiről, valamint a Nemzeti Tehetségügyi Koordinációs Fórum létrehozásának és működésének elveiről-

6.4.2. Célunk a tehetségnevelés terén

Cél az iskolai oktatásban a tehetségek felismerése és folyamatos fejlesztése, a tehetséges fiatalnak kitörési, érvényesülési esélyt jelenthet. A tehetségek ma már egy adott ország versenyképességét meghatározó kulcstényezői. Ebből következik, hogy a tehetségekkel való külön foglalkozás nemzeti ügy: minden tehetség érték.

Intézményünk tanulói összetétele igen heterogén: vannak rendezett körülmények közül érkezők, és vannak sok szempontból hátrányos helyzetű tanulóink. Képességeik is igen széles skálán mozognak, függetlenül attól, honnan érkeznek, ez teszi szükségessé a differenciálást, mind a felzárkóztatást, mind a tehetséggondozást tanítási gyakorlatunkban.

A tehetséges gyermekeket segítenünk kell abban, hogy felismerjék ezt a képességüket. Érzékennyé kell tenni őket az iránt, hogy milyen különleges igényekkel találkozhatnak a tehetség produktív felhasználása során. A tehetséges tanulók készségeit olyan képességekké kell fejleszteni, amelyek révén olyan személyekké válnak, akik önállóan, kreatívan és önmaguk megelégedésére keresik az új ismereteket, akik számára a tanulás öröm és izgalom. Alkalmasak lesznek a többi ember elfogadására, tiszteletére képességeiktől függetlenül.

6.5. Tehetségfejlesztő programunk

6.5.1. A gimnáziumban

6.5.1.1. Alapelvek

- A hosszú távú szemlélet
- Az értékörzés elve
- A sokszínűség elve
- Az esélyteremtés elve
- A folyamatosság és átjárhatóság elve
- A kiválasztás-kiválasztódás és önfejlesztés elve
- Továbbképzések szervezése a tehetséggondozás érdekében
- Kapcsolattartás felsőfokú intézményekkel a célok megvalósítása érdekében (Debreceni Egyetem, Gál Ferenc Egyetem Pedagógiai Kar)

6.5.1.2. Területi hatókör

Intézményi / települési hatókör

6.5.1.3. Tevékenységi körök

6.5.1.3.1. Tehetségazonosítás

A tehetséges tanulók felkutatása, felismerése a tanulók megfigyelése során kialakult tanári vélemények, a gyermek tanulmányi- és egyéb teljesítményeinek (diagnosztikus és szummatív értékelések eredményei, országos kompetenciamérés eredményei, stb.), valamint a tanulók érdeklődésének, tanulmányi és más versenyeken elért eredményeinek és a pszichológiai vizsgálatok eredményeinek figyelembevételével.

A tehetségazonosítás lépései és módszerei

- a tanulók megfigyelése a tanítási órák és a tanórán kívüli tevékenységek közben
- tanári értékelések, szülők, kortársak véleményei
- a tanulók tanulási eredményeinek, tanulmányi és egyéb versenyeken elért eredményeinek, valamint az országos méréseken elért eredményeinek figyelemmel kísérése
- diákok önértékelése
- szűrés, kiválogatás (tehetségdiagnosztika) a Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Gyomaendrődi Tagintézményének segítségével, valamint a Nemzeti Tehetségközpont által működtetett online csoportos mérési rendszer segítségével

6.5.1.3.2. Tehetségterületek

A tehetség mibenlétének meghatározásakor, a tehetséges személyek fejlesztése során mindig kulcsfontosságú kérdés, hogy milyen területről is van szó, amelyen valamely tehetség megnyilvánul. A tehetségigéretnek kiválasztásában meghatározó tényező, hogy mely tantárgyi területek iránt mutatnak érdeklődést.

6.5.1.3.2.1. Tehetségterületeink

- Idegennyelv
- Történelem
- Matematika
- Fizika
- Biológia
- Kémia
- Földrajz

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

- Testnevelés

Tehetségeszközök

- Idegennyelv: emelt óraszámú képzés
felkészítés közép- és felsőfokú nyelvvizsgára
felkészítés emelt szintű érettségire
pályaorientáció: felkészítés felsőfokú tanulmányokra
felkészítés előrehozott érettségi vizsgára
- Történelem: emelt szintű fakultációs felkészítés
versenyfelkészítés
felkészítés emelt szintű érettségire
pályaorientáció: felkészítés felsőfokú tanulmányokra
- Matematika: emelt szintű fakultációs felkészítés
versenyfelkészítés
felkészítés emelt szintű érettségire
pályaorientáció: felkészítés felsőfokú tanulmányokra
- Fizika: közép és emelt szintű fakultációs felkészítés
versenyfelkészítés
felkészítés emelt szintű érettségire: elméleti rész, feladatmegoldás
felkészítés emelt szintű érettségire: gyakorlati rész - együttműködés
a békéscsabai Belvárosi Gimnáziummal
pályaorientáció: felkészítés felsőfokú tanulmányokra
- Biológia: emelt szintű fakultációs felkészítés
versenyfelkészítés
felkészítés emelt szintű érettségire
pályaorientáció: felkészítés felsőfokú tanulmányokra
- Kémia: emelt szintű fakultációs felkészítés
versenyfelkészítés
felkészítés emelt szintű érettségire
pályaorientáció: felkészítés felsőfokú tanulmányokra
- Földrajz: emelt szintű fakultációs felkészítés
versenyfelkészítés
felkészítés emelt szintű érettségire
pályaorientáció: felkészítés felsőfokú tanulmányokra

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

- Testnevelés: emelt szintű fakultációs felkészítés
versenyfelkészítés
felkészítés emelt szintű érettségire
pályaorientáció: felkészítés felsőfokú tanulmányokra

6.5.1.3.2.2. Kiemelt kompetenciák

- anyanyelvi kommunikáció: beszéd, olvasás, szövegalkotás, szövegértés, érvelés
- idegennyelvi kommunikáció: beszéd, olvasás, szövegalkotás, szövegértés
- gondolkodási, logikai kompetencia: matematikai, természettudományi és technológiai kompetenciák, komplex problémamegoldás
- személyes és társas kompetencia: szocializáció, kooperativitás, önismeret, stresszkezelés
- digitális kompetencia: innováció, munkavállalói kompetenciák, „élethosszig tartó tanulás”, gamifikáció
- tanulás kompetencia: tanulási technikák és stratégiák, kreativitás
- kulturális kompetencia: kritikai gondolkodás és elemzőkészség

6.5.1.4. Tehetségfejlesztés

A tudás akkor maradandó, ha motivált cselekvés eredményeként jön létre, vagyis a tudás megszerzése élményt jelent a gyermeknek. Ezért nagyon fontosnak tartjuk a megfelelő fejlesztőkörnyezet kialakítását, az élményszerűen való tanítást.

- drámajátékok alkalmazása tanórákon
- kompetencia alapú oktatás, készségfejlesztés
- motiváló, inspiráló órák tartása
- változatos tanítási módszerek alkalmazása: csoportmunka, projektek, páros munka, egyéb kooperatív módszerek
- kritikai gondolkodás fejlesztése
- tehetségsegítő programok: széles programválaszték kidolgozása, az életkori sajátosságok és egyéni tulajdonságok figyelembevételével
- egyénre szabott fejlesztési tervek készítése
- dúsítás, gazdagítás: a környezet által biztosított programok lehetőségeinek kihasználása

6.5.1.5. Tehetség tanácsadás

- Segítségnyújtás az adott tehetségterületen való további fejlődési lehetőségek vagy fejlesztő feladatok megtalálásában, a versenyek, mentorok stb. kiválasztásában vagy az eredményes tanulási módszerek kialakításában
- Pályaorientációs tanácsadás szakemberek bevonásával
- Megoldások, módszerek keresése a tehetség kibontakozása során fellépő konfliktushelyzetek kezelésére
- A városi és térségi intézményekkel együttműködve pszichológiai tanácsadás, konzultáció biztosítása

6.5.1.6. Tehetségpontok hálózatában történő együttműködés

A térségi és regionális hatókörű tehetségpontokkal, valamint a tehetségsegítésben jártas szakemberekkel minél intenzívebb és eredményesebb kapcsolatrendszer kiépítése és fenntartása kiemelkedő diákjaink tehetségének fejlesztése és kibontakoztatása érdekében.

6.5.1.7. Pedagógiai és pszichológiai módszerek, eszközök a tehetségfejlesztő programok megvalósításához

A tehetséges diákok adottságainak kibontakozását segítő módszerek: a gazdagítás, gyorsítás, differenciálás és tehetség-tanácsadás.

6.5.1.7.1. Gazdagítás

Célja: a kötelező tananyagon túl plusz ismeretek átadása, többletfoglalkozások biztosítása

A leggyakrabban használt gazdagítási modellek:

- A „tartalmi gazdagítás” azt jelenti, hogy a tananyagot a tanulókra érzékenyen szerkesztjük meg, figyelembe véve érdeklődésüket, szükségleteiket. Ennek szerepe a többletinformáció közvetítése.
- A „feldolgozási képességek gazdagítása” a kreatív és kritikus gondolkodás fejlesztését jelenti.
- „A mélységben történő gazdagítás” során több lehetőséget kínálunk a tehetséges gyerekek számára tudásuk és képességeik alkalmazására.
- A „tempóban történő gazdagítás” a tehetséges gyerekek átlagosnál gyorsabb munkájára épül: ugyanannyi idő alatt többet képesek feldolgozni társaiknál, így kiegészítő elemeket

is bevonhatunk a tanulási folyamatba. Ez már túlmutat a gazdagítás szűkebb értelmezésén, s a gyorsítás jellemzőit is magában hordozza.

6.5.1.7.2 Differenciált tanulásszervezési formák

- individuális tanulás

Valamennyi gyerek számára biztosítja az egyéni haladást, figyelembe véve a tanuló sajátosságait. Egyénre szabott elsajátítási, készség- és képességfejlesztési utakat biztosít az ennek megfelelő eszközrendszerrel.

- kooperatív tanulás

A tanulási tartalom elsajátítása és a készség- és képességfejlesztés csoportos formában történik. A tanulók aktívan együttműködnek a siker érdekében. A tanulási képességek és a szociális készségek a kooperatív tanulási módszerrel egyszerre fejleszthetők. Leghatékonyabb más tanulásszervezési módokkal vegyesen alkalmazva.

- projekt módszer

A projekt a gyerekek érdeklődésére épít, ami kizárja, hogy csak a tankönyvet tanítsuk, lapozzuk és évekig központi vagy irányító tanmenet alapján dolgozzuk fel. A projekt komplex fejlesztési lehetőség, amely tartalmazza az önálló tanulást, a kutatást, az önálló ismeretszerzést és a nagyfokú integrációt.

6.5.1.8. Feladataink a tehetségnevelés megvalósításában

- Tehetséges, innovatív, képzett, problémamegoldásra érzékeny pedagógusok biztosítása
- A tehetség definiálása, annak felismerése, fejlesztése, gondozása a szülőkkel együttműködve
- A tanuló önálló, önmaga által szervezett tanulásának biztosítása
- Hatékony tanulási stratégia megtanítása
- Bátorítás a tapasztalatszerzésre, az elmélkedésre, kérdések megfogalmazására
- Kooperatív technikák alkalmazásával együttműködés kialakítása másokkal
- Bátorítás, támogatás a tanulói vezető szerep elfogadására
- Lehetőségek biztosítása a megmérettetésre
- Egyéni foglalkozás biztosítása a tehetséges gyerekek nevelésére, fejlesztésére
- A tehetséges, motivált tanulók felkészítése a felsőoktatásban a számukra legadekvátabb szakterületen való sikeres tanulmányokra
- Szabadidős programok szervezése a motiváció erősítésére

- Tehetségnevelő programok személyi, tárgyi, szervezeti, versenyztetési és finanszírozási feltételeinek megteremtése
- Személyiségfejlesztés és pályaorientáció

6.5.1.9. Fejlesztési irányok

- A tehetséggondozás elméleti ismereteinek beépítése a gyakorlatba
- A tehetséggondozás intézményi gyakorlatának tökéletesítése
- Speciális és emelt óraszámú képzéseink
- Differenciált kiscsoportos tevékenységek
- Fakultációk
- Egyéni feladatvállalás
- Versenyztetés, versenyfelkészítés

6.5.1.10. Az új tanulásszervezési módszerek, formák alkalmazásának feltételei

6.5.1.10.1. Tárgyi feltételek

- iskolai könyvtár, digitális tananyaggyűjtemény
- IKT eszközök
- médiaterem kialakítása
- variálható tanterem-berendezés a csoportfoglalkozásokhoz
- megfelelően kiválasztott tankönyvek és szakmai könyvek (egyszerű alapfeladatokkal, többszintű nehézségi fokkal, szorgalmi és választható feladatokkal).

6.5.1.10.2. Személyi feltételek

- Előítélet-mentes, affektív tanári beállítódás
- Határozott, empatikus és céltudatos tanári nevelési stílus
- Differenciál heterogén csoportban, részt vesz továbbképzéseken a differenciált tanulásszervezés érdekében
- Felkészült, önművelésre, önképzésre nyitott, képes IKT eszközhasználatra és web alapú tanulásirányításra

- Együttműködik a családdal, Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Gyomaendrődi Tagintézményének munkatársaival és a Családsegítő Szolgálat munkatársaival

6.5.1.11. Szabadidős tevékenységek

A tehetséggondozás, képességfejlesztés fontos eleme a szabadidő észszerű, kulturált eltöltése. Különösen nagy a jelentősége ennek a mai globalizálódó világunkban, az információk szabad áramlása, az életkörülmények, a családi nevelési szokások, a társadalmi elvárások és együttélési szokások változásai, valamint a hagyományos erkölcsi követelmények háttérbe szorulása, lazulása miatt.

Az iskolai hagyományrendszer fenntartásával és újabb, a kor követelményeinek megfelelő szokásrendszer kialakításával teremtjük meg a lehetőséget a fiatalok számára a színvonalas szabadidős programok szervezésére.

A tanév rendjében, munkaprogramunkban, házirendünkben rögzítettük azokat az évről évre visszatérő rendezvényeket, amelyek a tanulóifjúság egészét megmozgatják, bevonják az előkészítésbe és a lebonyolításba. Minden évfolyam tanulói számára kijelöltük a teendőket az arányos tehervállalás figyelembevételével, a feladatok megvalósítása során különösen érvényesülhetnek a tehetséges diákok elképzelései. Aktívan részt vehetnek a diákönkormányzatmunkájában, élhetnek az önálló kezdeményezés, az új hagyományok kialakításának lehetőségével, jogával is.

A partnerintézmények és a városi szervezetek bevonásával igyekszünk színesebbé, változatosabbá tenni programjainkat pl. Kner nap, nemzeti ünnepeink, stb.

A szórakoztató rendezvények mellett rendszeresen szervezünk tudományos, felvilágosító előadásokat – például neves egykori diákjaink emlékének ápolására. Tehetséges tanulóink, tanáraink kiállításokon mutatkoznak be művészeti alkotásaikkal – fotókkal, rajzokkal, festményekkel.

Intézményünk nagy gondot fordít arra, hogy tanulói az őket érdeklő pályák, foglalkozási ágak tartalmát, követelményeit és a hozzájuk vezető utakat, alternatívákat aktív módon (tevékenységük, tapasztalataik útján) ismerhessék meg. Ugyanakkor reális képet kívánunk adni a mai és az eljövendő munkaerő-piaci elvárásokról, melyekben megfogalmazódik az „élethosszig tartó tanulás” szükségessége. Érdeklődő, tehetséges tanulóinknak rendszeresen szervezünk szakmai kirándulásokat (Paksi atomerőmű, Tisza-tavi Ökocentrum, Hulladékfeldolgozó Üzem, stb.)

Biztosított feltételek

- A tanulók érdeklődésének megfelelően egyes tantárgyakból emelt szintű oktatás szervezése a 11-12. évfolyamokon

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

- Differenciálás a tanítási órákon-
- Önálló ismeretszerzés elsajátítása könyvtári és kutatási feladatokkal
- Érdeklődő, motivált diákjainknak szakköri és egyéb sportolási lehetőséget biztosítása (színjátzás, iskolai sportkör, stb.)
- Rendszeresen tájékoztatása városi, megyei, országos versenyekről
- Házi versenyek szervezése
- Városi, területi, országos versenyeken való részvétel
- Iskolai elismerések (pl. Kner-díj, Szent Gellért-díj, Jó tanuló, jó sportoló díj) adományozása motivációs céllal
- Szereplési lehetőségek biztosítása tanulmányi-, kulturális- és sportrendezvényeken
- Tanulmányi kirándulások szervezése (Tisza-tavi Ökocentrum, Paksi Atomerőmű, Hulladékfeldolgozó üzem látogatása)
- Tudományos és kulturális létesítmények látogatása (könyvtárak, levéltárak, múzeumok)
- Részvételi lehetőség biztosítása nemzetközi pályázatokon, projekteken (Határtalanul!, eTwinning, Wacław Felczak Alapítvány)

6.5.1.12. Iskola és család együttműködése a tehetségfejlesztésben

A gyerekek tehetségének kibontakoztatásában három környezeti tényező játszik döntő szerepet: az iskola, a társak és a család. Fontos tehát a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás, információcsere, együttműködés, melynek során fontosnak tartjuk:

- azonos követelményrendszer kialakítása-nem kell vessző sehova
- a pedagógus, módszertani segítségnyújtása
- a tanuló érzelmi támogatása
- közös programok szervezése
- a tehetséges tanuló pályaválasztásának irányítása, elősegítése

A családdal való intenzív együttműködés szinterei a szülői értekezletek, egyéni konzultációk, családlátogatás, tanácsadás.

6.5.2. Tehetséggondozás az általános iskolában

"Mindenki értékes valamiben. Ennek jegyében célunk, hogy tanulóink számára a szilárd alpműveltség, a korszerű alapismeretek nyújtása mellett széleskörű lehetőséget biztosítsunk arra, hogy képességeik, készségeik kibontakoztatása révén, személyiségük sokoldalú fejlesztésével,

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium Pedagógiai Program

tehetségük felismerésével, hátrányaik, lemaradásaik kompenzálásával sikeres felnőttként eredményes életutat járjanak be, boldogulni tudó emberekké váljanak." Ezt a célt a Pedagógiai Programban rögzített Nevelési Program a kulcskompetenciák fejlesztésén keresztül kívánja elérni.

Az elérendő célok között tehetséggondozás szempontjából először az alapkészségek és a tanulási képességek fejlesztését kell kiemelnünk, mert ezek elérésére már most több olyan módszert alkalmazunk, amelyek segíthetik a tehetséggondozás továbbfejlesztését iskolánkban. Ilyenek az egyéni képességeket is előtérbe helyező tanulásszervezési eljárások alkalmazása, különféle fejlesztőprogramok és mérések.

Tanulásszervezési módszerek: a projekttanítás, a kooperatív technika, a drámapedagógia alkalmazása.

Kiemelendő célunk a valós élethelyzetekhez alkalmazkodó tudás megszerzése. Ennek érdekében feladatként fogalmaztuk meg a tehetséggondozást.

A személyiségfejlesztés színterei között a tanórai foglalkozások; a tanórán kívüli intellektuális, művészeti és sportfoglalkozások; az osztály és iskolaszintű közösségi rendezvények, események; a különféle táborok, kirándulások, túrák; a napközis szabadidő és tanulásidő; az iskolai élet egyéb színterei és végül az iskolán kívül tartott programok, foglalkozások szerepelnek.

A tehetséggondozással kapcsolatos közösségi feladatokat a következőképpen határozzuk meg: "Olyan támogató, megerősítő iskolai és iskolán belüli különböző közösségi attitűd biztosítása, ahol elfogadják és elismerik a tehetségből adódó másságot."

A tehetségfejlesztésünk további célja az ismeretek és az elsajátítási folyamat kötelező tananyagon túllépő kiszélesítése. Céljaink szerint mindez mélységben történő, tartalmi, feldolgozási képességek gazdagításával, és végül "a tempóban történő gazdagítással" történhet. A "tempóban történő gazdagítás" eszköze elsősorban a differenciált képesség szerinti csoportbontás, feladatadás.

Tehetségfejlesztési módszerek és területek

A. Tanórákon:

- egyéni tanulási utak kijelölése
- tanórai differenciálás különféle formái
- csoportszerveződés – csoportbontás
- egyéni haladási ütem
- kiselőadások
- beszámolók

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

- különböző önálló alkotások, munkák elkészítésének elősegítése
- hagyományostól eltérő tanulásszervezési módszerek (projektek, témanap, témahét, drámapedagógiai módszerek, kooperatív technikák stb.)

B. Tanórán kívül:

- versenyekre felkészítés, versenyeztetés
- tanórán kívüli foglalkozások szervezése, a lehetőség biztosítása
- művészeti foglalkozás
- sportfoglalkozás
- nyelvi foglalkozás
- egyéni foglalkozás
- táborok
- iskolai programok a bemutatkozás, szereplés lehetőségére
- az iskolai könyvtár és informatika terem lehetőségeinek biztosítása
- hagyományostól eltérő tanulásszervezési módszerek (projektek, témanap, témahét, drámapedagógiai módszerek, kooperatív technikák stb.)

A Tehetségpont működését helyi szinten tervezzük. Az intézményünkbe járó gyerekek tehetségének felismerését, fejlesztését tűztük ki célul, elsősorban anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai logikai, informatikai, művészeti és sport területen.

Építeni szeretnénk iskolánk pedagógusaira, sok éves tapasztalataikra, hozzáértésükre.

A település intézményeit, civil szervezeteit és a szülői közösséget is szeretnénk bevonni tevékenységünkbe.

Legfontosabb meglévő és tervezett együttműködések:

- Az óvodákkal folyamatosan tartjuk a kapcsolatot (drámafoglalkozás, ismerkedés az iskolával).
- A Kállai Ferenc Művészeti Iskolával (zene, tánc, képzőművészet) szoros együttműködésben dolgozunk.
- A városi sportegyesületekkel szoros kapcsolattartás.
- A Határ Győző Városi Könyvtárral szoros együttműködést tartunk fenn.
- Iskolánk által működtetett Szent Gellért Keresztje Egyesületen keresztül - amely alapító okiratában többek között a nyelvtanítás, a tehetséggondozás tárgyi és személyi feltételeinek javítását tűzte ki célul - bekapcsolódtunk városunkban működő civil szervezetek hálózatába.

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

- A városban különböző civil szervezetek által működtetett „tanodákkal” kialakult szoros szakmai együttműködés alapja lehet további közös együtt gondolkodásnak és munkának a tehetséggondozás területén is.

- Jó kapcsolatainkat tovább ápoljuk a város, egyházmegye iskoláival, Tehetségpontjaival. Nyitottak vagyunk szakmai konzultációkra, partnereink számának bővítésére is.

Kiemelten kívánunk foglalkozni a nyelvi, matematikai logikai és informatikai tehetséggondozással, de fontosnak tartjuk a sport, művészet szerepét is.

Tanórai, tanórán kívüli és szabadidős tevékenységek során végezzük:

- egyéni képességek, tehetség felismerése
- az önképzés igényének kialakítása
- a tehetséggondozás lehetőségeinek feltárása
- középiskolába készülő felkészítése
- tanulási stratégiák fejlesztése.

A szakkörökön, tehetségműhely keretén belül a kiemelkedő nyelvi, matematikai logikai gondolkodással, sport és művészeti tehetséggel rendelkező gyermekekkel kívánunk foglalkozni.

A tanulók számára egyéni tanácsadást, beszélgetést biztosítunk.

Tervezett programjaink:

- Nyelvi Hét
- Versenyek szervezése, versenyekre való felkészítés
- A Tehetségnap keretében kiállítást, workshopot szervezünk a tanulók munkái alapján.
- Kísérletek délutánja (lehetőséget biztosítunk diákjaink számára, hogy a saját maguk által készített eszközöket, kísérleteket bemutassák).
- Nyílt nap (Bemutató órákra, foglalkozásra várjuk a szülőket, az érdeklődőket.)
- A Tehetségpont működésének, a műhelymunkának a kommunikálása a helyi médiában, az iskola honlapján.

Középtávú tervek:

- Egy tehetségszűrőrendszer létrehozása
- A Tehetségpont munkájának megismertetése, hatékonyságának pontos mérési rendszerének a kialakítása.

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

Terveink alapján a tehetségfejlesztő program keretében bemeneti mérést végzünk.

- Az első három év a felfedezés éve lesz.
- A 3. év végén megtörténik a tehetségazonosítás.
- A 4. és 5. év fő tevékenysége a pontosítás (önismereti tréningek, tanulásmódszertan, mérés).
- A 6. évtől kezdve a tehetséges diákok speciális képességeinek, motivációjának fejlesztése.
- 6. év végén kontrollvizsgálatot tervezünk.
- 7-8. évben a tehetségek fejlesztése tovább folytatódik, majd a program hatásvizsgálattal zárul.

A pedagógusok felismerik az átlagtól eltérő gyermekeket és rendszeresen foglalkoznak velük. Jelen pillanatban tanári megfigyelést végzünk, amit a szülőktől származó információk formájában szülői megfigyelés egészít ki. Az osztályfőnökök és szaktanárok kreatív környezetben végzett tapasztalatgyűjtéssel egészítik ki a meglévő információkat.

Első lépésként ki kell dolgoznunk a tehetségazonosítási diagnosztikai rendszert, amelynek alapja az általános iskolai pedagógusok információgyűjtése, az átlagtól eltérő tanulókról, a gyermek tevékenysége, produktumai, eredményei. Ezt elősegíti egy tehetség feltárására szolgáló tulajdonságlista elkészítése, amelyet a pedagógusok töltenek ki az érintettekről. A tulajdonságlista kitöltésébe szükséges a gyermekek szüleinek és társainak bevonása is. A tulajdonságlista kiegészítésére egyéb pedagógiai és pszichológiai módszereket is kívánunk alkalmazni. Ezek között a gyermekek részéről önmegfigyelés, illetve pedagógiai módszerként pontozóskálák és kreativitástesztek bevezetése képzelhető el. Pszichológiai kiegészítő módszerként bevezethető az intelligenciatesztek elvégzése is.

A rendszer második fontos eleme a tapasztalatokat írásban rögzítő nyilvántartás, amelyhez minden tehetségfejlesztésben érintett személy hozzáférhet. Ezzel képesek leszünk megteremteni a későbbiekben végzendő informatív tanácsadás technikai hátterét.

Harmadik elem a tehetséggondozó rendszer kialakítása. Ezen belül jelenleg a tanulmányi versenyeken való részvétel áll az első helyen, azonban a versenyeztetés nem egyenlő a tehetséggondozással. A továbbiakban ki fogjuk dolgozni a különböző tehetségnapok rendszerét, ami a tehetséggondozás egyik jó eszköze lehet. Ugyancsak a tehetséggondozást szolgálja majd a gazdagítás és gyorsítás feltételeinek beépítése az iskola helyi tantervébe.

A cél érdekében első lépésben kidolgozzuk az adatbázist, amely a tehetségigéreték tulajdonságait rögzíti.

Ebből lehet létrehozni a rendszeres hatékonyságvizsgálatok rendszerét, amely a gyermekek tulajdonságaiban, eredményeiben bekövetkező változásokat, valamint a tehetségpont működésének eredményességét dokumentálja. Ezeket meghatározott időközönként fogjuk

elvégezni. A rendszeres hatékonyságvizsgálatnak informálnia kell a tehetségigéretetek teljesítményéről, a tehetségnapok eredményeiről, illetve arról, hogy a tehetségpont az adott időszakban hány tehetséget fedezett fel.

Ezután kerülhet sor egy követőrendszer kialakítására, amely összegzi a tehetségigéretetek teljesítményének alakulását és a szakemberek számára lehetővé teszi a szükséges intézkedések megtételét. Távolilag lehetséges a tehetségigéretetek sorsának utókövetése a középiskolai és a felsőoktatásban eltöltött időszak során is, ami újabb információkkal szolgálhat a tehetségpont működései eredményességének vizsgálatához.

A tehetséggondozó munka eredményességét növeli, hogy a szakemberek folyamatosan kontrollálják a rendszer működését és ha szükséges, javaslatokat tesznek a szükséges módosítások bevezetése érdekében.

A tehetségpont működésében közreműködő személyek tevékenysége a személyes kapcsolattartáson alapul. Ez mind a kollégák egymás közti kapcsolatára, mind a tehetségigéretetekkel és a szülőkkel való kapcsolattartásra érvényes.

A tehetséggondozó programnak két pillére lesz. Az egyik pillér a nem hagyományos tanulásszervezési eljárások alkalmazása, amely elsősorban a projekt módszert jelenti. Ez önmagában is lehetőséget ad az iskola épületéből, légköréből való kilépésre, a kreatív, alkotó energiák felszabadítására. A megszervezendő tehetségnapok nem csak bemutatók, hanem az iskolán kívüli világ bevonását is segítik a tehetséggondozó munkába.

A program másik pillére az iskolán kívüli programok szervezése, amelyek megszervezésébe és lebonyolításába külső, civil szervezetek bevonását tervezzük. A későbbiekben törekednünk kell a munkánkat segítő szervezetek körének bővítésére. Ez a tehetségpont működtetésében résztvevő személyek folyamatos feladata lesz.

Az intézmény az infrastruktúra biztosításában segít.

A szűkös anyagi források miatt, folyamatos pályázatfigyelést és pályázatírást végzünk.

Szülői jótekonysági rendezvények is segítik munkánkat.

Anyagi támogatás reményében, szponzorokat, szakmai és civil szervezeteket is keresünk, felkutatunk.

Humán erőforrásként nagyon fontos a nevelőtestület elkötelezettsége a tehetséggondozás iránt.

6.5.2.1. Tehetséggondozó rendszerünk működésével kapcsolatos feladatok:

Tehetségpontunk az alábbi feladatokat az iskolánk segítségével valósítja meg:

- a Tehetségpont működési hátterének biztosítása,

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

- együttműködés a szülőkkel és az egyéb külső partnerekkel,
- tehetségazonosító- és szűrő rendszer működtetése,
- nyilvántartó rendszer működtetése,
- a tehetséggondozó- és fejlesztő program kidolgozása és folyamatos aktualizálása.

Ezekben belül igyekszünk olyan támogató, megerősítő iskolai, valamint iskolán belüli közösségekben megnyilvánuló attitűdöt biztosítani, amely elfogadja és elismeri a tehetségből adódó másságot.

Törekszünk a tehetséges gyermek személyiségének komplex fejlesztésére. Ennek keretében kerülhet sor:

- a gyermek saját céljainak kialakítására,
- hatékony viselkedési készségek kifejlesztésére,
- a tervszerű problémamegoldás és a kitartó, elmélyült munka elfogadtatására.

Alsó tagozaton (1-4. osztály) a tehetség általános képességeihez tartozó elemeit fejlesztjük az életkori sajátosságoknak megfelelően:

- konkrét gondolkodás,
- elvont gondolkodás megalapozása,
- anyanyelvi képességek,
- idegen nyelvi képességek,
- emlékezet,
- információfeldolgozási stratégiák,
- tanulási technikák.

A felső tagozat (5-8. osztály) a speciális tehetségterületek előtérbe helyezésének időszaka. Ekkor az iskolai tehetségek esetében képességfejlesztés történik, ami a kulcskompetenciákra alapozott folyamat. Ennek területei lehetnek:

- anyanyelvi kommunikáció
- idegennyelvi kommunikáció
- matematikai logikai, természettudományi és technológiai kompetenciák
- digitális kompetencia
- tanulási technikák
- személyközi és állampolgári kompetenciák
- vállalkozói kompetencia
- kulturális kompetencia.

A speciális tehetségek esetében tehetségfejlesztő tevékenységet fejtünk ki.

Fejlesztő tevékenységünk során törekszünk:

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

- a tehetségek „erős” oldalának kibontakoztatására, ösztönzésére;
- egyben „gyenge” oldaluk fejlesztésére is, mert ezek a területek akadályozhatják erős oldaluk kibontakozását.

6.5.2.2. A tehetséggondozó rendszerünk módszerei

A módszerek közül történő válogatás alapja mindig a különleges bánásmódot igénylő tehetséges gyermek egyéni szükséglete. A módszereket az alábbi táblázat foglalja össze:

Tanórai módszerek	Tanórán kívüli módszerek
<ul style="list-style-type: none"> – egyéni tanulási utak kijelölése – tanórai differenciálás különféle formái – csoportbontás – nívócsoportok – gazdagító programok – a hagyományostól eltérő tanulási módszerek (kooperatív technikák, drámapedagógia, múzeum pedagógia, projekt módszer) – témahetek – kiselőadások, prezentációk – beszámolók – választható (angol/német) tanórán tanulható tantárgyak tanulása – különböző önálló alkotások, munkák elkészítésének elősegítése 	<ul style="list-style-type: none"> – tehetségműhelyek szervezése – a Tehetségpont égisze alatt szervezett rendezvények: nyelvi hét, tehetségnapok – egyéb délutáni csoportos foglalkozások – továbbtanulásra felkészítő foglalkozások: magyar nyelv és irodalom, matematika, idegen nyelv – egyéni foglalkozások – versenyekre felkészítés, versenyeztetés – táborok – iskolai programok a bemutatkozás, szereplés lehetőségére: iskolanap, farsang – tanulmányi versenyek szervezése, lebonyolítása

6.5.2.3. A tehetségek azonosítása és szűrése

A tehetséggondozó programokba való beválogatást minden esetben a tehetségigéreték kiszűrése előzi meg.

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

A pedagógusok felismerik az átlagtól eltérő gyermekeket és rendszeresen foglalkoznak velük. Ezért elsősorban tanári megfigyelést végzünk, amit a szülőktől származó információk formájában szülői megfigyelés egészít ki. Az osztályfőnökök és szaktanárok kreatív környezetben végzett tapasztalatgyűjtéssel egészítik ki a meglévő információkat. Látható ebből, hogy a rendszer alapján véve szubjektív, hiszen elsősorban a megfigyelésen alapul. Emiatt kell kiegészíteni a tehetségazonosítási rendszert objektív módszerekkel is, hiszen a komplex azonosítás jóval nagyobb biztonságot garantál.

A tehetségazonosítási rendszer lehetséges elemeit az alábbi táblázatban foglalja össze az objektivitásuk alapján:

A megfigyelések kiegészítésére egyéb pedagógiai és pszichológiai módszereket is kívánunk alkalmazni. Ezek között pedagógiai módszerként pontozóskála került bevezetésre, amelyben a pedagógusok addigi megfigyeléseik eredményét rögzítik egy tulajdonságlistához társítva, már számszerűleg kiértékelhető formában. A tehetségek azonosítása tehát kérdőíves módszerrel történik, amely érdeklődést, motivációt, attitűdöt és kreativitást mér a leendő 5. osztályosok körében. A kitöltésben az osztályfőnökök vesznek részt és tesznek javaslatot.

A kérdőíves módszerrel kiválasztott gyerekek mellett a szaktanárok által megjelölt, de addig tehetségigéretként meg nem nevezett tanulók is szűrésre kerülnek. A szaktanárok az előzetes tudás, a motiváció és az iskolai teljesítmény alapján teszik meg javaslataikat. Ezt a munkát részben a tanórai munka megfigyelésére, részben pedig a tudásszint felmérésére és a tantárgyi átlagok ellenőrzésére alapozzák.

Ezen kívül felhasználjuk az országos kompetenciamérések eredményeit is.

A tanári kérdőívek kiértékelése után a gyereklétszám átlagosan 10%-a kerül további szűrésre. A tehetségűzés már pszichológiai módszerekkel történik a Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Gyomaendrődi Tagintézménye közreműködésével.

A szűréseket pszichológus segítségével végezzük el. Erről a szülők értesítést kapnak és a vizsgálatok az ő hozzájárulásukkal kezdődhetnek meg. A szűrés az érdeklődés és motiváció, a

szubjektív / objektív				
Szülői jellemzés Tanári jellemzés Önjellemzés	Tesztek, kérdőívek, felmérések	Osztályzatok, tanulmányi előmenetel	Versenyeredmények, mérések eredményei	Pszichológiai vizsgálatok

figyelem és a kreativitás méréséből áll. Ezen kívül nagyon fontos részét képezi az iskolai szorongás felmérése is. Az ehhez szükséges mérőeszközöket, tesztekkel a pszichológus biztosítja.

A szűrésnek része egy konzultáció is, amikor megbeszéljük a szülővel, hogy ő milyennek látja a gyermekét, és visszajelezzük azt, hogy mi mit láttunk a tesztekben. Az esetleges problémákra igyekszünk ilyenkor megoldást is felkínálni. Az eredményeket a beválogatás során az érintett gyerekek és szülők írásban is megkapják.

A továbbiakban célszerű lesz követő szűréseket alkalmazni, hiszen a 3. osztály végén szűrt gyerekek érdeklődése, kreativitása és motivációja az évek során változhat. Ennek alapján a követő szűréseket a 6. évfolyam végére időzíthetjük. Az így nyert vizsgálati eredmények összehasonlíthatóvá, követhetővé teszik a gyermekek fejlődését, változásait.

Mivel a megcélzott személyiségteszt bevezetése segítheti a pályaválasztási–pályáirányítási rendszer működését is, az adatokat a pályaorientációért felelős pedagógus rendelkezésére bocsátjuk. A középiskolai felvételi eredmények a tehetségigéretes esetében támpontot adhatnak fejlődésükre, illetve annak mértékére vonatkozóan. Az utókövetés keretében a középiskolákba távozó diákjaink eredményeiről rendszeresen visszajelzést kérünk és kapunk a fogadó intézményektől. Ez a tehetségprogramunk eredményességére vonatkozóan is visszajelzést jelent és támpontot ad a rendszer további felülvizsgálatához.

6.5.2.4. Beválogatás a tehetségprogramba

A konzultáció nem csak visszajelzés, hanem egyben tanácsadás is, amely a tehetségprogramba való beválogatást szolgálja. Ezért a szülők mellett az érintett gyerekek is részt vesznek rajta.

A tanácsadás során a szülővel és a gyermekkel közösen meghatározzuk, hogy az érdeklődése és a motivációja alapján milyen tehetségterületeken indított programjainkba tartjuk célszerűnek bevonnunk az érintetteket. A programok listája évről évre változhat, de a tehetségterületek ugyanazok.

A beválogatásnak nem feltétele, hogy a gyermekek kifejezetten az adott tehetségterületen legyenek tehetségesek, de az sem, hogy csak egyetlen tehetségterületen mutassanak fel kiemelkedő eredményeket. Így egy tehetségigéret több programban is részt vehet párhuzamosan, ugyanakkor a tanulmányaiban általánosan sikeres, ún. iskolai tehetségek felkarolása is megvalósulhat. Ezzel a beválogatási rendszerrel biztosítjuk azt is, hogy a beválogatottak erős és gyenge oldalai pedig egyaránt támogatást kaphassanak.

A beválogatott gyermekek csoportbontásokban, valamint célzott szakköri és iskolán kívül szervezett szaktárgyi programokban is részt vesznek.

6.6. A szociális hátrányok leküzdését segítő tevékenység

Életünk kedvezőtlen alakulásában a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyerekek kerülnek. A nevelés három színterén – család, iskola, társadalom – a családok nagy többsége nem tudja, vagy nem akarja elsődleges szerepét betölteni. Az iskola kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de képtelen a családi nevelés hiányát pótolni. Szám szerint is emelkedik a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók száma. A társadalmi elszegényedés következtében jelentős az anyagi gondokkal küzdő családok száma. Alapvető a lelkiismeretes, a tanulókra egyenként is odafigyelő osztályfőnök segítsége. Fontosnak tartjuk megismertetni tanulóinkkal a szenvedélybetegségek megelőzését szolgáló programokat, hiszen a hátrányos helyzetű vagy veszélyeztetett gyermekek tekintetben potenciális célcsoportot alkotnak. Prevenció céljából külső előadó segítségét kérjük.

Ennél sokkal nehezebb a segítségadás azokban az esetekben, ahol a család a gyermek számára nem biztosítja a megfelelő erkölcsi háttérrel. A szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt.

Az iskola nem veheti át a család nevelő szerepét, de az ilyen nehéz esetekben fel kell vállalni a fokozott törődést a tanulóval.

Ennek lehetőségei:

- korrepetálás, tehetséggondozás
- továbbtanulásuk biztosítása
- gyakori egyéni beszélgetés, segítség a személyes problémák megoldásában
- fokozott kapcsolattartás a családdal (fogadóórák)
- a gyermekvédelmi felelős hatékony közreműködése
- kapcsolattartás a Gyermekjóléti Szolgálattal, iskolai szociális segítővel
- segítség a hiányosságok pótlásában
- egymás segítése

6.7. A szociális juttatások elosztásának rendszere

- Iskolai étkeztetés

Az általános iskola egy 70 férőhelyes ebédlőt, melegítőkonyhát használ.

Tanulóinknak térítés ellenében ebédet tudunk biztosítani. Az étkeztetési díjakat az étkeztetést biztosító szolgáltató határozza meg. A jogszabályok szerint kedvezményesen étkezhet az a tanuló, aki

- tartósan beteg,
- három- vagy többgyermekes családban él,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül.

A befizetések időpontjáról a tanulókat és szüleiket a tanév elején és a befizetést megelőző napokban tájékoztatjuk.

6.8. Tankönyvek beszerzése

Iskolánk megrendeli a törvényi szabályozásnak megfelelő, a szakmai munkaközösségek által javasolt, a főigazgató és a fenntartó által jóváhagyott könyveket, és biztosítja a lehetőséget azok időben történő megvásárlására.

2020. szeptember 1-től az 1-12. évfolyam valamennyi tanulója alanyi jogon ingyenes (térítésmentes) tankönyvellátásra jogosult, a tanulók tartós tankönyvet kapnak, melyet a tanév végén vissza kell adniuk a könyvtárostanárnak vagy könyvtárosnak.

Ha a tankönyv kölcsönzése során a könyv a szokásos használatot meghaladó mértéken túl sérül, a tankönyvet a tanuló elveszti, megrongálja, a tanuló szülője az okozott kárért kártérítési felelősséggel tartozik.

7. A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység

7.1. Az iskola főigazgatójának feladatai

Az intézmény vezetője felelős az intézmény szakszerű, törvényes működéséért, a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért. A nevelési és oktatási intézmény vezetőjének feladatkörébe tartozik a gyermek- és ifjúságvédelmi munka irányítása.

A nevelési-oktatási intézmények közreműködnek a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során együttműködnek a Gyomaendrődi Család - és Gyermekjóléti Központ, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

Az iskola vezetője gondoskodik a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős munkájához szükséges feltételekről.

A tanulókat és szüleiket a tanév kezdetekor tájékoztatja a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős személyéről, valamint arról, hogy milyen időpontban és hol kereshető fel.

7.2. Az iskolai gyermekvédelmi felelős feladatai

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti az iskola pedagógusainak munkáját:

- az osztályfőnököket tájékoztatja arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel,
- a pedagógusok, szülők vagy tanulók jelzése alapján, a veszélyeztető okok feltárása érdekében családlátogatáson megismeri a tanuló családi környezetét,
- gyermekbántalmazás vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető, veszélyeztető tényezők megléte esetén értesíti a Gyomaendrődi Család-és Gyermekjóléti Központot,
- a Család-és Gyermekjóléti Központ felkérésére részt vesz az esetmegbeszéléseken,
- az iskolában a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények (pl. Család-és Gyermekjóléti Központ stb.) címét, illetve telefonszámát,
- tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról,
- nyilvántartást vezet az iskolában lévő veszélyeztetett, illetve hátrányos helyzetű tanulókról.

8. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a diákétkeztetés,
- a felzárkóztató foglalkozások,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése,
- a továbbtanulás irányítása, segítése,
- az iskolai gyermek-és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége,
- a tanulók jogainak fokozott védelme
- rendszeres felvilágosító munka az osztályfőnökök, szaktanárok, védőnők és iskolai szociális segítő segítségével
- rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel
- rendszeres kapcsolattartás a szociális jelzőrendszer tagjaival

A fenti feladatok összefogását a főigazgató által megbízott gyermek- és ifjúságvédelmi felelős végzi, aki folyamatosan kapcsolatot tart a Gyomaendrődi Család- és Gyermekjóléti Központ szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

9. Kapcsolattartás a tanulókkal, a szülőkkel, az iskola partnereivel

A kapcsolattartás célja a folyamatos, kétoldalú információcsere, tájékoztatás, tájékozódás, partnerkapcsolatok erősítése.

9.1. Kapcsolattartás formái a tanulókkal

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról, programokról az iskola főigazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola főigazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen,
- az osztályfőnök az osztályfőnöki órákon.

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a Kréta rendszeren keresztül) tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, valamint választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, vagy a szülők közösségével.

További lehetőségek:

- személyes beszélgetés,
- honlap,
- a Városunk c. havilap
- faliújság,
- iskolarádió,
- iskolai rendezvények, programok,
- kiállítások,
- kirándulások,
- Kréta rendszer.

9.2. Kapcsolattartás a szülőkkel

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról, programokról az iskola főigazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy a szülők közösségével.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

- szülői értekezlet,
- fogadó óra,
- összevont fogadó est,
- nyílt tanítási nap,
- írásbeli tájékoztató,
- online felület,
- faliújság,
- honlap,
- iskolai rendezvények, programok,
- bálók, kiállítások, kirándulások.

A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az éves munkaterv határozza meg.

9.3. Kapcsolattartás az iskola partnereivel

A külső partnerekkel történő kapcsolattartás szabályozása jelentős részben a szervezeti és működési szabályzat jogkörébe tartozik.

Az iskola vezetői folyamatos kapcsolatot tartanak fenn az írott és nyomtatott sajtóval, a fenntartóval. A sajtóval történő kapcsolattartás az intézményegység-vezető feladatkörébe és felelősségi körébe tartozik.

Formái:

- személyes találkozó,
- elektronikus kapcsolattartás,
- levél,
- megkeresés.

Folyamatos munkakapcsolatot tartunk továbbá az alábbi szervezetekkel:

- az intézmény fenntartójával,
- a plébánossal
- a társintézményekkel (egyházmegyei és katolikus iskolákkal, valamint a helyi oktatási intézményekkel),
- a Polgármesteri Hivatallal,
- a Pedagógiai Szakszolgálat intézményeivel,
- a SZEGEPI-vel,
- a Gyermekjóléti Szolgálattal,
- a Családsegítő Központtal,
- a Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal,
- a Kormányhivatalokkal és a Tankerületekkel,
- a Karitászcsoportokkal,
- az intézményt támogató Szent Gellért Keresztje Egyesület kuratóriumával,
- az egyházközség képviselőtestületével,
- Gyomaendrődi Német Nemzetiségi Önkormányzat,
- a gyermekorvosi rendelővel és a védőnővel
- iskolarendőrrel

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az intézmény vezetője és az intézményegységek vezetője a felelős.

AZ ISKOLA OKTATÁSI PROGRAMJA

10. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

10.1. *Kompetencia alapú oktatás*

„A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik”(NAT)

„Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.” (NAT) Ehhez elengedhetetlen a szövegértés-szövegalkotás kulcskompetencia fejlesztése.

„A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia – eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.” (NAT)

„A felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaaorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak a megismerése tevékenységek és tapasztalatok útján. Tudatosítanunk kell a tanulóknak, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.” (NAT)

10.2. *Digitális tartalmak, taneszközök használata (IKT alapú pedagógia)*

Az iskola legfontosabb tevékenységi területe a tanórai munka és az ehhez kapcsolódó otthoni feladatok. A kommunikáció korának iskolája szükségszerűen alkalmazza e kor eszközeit, él annak lehetőségeivel. Az információk korlátlan elérhetősége új feladatot ró az iskolára: segíteni a tanulókat az információ végelelérhető áradataiban való eligazodásban, tájékozódási pontokat

adni, megfelelő értékszempléket kialakítani, fejleszteni műveletvégző képességeiket, hogy választhassanak, szelektálhassanak, képesek legyenek strukturálni, rendszerezni és célirányosan felhasználni ismereteiket. Mindez csak ezen új módszerek napi alkalmazása útján valósulhat meg.

A digitális technológiával támogatott tanóra olyan tanítási óra, amelyen a pedagógiai módszerek, tanítási-tanulási módok és taneszközök IKT-alapúak, lehetőség szerint minél nagyobb arányban alkalmazva.

A digitális technológia elősegíti veszélyhelyzet esetén az áttérést az online oktatásra, melynek részletezése az intézmény házirendjében található.

11. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

11.1. Csoportbontások

Iskolánkban csoportbontást alkalmazunk:

- idegen nyelvi órákon minden osztályban
- más tantárgyak esetében a fenntartó engedélyével, a lehetőségek szerint

A tanulócsoporthoz kialakításának rendje

- Az I. idegen nyelv: a tanuló által már tanult és választott idegen nyelv.
- Kezdő, ill. haladó csoportba sorolás a nyelvválasztás és a szintfelmérés alapján történik az első órákon.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag nem releváns intézményünkben, de a kerettantervnek megfelelően beépül a magyar nyelv és irodalom, történelem, hon-és népismeret tantárgyak, helyi tantervébe.

11.2. A könnyített és a gyógytestnevelés szervezésének, a tanulók könnyített vagy gyógytestnevelési órára történő beosztásának rendje

A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat és a szülő írásbeli kérése alapján könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés-órára osztjuk be. A könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés-órát – lehetőség szerint – a többi tanulóval együtt, azonos csoportban szervezzük.

A könnyített testnevelés-órát az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján a testnevelésóra keretében biztosítjuk.

A gyógytestnevelés-órákat heti két tanóra keretében megszervezzük. Amennyiben a tanuló szakorvosi javaslat alapján a testnevelésórán is részt vehet, akkor számára is biztosítjuk a mindennapos testnevelésen való részvételt.

Fel kell menteni a tanulót a testnevelésórán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb, szakorvos által megállapított egészségkárosodása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelés-órán való részvételét sem.

12. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvek kiválasztása a mindenkorai törvényi előírásoknak megfelelően történik.

A rendeletben foglaltakon kívül a tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztását a következő elvek határozzák meg:

- Feleljenek meg a Nemzeti Alaptanterv, a kerettanterv és a helyi tanterv követelményeinek.
- Legyenek alkalmasak a közép- és emelt szintű érettségi vizsgára, valamint a felsőoktatási intézményekben folytatandó tanulmányokra való felkészítésre.
- A tankönyv tematikus felépítése legyen jól áttekinthető, szakmailag teljesen hibátlan, az ábrák, a grafikonok, a táblázatok jól értelmezhetőek.
- A kiválasztott tankönyvek és a segédletek feleljenek meg az életkori sajátosságoknak is, valamint önálló problémamegoldásra késztessenek.
- A taneszközök kiválasztásában fontos szempont a könnyű és gyors alkalmazhatóság.
- Párhuzamos osztályokban lehetőleg azonos tankönyveket és segédleteket kell választani.
- A kiválasztáskor figyelembe kell venni, hogy az adott tankönyvek és segédletek szerepelnek-e a tankönyvjegyzékben, ellenkező esetben – főként idegen nyelvi tankönyvek kiválasztásakor – be kell szerezni a Diákönkormányzat és a Szülői Munkaközösség egyetértését.
- A taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több éven keresztül is használhatóak.

A jogszabályoknak megfelelően az ingyenes tankönyvhöz jutást az iskolai könyvtárból történő tankönyvkölcsönzés útján biztosítjuk.

13. Iskolai beszámoltatás, értékelés, minősítés, jutalmazás

13.1. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérése és a tanulói teljesítmény értékelésének, minősítésének követelményei és formái

13.1.1. A tanulók teljesítményének értékelése

A tanulásszervezési eljárások és az írásbeli és szóbeli beszámoltatások formáinak sokszínűsége indokolja az értékelési rendszer összetettségét.

13.1.1.1. Az értékelés alapelvei

- sokoldalú, tervezett és megbízható legyen
- személyre szóló legyen
- fejlesztő, ösztönző jellegű legyen
- ne legyen megtorló, fegyelmező jellegű
- folyamatosságot biztosítson
- az iskolai (munkaközösségi) követelményrendszerre épüljön
- biztosítsa a szóbeli és írásbeli értékelés egészséges arányát
- legyen tárgyyszerű (mik az erős pontok, melyek a gyengeségek, hogyan lehetséges a javítás)
- félelemmentes légkörben történjen
- ismert legyen a követelményrendszer tanár, diák és szülő előtt.

Ahhoz, hogy alapelveink megvalósulhassanak, a tanév elején, illetve minden téma elején az egyes tantárgyak követelményeit és a számonkérés, osztályzás rendszerét világosan meg kell fogalmazni és a tanulók tudomására kell hozni. Az egyes tantárgyak egységes iskolai követelményrendszerét minden tanár köteles betartani.

13.1.1.2. Az értékelés formái

13.1.1.2.1. Szóbeli értékelés történetik

- a tanítási órákon (hagyományos és digitális), ahol a tanár folyamatosan megerősít, korigál, segít, tanácsot ad
- a szaktanárok által az évközi érdemjegyek és az osztályzatok megállapításakor
- a fogadó órákon, fogadó esten
- a szülői értekezleten az osztályfőnökök által
- az osztályfőnök az osztályban tanító tanárok véleményét is közvetíti a magatartás- és szorgalom jegyek kapcsán
- az iskola által szervezett programok értékelésekor (kirándulás, színházlátogatás, iskolai műsorok, vetélkedők stb. kapcsán)
- a tantestület előtt

- a főigazgató vagy az intézményegység-vezetők által (kiemelkedő eredmények, illetve fegyelmi vétségek kapcsán)

13.1.1.2.2. Szöveges értékelés írásban

- a szaktanár vagy az osztályfőnök által szükség esetén (kiemelkedő teljesítmények, illetve problémás tanulók)
- dicséret, illetve elmarasztalások beírása az ellenőrző könyvbe
- a szaktanárok dolgozatokra írott véleményei
- külső felkérésre – a jogszabály által meghatározott esetekben – készített minősítések, vélemények (gyermekvédelem, rendőrség, bíróság, pályázatok stb.)

13.1.1.2.3. Értékelés és minősítés

Az iskola alsó/felső tagozata és a gimnáziumi évfolyamok tekintetében az értékelés, minősítés több ponton eltérhet egymástól.

- A tanítók és szaktanárok minden tanév első óráján a tantárgy követelményrendszere mellett ismertetik saját értékelési rendszerüket
- Szöveges értékelés

Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük a Kréta rendszerben.

A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- kiválóan teljesített
  - jól teljesített
  - megfelelően teljesített
  - felzárkóztatásra szorul
- Értékelés érdemjeggyel
    - a szaktanárok a tanulók teljesítményeit tanév közben érdemjegyekkel értékelik (1-től 5-ig), félévkor és a tanév végén a 2. – 12. évfolyamon osztályzatokkal minősítik (jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen).
    - a tanév végén az egész tanévben nyújtott teljesítményt értékeljük
    - a tanév végi osztályzatok megállapításánál a tanév összes Kréta rendszerbe beírt érdemjegyének átlagából kerekítéssel kapott jegyet vesszük alapul oly módon, hogy a témazáró dolgozatok érdemjegye hangsúlyozottan (két jegy értékben) szerepel:

Jeles: 4,70-től

Jó: 3,70-től

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

Közepes: 2,70-től

Elégséges: 2,00-tól

Az ebben a bekezdésben meghatározott eljárást alkalmazzuk a félévi osztályzatok megállapításánál is.

A szaktanár pedagógiailag indokolható esetben az itt megírt átlag határoktól az osztályozott tanuló javára, a tanuló egyéni érdekét figyelembe véve (pozitív irányban) eltérhet.

- a félévi osztályzat a Kréta rendszerbe, az év végi a bizonyítványba és a Kréta rendszerbe kerül
- a szóbeli feleletek értékelésénél a nyelvi kifejezőképesség is szempont
- a tanórai aktivitást és a plusz munkákat is értékeljük (a szaktanár döntése szerint érdemjeggyel vagy más módon)

A szaktanár a tanuló teljesítményét, előmenetelét

- heti egy órás tantárgynál legalább félévente 3 érdemjeggyel
- heti kettő vagy három órás tantárgynál félévente legalább 4 érdemjeggyel
- heti három óránál magasabb óraszámú tanított tantárgynál félévente legalább 5 érdemjeggyel értékeli.
- az a tanuló, aki hiányzásai miatt nem osztályozható, a törvényben előírt módon osztályozó vizsgát tehet

Iskolánk pedagógusai a tanórai munka során arra törekednek, hogy a tanulókat rendszeres és változatos módon minél többször értékeljék, elsősorban érdemjegy adásával, így motiválva a tanulókat teljesítményük fenntartására, javítására.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet 51. § (7) pontja szerint:

„(7) Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és az igazolatlan mulasztása együttesen

- a) az Nkt.5. § (1) bekezdés b) – c) pontjában meghatározott pedagógiai szakaszban a 250 tanítási órát,
- b) egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.”

(...)

(8) A nevelőtestület a (7) bekezdésben foglaltak alapján az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló *igazolatlan mulasztásainak* száma meghaladja a 20 tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a

(3) bekezdésben meghatározott értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait *évfolyamisméltéssel* folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye nem volt érdemjeggyel minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.”

- a diák vagy szülő kérheti a tanuló osztályzatának felülbírálását a törvényben meghatározott módon.

13.1.1.3 Az értékelés nyilvános fórumai

- házi versenyek és vetélkedők
- bemutató órák
- speciális tantárgyi felmérések lehetősége külső, illetve belső szervezésben
- értékelés az egész diákközösség előtt (tanévzáró, tanévnyitó ünnepélyek, iskolai rendezvények)
- értékelés a nevelőtestület előtt (tantestületi értekezletek, iskolai események)

13.2. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

13.2.1. Az otthoni írásbeli és szóbeli felkészülés alapelvei

- az órai munkára épüljön a feladat
- lehetőleg legyen differenciált, a tanulóknak az órán adjunk segítséget a feladat értelmezéséhez, a fogalmak megértéséhez
- legyen világos a feladat meghatározása
- azzal a céllal adjunk otthoni munkát, hogy a tanuló a különböző eszközök (pl. könyvtár, Internet, multimédiás ismerethordozók) alkalmazásával tapasztalatokat szerezzen
- kapjon a tanuló segítséget a szükséges ismerethordozók kiválasztásához (könyvtár, Internet)

13.3. Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanuló tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

13.3.1. A tanulói írásbeli beszámoltatásának formái a következők:

- témazáró dolgozat: egy teljes tantervi téma számonkérésére szolgáló, egy tanórát kitöltő, az ismeretek felidézését és alkalmazását egyaránt megkövetelő írásbeli számonkérési forma, melyben a szereplő feladattípusok arányai megfelelnek a tananyag és a tantervi követelmények belső arányainak

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

- írásbeli felelet: egy tantervi téma valamely részének számonkérésére szolgáló, legfeljebb egy tanórát kitöltő írásbeli számonkérési forma, amelyben az ismeretek felidézése az alkalmazástól függetlenül vagy azzal együtt is számonkérhető
- egyéb írásbeli dolgozat (értekező fogalmazás, esszé): több tantervi témára épülő, esetleg több tanórát kitöltő írásbeli számonkérési forma

13.3.2. Az írásbeli beszámoltatás rendje és korlátai a következők:

- a *témazáró dolgozat* íratását a szaktanár legkésőbb egy héttel a dolgozatírás előtt bejelenti, a dolgozatot 12 tanítási napon belül kijavítja. Egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot nem íratunk
- Az *írásbeli felelet* íratását a szaktanár nem köteles bejelenteni, ezt is 12 tanítási napon belül kijavítja
- az *egyéb dolgozat* íratását legkésőbb egy héttel a dolgozat íratása előtt bejelenti, a dolgozatot 12 tanítási napon belül a szaktanár kijavítja

A szaktanár év elején – legkésőbb az első témazáró dolgozat megírása előtt – köteles tájékoztatni a tanulókat arról, hogy a témazáró dolgozatok érdemjegye a félévi és az év végi osztályzatok kialakításánál hangsúlyozottan (két jegy értékben) szerepel.

Amennyiben a diák a témazáró dolgozat megírásakor akadályoztatva volt (pl.: hiányzás), a témazárót a tanárral egyeztetett időpontban pótlólag meg kell írnia.

Írásbeli dolgozatok értékelése:

1. Az általános iskola 1-8. évfolyama esetében:

- jeles: kilencven százaléktól
- jó: nyolcvan százaléktól
- közepes: hatvan százaléktól
- elégséges: negyven százaléktól

2. A gimnázium 9-12. évfolyama esetében:

Ha a dolgozat és az írásbeli felelet kizárólag a tanult ismeretek azonosítását, kiválasztását, illesztését, közlését, felidézését tartalmazza, akkor a dolgozat értékelésénél a következő – a dolgozatra adható összes pontszám százalékában megadott – ponthatókat alkalmazzuk:

- jeles: kilencven százaléktól
- jó: nyolcvan százaléktól
- közepes: hatvanöt százaléktól

- elégséges: ötven százaléktól

Ha a dolgozat a fenti tevékenységeken kívül tartalmaz még információ átalakítást, jelentés és összefüggés kifejtést, következtetést, bizonyítást, tudásfelhasználást a gyakorlati feladatok megoldására, akkor a dolgozatra adható összes pontszám százalékában megadott ponthatárok a következők:

- jeles: nyolcvanöt százaléktól
- jó: hetven százaléktól
- közepes: ötven százaléktól
- elégséges: harminc százaléktól

Ha a szaktanár az e fejezetben meghatározott ponthatárok alkalmazása során szükségesnek látja, az adott osztályban, csoportban az egyes ponthatárokat legfeljebb három százalékkal lefelé vagy felfelé módosíthatja.

13.4. A szóbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanuló tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

- felelet – A tanár szaktárgyi órán feleltetheti a tanulót szóban az adott téma anyagrészeiből, azonban ugyanabból az anyagból ugyanazon az órán nem feleltethet többször. A feleltetés nem használható fegyelmezési eszközként.

- írásbeli munkát kiváltó felelet – Ha a tanuló akadályozott az írásban, írásbeli feleletét szóbeli felelettel kiválthatja. A kapott jegy egyenértékű az írásbeli dolgozat érdemjegyével.

- beszámoló, kiselőadás – A beszámoló és a kiselőadás a tanár és a diák előzetes megegyezésével jön létre: a tanár megbízza a diákot – legalább két héttel a beszámoló előtt – egy adott téma önálló feldolgozásával és előadásával. A diák a tanár instrukciói alapján önállóan oldja meg és adja elő a feladatot.

Mindhárom szóbeli beszámoltatási formát a tanár érdemjeggyel minősíti.

Törekedni kell a kifejezőképesség fejlesztése érdekében a szóbeli feleletek arányának növelésére.

13.5. A kompetencia alapú oktatáshoz kapcsolódó sokszínű tevékenység formái, rendje, korlátai, a tanuló tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

A tanórához kapcsolódó tevékenységi formák vagy produktumok (pl.: kooperatív technikák, csoportmunka, projektoktatás) meghatározása és értékelése az előzetesen megállapított szempontok szerint és formában történik, mivel az órán feldolgozott tananyag a kerettantervi követelményekhez igazodik. Az esetlegesen így szerzett érdemjegyek az egyéb osztályzatokkal azonos súlyúak. A feladat komplexitásától függően a pedagógus dönt az érdemjegy súlyozásáról.

A tanórán kívüli tevékenységi formák vagy produktumok (ppt-bemutató, tábló, poszter stb.), – mivel ezekben az esetekben a tananyagon túlmutató tartalmat is feldolgoznak a diákok – a tanár által ösztönzően értékelendők: szóbeli értékelést végez, és a kiemelkedően jól sikerült munkákat osztályzattal jutalmazhatja.

13.6. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

13.6.1. A tanórához kapcsolódó írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A szóbeli és írásbeli házi feladatoknak lényeges szerepük van a tanítási órákon feldolgozott tananyag rögzítésében, az ott elsajátított elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazásában, az írásbeli és szóbeli beszámoltatások előkészítését szolgálják, házi dolgozat esetén az írásbeli beszámoltatást helyettesítik. A következő tanórán/tanórákon történő számonkérések sikerességét, eredményességét is az otthoni, napközis, tanulószobai munkával tudják a tanulók biztosítani.

A házi feladat állhat kötelező és szorgalmi feladatokból, illetve egyes tantárgyak esetében a tantárgyi sajátosságokból adódó házi dolgozat és kiselőadás készítéséből. Fontosnak tartjuk, hogy ezek a feladatok a tanulók természetes érdeklődését felkeltsék, ébren tartsák, kibontakoztassák és elmélyítsék az egyéni képességeket, önképzésre neveljenek.

Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy csak olyan házi feladatot kapjon a tanuló, melyet a tanítási órán előkészítettünk. A feladatot pontosan kijelöljük és figyelünk arra, hogy a tanulók feljegyezzék a tudnivalókat.

A házi feladat ellenőrzését (formai és tartalmi szempontból is) a következő tanítási órán/órákon vagy személyes konzultáció során végezzük el. A megoldást értékeljük, a szorgalmi házi feladatot jó, jeles osztályzattal jutalmazhatjuk. A házi feladatként adott tananyagból a szaktanár feleltethet jegyre is.

A házi dolgozatokat vagy otthon elkészítendő produktumok (lehet fogalmazás, gyűjtőmunka, esszé stb.) a szaktanár érdemjeggyel értékeli. Elégtelen érdemjegyet kap az a tanuló, aki a házi dolgozatát határidőre nem adja le a szaktanárnak, ha a késedelmét a házirendben meghatározott módon nem igazolja. Igazolt hiányzásaira hivatkozva a tanuló a szaktanártól kérheti a beadási határidő módosítását.

A házi dolgozatok íratásának vagy otthon elkészítendő produktumok elkészítésének rendje és korlátai a következők.

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

- a házi dolgozat vagy otthon elkészítendő produktumok témáját a szaktanár tanórán, legalább egyhetes beadási határidővel adja ki
- a házi dolgozat vagy otthon elkészítendő produktumok beadási határidejét a szaktanár úgy határozza meg, hogy a beadási határidőt megelőző egy hétre másik, már kiadott házi dolgozat határideje ne essék
- a beadási határidő lejártát követő 12 tanítási napon belül a szaktanár a munkákat kijavítja és kiadja a tanulóknak

Az otthoni felkészüléshez kötelezően előírt szóbeli feladatok elvégzése kötelező, kivéve, ha a szaktanár a feladatot kifejezetten szorgalmi házi feladatként adja ki. A kötelező szóbeli feladatból a szaktanár a tanulót a következő tanórán beszámoltathatja, teljesítményét érdemjeggyel értékelheti.

Az otthoni felkészüléshez kötelezően előírt szóbeli feladatok kiadásának rendje és korlátai a következők:

- a kötelező szóbeli házi feladatot a szaktanár a tanórán adja ki
- a kiadott feladatot a szaktanár a kiadását követő tanórán kéri számon.

Hétvégére és az iskolai szünetekre csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyik tanóráról a másikra.

13.7. A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének, minősítésének és jutalmazásának követelményei és formái

13.7.1. Magatartás

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök végzi az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével, és a nevelőtestület hagyja jóvá az osztályozó értekezleteken.

A tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2), a szorgalom értékelésénél és minősítésénél példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) érdemjegyet és osztályzatot alkalmazunk.

Példás a magatartása annak a tanulónak, akinek a magatartására a következők teljesülnek:

- magatartása, cselekedetei elismerést váltanak ki társaiból, tanáraiból
- szívesen vállal munkát osztálya, iskolája, közössége érdekében, öregbíti az iskola hírnevét
- betartja az illemszabályokat és az iskola házirendjét
- legjobb tudása szerint eleget tesz tanulmányi feladatának
- kerüli a durvaságot, nyelvi fordulataiban kerüli a durva, trágár kifejezéseket

Jó a magatartása annak a tanulónak, akire

- jellemzőek a példás magatartásnál felsoroltak,
- a fentiek mellett eseti fegyelmezetlenség, kisebb magatartási problémák jellemzőek

Változó a magatartása annak a tanulónak, akinek

- a magatartására a példás magatartásnál felsoroltak nem mindig jellemzőek,
- többször előforduló magaviseleti problémák miatt, a házirend többszöri vagy súlyosabb megsértése miatt

Rossz a magatartása annak a tanulónak, akinek

- a magatartására a példás magatartásnál felsoroltak nem jellemzőek,
- akinek rendszeres magaviseleti problémái vannak (sok igazolatlan óra, súlyos fegyelmi vétség).

13.7.2. Szorgalom

Példás a szorgalma annak a tanulónak, akinek a tanulmányi munkájára a következők teljesülnek:

- törekszik arra, hogy iskolai feladatait a legjobb tudása szerint teljesítse
- tanulmányi eredményei megfelelnek a képességeinek
- a tanítási órákra rendszeresen felkészül, s azokon aktívan közreműködik
- a tanórákon kívül is aktívan részt vesz a tanulmányaihoz kapcsolódó programokban
- önműveléssel is fejleszti tudását, adottságait

Jó a szorgalma annak a tanulónak,

- akire a példás szorgalomnál felsoroltak nem mind jellemzőek
- aki az előző tanév végi vagy az előző félévi eredményeihez képest kettőnél több tantárgyból rontott
- aki a tantárgyak többségéből képességeinek megfelelően folyamatosan a maximumot nyújtja, de az ide nem sorolható tantárgyakból sem lehet hanyag

Változó a szorgalma annak a tanulónak, akinek

- a tanulmányi munkájára a példás szorgalomnál felsoroltak nem mindig jellemzőek több jeggyel romlottak
- teljesítménye hullámzó

Hanyag a szorgalma annak a tanulónak,

- aki valamelyik tantárgyból megbukott
- akinek tanulmányi munkájára a példás szorgalomnál felsoroltak nem jellemzőek

13.7.3. A tanulók jutalmazásának és büntetésének formái, rendje

1. A jutalmazás rendszere

- a jutalmazás lehet egyéni és csoportos
- adhatja: osztályfőnök, szaktanár, főigazgató, tantestület

Fokozatai

- szaktanári dicséret
- szóbeli osztályfőnöki/ nevelői dicséret
- írásbeli osztályfőnöki/ nevelői dicséret
- szóbeli igazgatói dicséret az iskolai közösség előtt
- írásbeli igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret
- Szent Gellért Díj
- Kner-díj

Dicséretek

osztályfőnöki / szaktanári dicséret adható:

- kiváló szaktárgyi munkáért
- versenyeken való részvételért
- közösségért végzett munkáért
- az iskolai hagyományok ápolásáért
- a környezet rendjéért végzett munkáért
- az iskola hírnevét öregbítő tevékenységért

igazgatói dicséret adható:

- megyei, országos versenyen elért helyezéért
- az iskola hírnevét öregbítő kiemelkedő tevékenységért

nevelőtestületi dicséret adható:

- példamutató magatartásért, kiemelkedő tanulmányi munkáért
- az osztályfőnök javaslata alapján dönt az év végi osztályozó értekezleten a tantestület
- kiemelkedő tanulmányi és sportmunkáért
- a díjazott személyre az osztályfőnök tesz javaslatot a főigazgató felé a testnevelővel egyeztetve

Szent Gellért érem

- nyolc éves, gimnázium esetében tizenkét éves példamutató tanulmányi és közösségi munkáért, az iskola életében való aktív részvételért
- az osztályfőnök egyeztetése után a nevelőtestület dönt a díjazott személy/ek/ről a díj átadására a ballagási ünnepségen kerül sor

Kner-díj:

- négy éves kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkáért, az iskola életében való aktív részvételért
- az osztályfőnök egyeztetése után a nevelőtestület dönt a díjazott személy/ek/ről a díj átadására a ballagási ünnepségen kerül sor

2. Az elmarasztalás rendszere

- alkalmazkodik a tanulók életkori sajátosságaihoz
- arányos az elkövetett szabályszegéssel
- nem lehet megalázó és kollektív

Az elmarasztalás fokozatai

- szaktanári figyelmeztetés
- szóbeli osztályfőnöki figyelmeztetés
- írásbeli osztályfőnöki figyelmeztetés
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intés
- nevelőtestületi figyelmeztetés
- fegyelmi eljárás

Elmarasztalások

Szaktanári figyelmeztetés adható:

- felszerelés hiánya
- tanórai munka zavarása
- kötelező feladatok hiánya

Osztályfőnöki figyelmeztetés adható:

- házirend megszegése
- verekedés, durvaság

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

- trágár beszéd
- szándékos rongálás
- rendszeres késés
- dohányzás
- igazolatlan hiányzás
- jegyhamisítás
- rendszeres hazudozás
- az emberi és munkahelyi normák szándékos megsértése

Igazgatói figyelmeztetés adható:

- az előbbiekben felsorolt vétségek ismétlődése
- fiatalabbak, gyengébbek bántalmazása
- szándékos károkozás
- pszichoaktív szerek fogyasztása, általuk okozott befolyásoltság
- dohányzás
- lopás

A figyelmeztetések a Kréta rendszerben kerülnek rögzítésre. Szükség esetén a szülőket írásban értesítjük.

Nevelőtestületi eljárás folytatható

- ha a tanuló már a korábbi büntetési fokozatokat megkapta, vagy ha különösen súlyos vétséget követ el

A fegyelmi eljárás és a kártérítési felelősség megállapítása a törvényi előírásoknak megfelelően történik.

Ha a tanuló a kötelességeit vétkeesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető. A Köznevelési Törvény szabályozza a tanulók fegyelmi felelősségét.

A fegyelmi eljárást a köznevelési törvény 53. §-ában szereplő felhatalmazás alapján egyeztető eljárás előzheti meg, amelynek célja a kötelességszegéshez elvezető események feldolgozása, értékelése alapján a kötelességét megszegő tanuló és a sértett tanuló közötti megállapodás létrehozása a sérelem orvoslása érdekében.

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet tartalmazza a tanulóval szemben lefolytatott fegyelmi eljárás részletes szabályait.

A fegyelmi elmarasztalás fokozatai:

- megrovás
- szigorú megrovás
- kedvezmények csökkentése, megvonása
- áthelyezés másik osztályba
- kizárás

A nevelőtestület döntési jogát a fegyelmi tárgyalás alkalmára átruházhatja:

- a tantestület tagjaiból álló legalább három fős csoportra, melynek – lehetőség szerint – tagja kell, hogy legyen az iskolai Diákönkormányzatot patronáló pedagógus, a tanuló osztályfőnöke, továbbá az iskolavezetés is. Az iskolavezetés képviselőjét átruházhatja a nevelőtestület valamely további tagjára.

-

14. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

A továbbhaladás feltételeit a helyi tanterv tartalmazza. Az emelt szintű felkészítő tantárgyak esetén a tovább haladás feltétele a részletes érettségi vizsga- követelményekben emelt szintre előírt követelmények teljesítése.

Ha a főigazgató a tanulót kérelmére felmentette az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, vagy engedélyezte, hogy két vagy több évfolyamra megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesíthesse, osztályozó vizsgát kell tennie.

A tanulók magasabb évfolyamra lépésének megállapítása a nevelőtestület jogkörébe tartozik, ezt a jogkört osztályozó értekezleten átruházott hatáskörként az osztályban tanító tanárok értekezlete gyakorolja.

Ha a tanuló a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet.

Javítóvizsga letételével folytathatók a tanulmányok akkor is, ha a tanuló az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, illetve az előírt időpontig nem tette le.

A tanuló részére engedélyezhető az iskola 1. és 9. évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamra léphetne. Az engedély megadásáról a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére az iskola főigazgatója dönt.

Ha a tanuló előrehozott érettségi vizsgát tett valamely vizsgatantárgyból, ezáltal e tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. Az iskola magasabb évfolyamán vagy évismétlés esetén ezt a tantárgyat nem köteles tanulni.

15. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

15.1. A pedagógusok feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. Legfontosabb helyi feladatai:

- a tanítási órákra, foglalkozásokra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése, az adatok elemzése, PDCA,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákközösségeket segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon a főigazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

15.2. Az osztályfőnökök feladatai

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – a főigazgató bízza meg, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

15.2.1. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre 1 – 8. évfolyamon

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Segíti az osztályközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé erjeszti.
- Szülői értekezletet, fogadóórát tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: e-napló (Kréta) vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskolai programokról, azokon való részvételre mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, alapítványi segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Órát látogat az osztályban.

15.2.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre 9 – 12. évfolyamon

Az osztályfőnökök feladatai a következő területeken határozhatók meg:

15.2.2.1. A gyermek személyiségének fejlesztésére, értékkövetítésre irányuló nevelőmunka, az osztályközösség fejlesztése

- Felelős vezetője az osztály közösségének. Feladata a tanulók személyiségének alapos, sokoldalú megismerése, differenciált fejlesztése, közösségi tevékenységük irányítása,

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

öntevékenységük és önkormányzó képességük fejlesztése. Munkájában támaszkodik a diákönkormányzat vezetőségére, segíti és figyelemmel kíséri tevékenységüket.

- A kezdő évfolyamon az osztály teljesítményének összevetése az általános iskolai eredményekkel, a további évfolyamokon pedig az osztály korábbi eredményeivel.
- A 11. (12) évfolyamon az osztály teljesítményének értékelése a továbbtanulási tervek tükrében.
- Látogatja az osztálya tanítási óráit, tanórán kívüli foglalkozásait. Észrevételeit megbeszéli az érintett nevelővel.
- A tanulók személyiségfejlesztése érdekében összehangolja az iskola és a család nevelőmunkáját, együttműködik a szülőkkel.
- Figyelemmel kíséri a tanulók szakkörre, tanfolyamra, sportegyesületbe való jelentkezését, indokolt esetben javaslatot tehet a szülőnek az engedély visszavonására.
- A közösségi szolgálattal kapcsolatos feladatai:
  - előkészítés
  - a tevékenység dokumentálása
  - a tanuló nyomon követése
- Egyéb feladatok:
  - év közben él a dicséreték és elmarasztalások lehetőségeivel.
  - a továbbtanulásra jelentkezést megelőzően segíti a pályaválasztási munkát.
  - szociometria készítése
  - a közösségi érzés erősítése
  - hagyományok teremtése
  - az iskola rendezvényein felügyeli saját osztályát
  - törekszik a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztésére, gondot fordít a gyengébbek felzárkóztatására, a differenciált foglalkoztatásra, tehetséggondozásra.

15.2.2.2. Az osztályfőnöki órák megtartása

- Munkáját az iskola nevelési és oktatási terve, valamint az iskolai munkaterv alapján végzi.
- A tervezett témákról beszélgetést folytat, vitát vezet az órákon

15.2.2.3. A kapcsolattartás különböző formáiban végzett teendők

- Együttműködik az osztályban tanító szaktanárokkal.

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

- Segíti a Diákönkormányzat munkáját (diák-képviselő megválasztása, beszámoltatás az osztály előtt, stb.)
- Fogadóórát és szülői értekezletet a munkatervben meghatározott rendben tart.
- Kapcsolatot tart a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival.
- Tanköteles tanuló esetében igazolatlan hiányzások esetén jelzést ad az iskola főigazgatójának, aki értesíti a tanuló tartózkodási helye szerinti illetékes Gyámhatóságot, a Kormányhivatalt, a Gyermekjóléti szolgálatot, részt vesz az intézkedési terv elkészítésében és végrehajtásában.
- A szülői közösség vezetőjével és felelősökkel irányítja osztálya szülői közösségét

15.2.2.4. Adminisztrációs, dokumentációs tevékenység

- Feladata az iskolavezetés által jóváhagyott felmérések osztályszintű lebonyolítása, összesítése.
- Elvégzi az ügyviteli, adminisztrációs teendőket, megírja és vezeti a törzskönyvet, kitölti a bizonyítványokat. Felelős az e-napló (Kréta) pontos és naprakész vezetéséért. A haladási naplóban a bejegyzéseket ellenőrzi, az igazolásokat összeszedi, az osztályzatok számát figyelemmel kíséri.
- A javító vizsgákkal, osztályozó vizsgákkal kapcsolatos adminisztráció elvégzése.
- Az érettségivel kapcsolatos adminisztráció elvégzése.
- A diákok szabad tantárgyválasztásával kapcsolatos adminisztráció elvégzése.
- A Kréta rendszerben a Feljegyzések/Beírások pontjában a jutalmazások-büntetések rögzítése.
- A tanulói házirendet, a balesetvédelmi és tűzvédelmi szabályokat az első tanítási napon a tanulókkal, az első szülői értekezleten a szülőkkel ismerteti.
- Írásbeli szülői kérésre 3 munkanapot igazolhat.
- Ellenőrzi a napló hiányzás bejegyzéseinek helyességét
- A hiányzásokról a mindenkori jogszabálynak megfelelően értesíti az érintetteket.

16. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai, gyakorlásának rendje

Az iskola életével kapcsolatos legfontosabb döntések a nevelőtestület hatáskörébe tartoznak. A jogszabályok szerint bizonyos döntések a fenntartó, mások az intézmény vezetőjének hatáskörébe tartoznak. A tanulók döntési joga a diákközösségek munkájában történő részvételre, annak

szervezésére, szervezeti rendjének kialakítására korlátozódik a jogszabályok által meghatározott módon. A köznevelési törvényben és végrehajtási rendeletében meghatározottak szerint biztosítjuk annak lehetőségét, hogy a tanulók kifejthessék véleményüket pl. a házirend elkészítésekor. Lehetőséget biztosítunk arra is, hogy egyes – a tanulóközösség egészére vonatkozó – döntések meghozatala előtt a tanulók szervezett formában részt vehessenek a döntést megelőző véleményezésben. Ennek érdekében az osztályfőnökök minden osztályban az életkornak megfelelő szinten és tartalommal ismertetik a dokumentumok tartalmát, biztosítjuk az egyes tanulók és az osztályközösségek számára a véleménynyilvánítás lehetőségét.

Az iskolában diákközösség működik. A diákközösség tagjait a 3-8. osztályok illetve a 9-12. osztályok delegálják.

Vezetője a nevelőtestület tanára – telephelyenként egy fő –, akit az intézmény vezetője bíz meg.

16.1. A tanulók részvétele a döntéshozatalban

A tanuló személyesen vagy képviselői útján – a jogszabályban meghatározottak szerint – részt vehet az érdekeit érintő döntések meghozatalában.

Az intézmény tanulói diákképvisellel diákönkormányzatban tevékenykednek.

A diákönkormányzat az iskola nevelési-oktatási célkitűzéseinek megvalósítását az életkori sajátosságok figyelembevételével, sajátos eszközökkel, a tanulói aktivitás és öntevékenység fejlesztésével segíti.

A diákönkormányzat az SZMSZ-ének megfelelően éves munkaterv alapján dolgozik. Tevékenysége során törekszik a tanulmányi munka fejlesztésére, közreműködik a színvonalas kulturális- és sportélet megszervezésében és a tanulóközösség érdekképviselésében, gyakorolja a tanulóközösség és saját jogosítványait.

A diákönkormányzat vezetője beszámolási kötelezettséggel tartozik a végzett munkáról az őt megválasztó közösségnek, tájékoztatási kötelezettsége van az iskolavezetés és a nevelőtestület felé.

16.1.1. A diákönkormányzat tisztségviselői

- a) Gyermekvezetők:
  - osztályonként két-két osztályképviselő;
  - az önkormányzat gyermekvezetője;
- b) Felnőtt segítő, vezető:
  - az önkormányzat vezetője;

A gyermekvezetők véleményét, javaslatát, észrevételeit a felnőtt vezető továbbítja a nevelőtestülethez.

16.1.2. A diákönkormányzat működése

- A Diáktanács havonta tart megbeszélést a soros feladatokról.

Döntési joga van:

- a diákság közösségi életének tervezésében, szervezésében, ellenőrzésében és értékelésében.
- saját működéséről
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról
- hatáskörei gyakorlásáról
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról
- az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszer létrehozásáról és működéséről

Egyetértési joga van:

- a házirend kialakításában,
- a házirend elfogadásakor, illetve módosításakor,
- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt
- a tanulók fegyelmi és jutalmazási szabályzatának kialakításában.

Véleményezési joga van:

- a tanév rendjének meghatározásában;
- a 0. órák rendjének kialakításában
- a szabadidős, tanórán kívüli programok szervezésében, lebonyolításában;
- meghirdetett versenyek, pályázatok értékelésben;
- a tanulók kitüntetésében, jutalmazásában, büntetésében;

Javaslattevő és véleményezési joga van:

- a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező:

- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók értékeléséhez, elfogadásához
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához

- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben

A végzett munka utáni elismerési módok:

- Szent Gellért érem, Kner-díj, melyet olyan végzős diákunk/diákjaink kap/kapnak, akire/akikre éveken keresztül büszkék lehetünk;

17. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Az általános iskolára és a gimnáziumra vonatkozó részletezett vizsgaszabályzatot külön szabályzatban rögzítjük, amit az intézmény honlapján közzé teszünk.

17.1. Szabályok az általános iskolára vonatkozóan

17.1.1. Általános szabályok

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra
- pótló vizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi általános iskolai tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá

- más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény főigazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.
- az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Az intézmény vezetőjének feladata a vizsga törvényes előkészítése, a zavartalan lebonyolítás feltételeinek biztosítása.

17.1.2. Az értékelés rendje

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján állapítjuk meg. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatjuk.

17.1.3. Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentést kapott a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyt kapott, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a törvényben meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.
- a tanuló félévkor az első félév, év végén a tanév anyagából tesz vizsgát
- Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

17.1.4. Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Az osztályozó, különbözeti, pótló vizsgára az intézmény vezetőjénél a tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – jelentkezhet a fenti feltételek megléte esetén.

A vizsga időpontját az intézmény vezetője határozza meg.

17.1.5. Javító vizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az intézmény vezetője által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

17.1.6. Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. A főigazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

17.1.7. Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A köznevelésről szóló törvény 46.§ (6) bekezdés m) pontja a tanuló alapvető jogaként mondja ki, hogy tanulmányai során tehet az intézménytől, annak pedagógusaitól független tanulmányok alatti vizsgát, amely osztályozóvizsga és javítóvizsga lehet. A vizsgára való jelentkezés szabályait a 20/2012. EMMI rendelet 73. §-a szabályozza.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi.

A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, a rendelet 51. § (7) bekezdésében meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola főigazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

Akkor is, ha a tanuló független vizsgabizottság előtt ad számot tudásáról, magasabb évfolyamra jutásáról – a vizsgabizottság által adott osztályzat figyelembevételével – az Intézmény dönt.

17.1.8. A vizsgatárgyak részei és követelményei

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait tantárgyanként és évfolyamonként az intézmény helyi tantervében meghatározott követelményrendszer szabályozza.

Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján egyéni tanrendű tanulóként tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. Az egyéni tanrendű tanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.

17.2. Szabályok a gimnáziumra vonatkozóan

17.2.1. Vizsgák

A tanulmányok alatti vizsgák követelményeit a mindenkori tantárgyi követelményeknek megfelelően határozzuk meg. A tantárgy jellegétől függően ír elő az iskola írásbeli, szóbeli illetve gyakorlati vizsgát. A vizsga értékelése a mindenkori tantárgyi érettségi százalékos értékelésével egyezik.

A VIZSGÁK KÖVETELMÉNYRENDSZERE

Valamennyi vizsgatantárgy követelménye azonos az adott évfolyam adott tantárgyának a pedagógiai programban található követelményrendszerével. A vizsgák követelménye a helyi tantervben szereplő, félévi vizsgák esetében a félévre, év végi vizsgák esetében a teljes tanévre vonatkozó tananyag. A szakmai munkaközösségek készítik el az iskolai követelményekre épülő vizsgatárgyak írásbeli feladatlapjait, továbbá a feladatok megoldásához szükséges segédanyagokat és a javítási, értékelési útmutatókat, valamint a szóbeli vizsga kérdéssorait.

Tantárgyak	Vizsgarészek		
	írásbeli	szóbeli	gyakorlati
Magyar nyelv és irodalom	x	x	
Történelem	x	x	
Angol nyelv	x	x	
Állampolgári ismeretek	x	x	
Német nyelv	x	x	
Matematika	x	x	
Digitális kultúra		x	x
Fizika	x	x	
Biológia	x	x	
Kémia	x	x	
Földrajz	x	x	
Ének-zene	x		x
Vizuális kultúra	x		x

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

Tantárgyak	Vizsgarészek		
	írásbeli	szóbeli	gyakorlati
Testnevelés*		x	x
Mozgóképkultúra és médiaismeret	x	x	
Belügyi, rendészeti ismeretek	x	x	
Speciális társadalomismeret			x
Utazás és turizmus		x	x
Hittan (katolikus, református, evangélikus)	x	x	
Tanulásmódszertan			x
Sporttörténet		x	
Sportági ismeretek		x	
Testnevelés-elmélet		x	
Sportegészségtan			x
Edzéselmélet		x	
Sport és szervezetei			x
Sportpszichológia			x
Sportetika			x

*Ha a tanuló aktuális fizikális / egészségi állapota nem teszi lehetővé a gyakorlati vizsga eredményes teljesítését, a követelményeket a vizsgázó két szóbeli vizsga megtétele útján teljesítheti. (Orvosi igazolás bemutatása és szülői kérvény mellékelése szükséges)

17.2.2. Osztályozó vizsga

A félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

17.2.3. Javítóvizsga

Ha a tanuló a tanév szorgalmi időszakának végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet.

Javítóvizsga letételével folytathatók a tanulmányok akkor is, ha a tanuló az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, illetve az előírt időpontig nem tette le.

17.2.4. Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. A főigazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

17.2.5. Különbözeti vizsga

Iskolaváltás (osztályváltás) esetén, (amennyiben az előző iskolában [osztályban] más óraterv, óraszám szerint történt az oktatás) az átvételhez különbözeti vizsga írható elő.

Az iskolán belüli vizsgaidőszakokat a tanév helyi éves munkarendje tartalmazza.

17.2.6. Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A köznevelésről szóló törvény 46.§ (6) bekezdés m) pontja a tanuló alapvető jogaként mondja ki, hogy tanulmányai során tehet az intézménytől, annak pedagógusaitól független tanulmányok alatti vizsgát, amely osztályozóvizsga és javítóvizsga lehet. A vizsgára való jelentkezés szabályait a 20/2012. EMMI rendelet 73. §-a szabályozza.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi.

A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, a rendelet 51. § (7) bekezdésében meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola főigazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

Akkor is, ha a tanuló független vizsgabizottság előtt ad számot tudásáról, magasabb évfolyamra jutásáról – a vizsgabizottság által adott osztályzat figyelembevételével – az Intézmény dönt.

17.2.7. Iskolaváltás

A tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van, ha az osztály férőhelye megengedi. Azonos típusú, tanrendű osztályból az átvételhez különbözeti vizsga nem szükséges.

Az idegen nyelvet emelt óraszámú tanuló osztályba való csatlakozás csak szintfelmérés után, illetőleg különbözeti vizsga letételével történhet.

18. A felvétel és átvétel helyi szabályai

18.1. Szabályok az általános iskolára vonatkozóan

18.1.1. Az első osztályosok beiskolázása

Az első osztályosok beiskolázását a főigazgató a fenntartóval egyeztetve végzi. Beiskolázásunkat nem köti körzethatár.

A felvétel alapvető szempontja, hogy a szülő és a gyermek gyakorolja vallását, elfogadja a katolikus értékrendet, az intézmény pedagógiai programját és együttműködjön annak megvalósításában.

További szempontok:

- iskolaérettség írásos igazolása
- testvér már az intézményünkbe jár
- a család az egyházközséghez tartozik
- a lakóhelyük Gyomaendrőd város és valamely szomszédos település közigazgatási határán belül van.

A leendő első osztályosok őszi és tavasszal ismerkedő foglalkozásokon vesznek részt, mely szóbeli beszélgetésből és játékos feladatokból áll. Célja a kölcsönös megismerkedés, az iskolavárási megkönnyítése.

A gyerekek felvételéről a főigazgató dönt a kollegák javaslata alapján.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek a jogszabályban előírtak alapján az iskolaérettséghez szükséges feltételeket teljesíti.

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek felvételét javasló óvodai szakvéleményt,
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét,
- a gyermek személyi azonosságát igazoló dokumentumot (születési anyakönyvi kivonat), lakcímkártyát, TAJ kártya
- a szülő személyi igazolványát
- nyilatkozat a szülői jogok gyakorlásáról.

18.1.2. Átvétel más intézményből

Az iskola lehetőséget biztosít más iskolában tanuló diákok átvételére. Az átvételről való döntés az intézmény vezetőjének jogköre. Döntése előtt kikéri az intézményegység-vezető véleményét. A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség, valamint a tananyagban való esetleges elmaradás mértéke nem haladja meg azt a szintet, amely a tanuló számára pótolhatóvá teszi a lemaradást. Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket.

Az állami fenntartású iskolákból történő átvételkor különbözeti vizsgát nem írunk elő. Az átvételkor különbözeti vizsga letétele akkor írható elő, ha a tanult tananyagban vagy annak ütemezésében jelentős eltérés állapítható meg. A főigazgató lehetőséget biztosíthat arra, hogy a különbözeti vizsgát a felvételtől számított maximum három hónapon belül tegye le az átvett tanuló, ebben az esetben a felkészüléshez egyéni segítségnyújtást biztosítunk az átvett tanuló számára. Lehetőség van arra is, hogy – a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő és a tanuló együttes kérésére – évfolyamisméltéssel egygel alacsonyabb évfolyamú osztályba kerüljön a diák.

A második-nyolcadik évfolyamba történő átvételnél alapvető szempont, hogy a szülő és a gyermek gyakorolja vallását, elfogadja a katolikus értékrendet, az intézmény pedagógiai programját és együttműködjön annak megvalósításában.

További szempontok:

- testvér már az intézményünkbe jár
- a család az egyházközséghez tartozik
- a lakóhelyük Gyomaendrődön van
- az osztályok létszáma
- a választott / tanult idegen nyelv
- a különleges bánásmódot igénylő tanuló esetén a személyi, tárgyi feltételek megléte, a fejlesztés lehetőségeinek biztosítása

Az átiratkozáskor be kell mutatni:

- a tanuló személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és lakcímet igazoló hatósági igazolványt,
- a szülő személyi igazolványát;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;

A főigazgató ezen felül kérhet:

- plébánosi/lelkészi ajánlást is.

18.2. A gimnáziumra vonatkozó szabályok

A tanuló (egyéni tanulói munkarend) az iskolával tanulói jogviszonyban áll, amely felvétel vagy átvétel útján, jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola főigazgatója dönt.

18.2.1. Felvétel az általános iskolából

Az általános iskolai tanuló a gimnáziumba az általános vagy rendkívüli felvételi eljárás keretében vehető fel. Az iskola a felvételi eljárás rendjét, a felvételi vizsga követelményeit, a felvételi kérelmek rangsorolásának módját és a sajátos nevelési igényű jelentkezőkre vonatkozó speciális elbírálási szabályokat a felvételi tájékoztatóban, valamint honlapján a tanév rendjében meghatározott időben nyilvánosságra hozza. A rangsorolás során az azonos összesített eredményt elérő tanulók közül előnyben kell részesíteni a hatályos jogszabályokban leírtakon túl azokat a tanulókat, akiknek különleges helyzete ezt indokolja.

Különleges helyzet, ha

- a tanuló kiemelkedő versenyeredményt ért el eddigi tanulmányai során,
- a tanuló testvére iskolánk tanulója,
- a tanuló az általános iskolai szakaszban is iskolánk tanulója volt.

Miután iskolánk egységes iskolaként működik, az általános iskolánkban végzett tanulók automatikusan felvételt nyernek a gimnázium általános tantervű osztályába, ha tanulmányi átlaguk a készségtárgyak kivételével eléri a 3,00-t, általános tantervű emelt óraszámú nyelvi osztály esetében 3,50, köznevelési típusú sportosztály esetében 3,00 (+testnevelés tantárgy érdemjegye), amennyiben az alkalmassági vizsgán megfelelnek, és rendelkeznek érvényes sportegyesületi tagsággal.

A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre. Az iskolába felvett tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról a főigazgató dönt.

18.2.2. Átvétel másik iskolából

A gimnázium magasabb évfolyamára lépés feltétele (átjárhatóság), hogy az adott évfolyamon érvényes bizonyítványa legyen az átvételt kérő tanulónak, ill. óratervi eltérés esetén, osztályozóvizsgán tegyen eleget a követelményeknek. Az iskola pedagógiai programja biztosítja az iskolaváltást, tanuló átvételét – szükség esetén különbözeti vizsgával vagy az évfolyam megismétlésével.

19. Egészséges életmódra nevelés

AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉS ELVEI

Feladatunk az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása. Lehetőségeinkhez képest biztosítjuk a tanulóink életkorának megfelelő testmozgást.

A testnevelésben és sporttevékenységben az iskola célja a harmonikus fejlesztés és a test feletti uralom képességének kimunkálása. E célokat elsősorban a tanórai munka eredményeként kívánjuk elérni.

Rávezetjük tanulóinkat a testi-, lelki egészség megőrzésére rendszeres testedzéssel, felvilágosítjuk őket az egészséges táplálkozásról, a káros szenvedélyek veszélyeiről, a felelősségteljes emberi életvitel kialakításáról, a betegségek és balesetek megelőzéséről és a tisztálkodás, testápolás szükséges és egészséges módjáról.

Ennek érdekében külső előadót is hívunk, akinek a gyerekek kérdéseket tehetnek fel

- a káros szenvedélyek veszélyeiről – alkohol, drog, dohányzás témakörben
- egészségügyi felvilágosítás témakörben

Lelki táplálékot kapnak a hetenkénti közös imán, az osztály- és iskolai szentmiséken, az iskolában biztosított rendszeres gyónási lehetőséggel, az adventi és nagyböjti időszakban szervezett lelki napokkal.

Célunkat elértnek tekintjük, ha tanulóink testileg, lelkileg egészséges életmódot élnek.

19.1. Az iskola egészségnevelési elvei

Az egészséges életmódra nevelés keretében fejlesztjük – elsősorban osztályfőnöki órákon, másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni foglalkozás alkalmával az alábbi képességeket és készségeket:

- érzelmek alkotó kezelése,

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

- stresszkezelés,
- önismeret, önbecsülés megerősítése,
- célok megfogalmazása és kivitelezése,
- konfliktuskezelés,
- problémamegoldás, döntéshozás,
- kortárs csoport nyomásának kezelése,
- segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése,
- elutasítási készségek fejlesztése.

Egészségfejlesztési tevékenységünk célja az egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi érzékenység fokozása, az egészséges életstílusok elterjesztése és olyan környezeti körülmények kialakítása, melyek elősegítik az egészség feltételeinek létrejöttét.

Az egészségkultúra összetevői, amelyekre nevelőmunkánkban kiemelt figyelmet fordítunk:

- egészséges táplálkozás,
- rendszeres testmozgás,
- higiénés magatartás,
- tartózkodás az egészségkárosító anyagok szervezetbe juttatásától.

19.2. Az iskola környezeti nevelési program feladatai:

– a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése, a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása,

– tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik,

– a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel: a környezet fogalmával, a földi rendszer egységével, a környezetszennyezés formáival és hatásaival, a környezetvédelem lehetőségeivel, lakóhelyünk természeti értékeivel, lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.

A teljes körű egészségfejlesztés és a környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, ill. minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozásnak feladata.

Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- Tanórai keretben

Minden tantárgy tananyagának tanítása során, ill. osztályfőnöki órán van mód az egészségfejlesztéssel és környezetvédelemmel kapcsolatos kérdések megbeszélésére, ezt a helyi tantervünk is rögzíti.

- Tanórán kívül
  - szakkör,
  - nyári tábor, kirándulás,
  - környezetvédelmi programok, projektek,
  - kiállítások,
  - vetélkedők, tanulmányi versenyek.

Egyéb lehetőségek

- szelektív hulladékgyűjtés,
- média figyelem,
- felhívás,
- kapcsolattartás külső partnerekkel

20. Teljeskörű egészségfejlesztési program

20.1. A teljes körű egészségfejlesztés célja

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy az intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, az intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Az egészségfejlesztés – és annak egyik megvalósulási formája, a korszerű egészségnevelés – az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik például az egészséges táplálkozás, a szabadidő aktív eltöltése, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és étel-miszer-biztonság megvalósítása.

Az iskolai egészségfejlesztésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben nyilvánuljanak meg. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területek beépülnek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe.

Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk ismerete,
- egészségi állapotunk ismerete,
- a mozgás fontossága.

A feladat jellege közös problémakezelést és egységes viszonyulást igényel a résztvevők között:

- főigazgató vagy megbízottja,
- egészségnevelő pedagógus,
- iskolaorvos, védőnő,
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelős,
- napközis és tanulószobai csoportok vezetői.

Az intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen:

- az egészséges táplálkozás
- a mindennapos testnevelés, testmozgás
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné.

Az intézményben folyó teljes körű egészségfejlesztés során figyelembe vesszük a gyermekek, tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beillesztjük az intézményben megvalósuló átfogó prevenció programokba.

20.2. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő tevékenységek

Kiemelt feladatok

- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel.

A teljes körű egészségfejlesztés az iskola minden pedagógusának feladata. Valamennyi munkaközösség éves munkatervében rögzíti a legfontosabb kapcsolódó tevékenységeket, meghatározza ezek ütemezését.

A teljes körű egészségfejlesztést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a mindennapos testedzés,
- környezetismeret, természetismeret, biológia, osztályfőnöki órákon feldolgozott ismeretek,
- egyéb foglalkozások, táborok, kirándulások,
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezéséhez.

A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatok

Az egészséges életmódra vonatkozó támogató intézményi munkarendben és házirendben előírt szabályok betartása az intézményben mindenki számára kötelező.

Intézményünk közreműködik a gyermekek, tanulók veszélyeztettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során tevékenyen együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, valamint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

Ha az intézmény a gyermeket, tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, vagy a gyermekközösség, a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, megkeresi a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálatot vagy más, az ifjúságvédelem, területén működő szervezetet, hatóságot, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.

A tanulók fizikai állapotának mérésére a munkatervben meghatározott időintervallumban kerül sor.

Büfé üzemeltetésére az általános iskola épületében nincs lehetőség, a gimnázium épületében szerződéses büfé működhet.

20.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátítása.

Az első segélynyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia- és testnevelésóra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg. Ezt a feladatot az ifjúsági védőnő látja el.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- veszélyhelyzetek felismerése, felkészítés a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére,
- életkornak megfelelő ismeretek közvetítése,

- elsősegélynyújtás gyakorlati alkalmazása,
- a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartás fejlesztése,
- a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőinek megismertetése.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- tanórán
- biológia, testnevelés, osztályfőnöki, technika órán
- tanórán kívül
- szakkörön, tanórán kívüli foglalkozáson, kirándulás keretében
- önálló ismeretszerzéssel
- házi feladat, gyűjtőmunka

Módszerei, eszközei:

- előadás, projekt, gyakorlat, kutatómunka

21. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Az általános fizikai teherbíró képességek mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítéséhez, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

21.1. Az általános fizikai teherbíró-képesség mérésének fő célja

21.1.1. Az oktatás területén

Minőség-ellenőrzés: az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző hatásának növelése, szerepének népszerűsítése és tudatosítása az iskoláskorú fiatalok körében.

Minőség-biztosítás: az általános fizikai teherbíró-képesség egységes mérése, értékelése és minősítése.

A rendszeres testedzés egészségmegtartó, egészségjavító szerepének tudatosítása: minden fiatal úgy jusson el a felnőtté válásig, hogy a szükséges fitness szint „kell” értékét elérje és megtartsa. A sportági elméleti ismeretek önálló, tudatos alkalmazása, folyamatos népszerűsítése, gyakorlása.

21.1.2. Az egészségügy területén

Az iskolaorvosok és védőnők vizsgálati módszereinek, illetve adatainak kibővítése, hogy a testnevelők által mért adatok ismeretében az egészségügyiek felvilágosítást kapjanak a tanulók funkcionális állapotáról, a leglényegesebb kondicionális képességek alapján.

A primer prevenció alapja a közvetlen kapcsolattartásra épített szoros orvos-pedagógus együttműködés.

21.2. Az általános fizikai teherbíró-képesség mérésének lehetőségei

Erőnlétben az egyén fizikai, pszichikai összetevőjét értjük, amelyet mindenekelőtt az állóképesség, az erő és a gyorsaság, a velük kapcsolatos pszichikai tulajdonságok határoznak meg. Az erőnlét két legfőbb meghatározó tényezője tartalmi és metodikai szempontból a koordinációs és a kondicionális képességek. A koordinációs képességek fejlesztése lényegében az ügyesség edzése, mellyel végső soron a mozgás végrehajtásának és gazdaságosságának pontosságát javítjuk. Fejlődése szoros összefüggésben van a kondicionális képességek fejlődésével. A rendszeres testedzés hatására növekszik az izomrendszer teljesítménye, fejlődik az izom ereje, gyorsasága és állóképessége, vagyis a kondicionális képességek.

Iskolánkban a NETFIT rendszert és az ehhez kapcsolódó segédkönyvet és számítógépes programot használjuk, és ennek kiegészítéseképpen használjuk az általános fizikai teherbíró képesség mérésére az OM által 2000-ben a rendelkezésünkre bocsátott „Hungarofit” tesztrendszert. Ez a tesztrendszer kiegészítő vizsgálatában méri és értékeli az optimális testtömeg és az attól való eltérést.

Alapvizsgálatában méri és értékeli az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességeket:

- Az aerob kapacitást, amely a kardiorespiratorikus rendszer állóképességének legjobb mérőszáma;
- Azon izomcsoportok erejét, erő-állóképességét, amelyeket a mindennapi tevékenységünk során a leggyakrabban használunk, és amelyek gyengesége pl. a tartási rendellenességek leggyakoribb okozója.

A fizikai fitness önmagában is értékelhető, de célszerű a vizsgálatokat kiegészíteni egyéni vonatkozású információkkal is (pl. edzés, versenysport, életvitel)

21.3. Az általános fizikai teherbíró-képesség mérési módszere

A test általános izomerejét, erő-állóképességét legpontosabban 1+4 motorikus próba alapján értékelhetjük:

1. Műszeres mérés (testmagasság, testtömeg, BMI-index mérése)
2. Aerob vagy alap-állóképesség mérése
  - 20 m-es ingafutással
  - Cooper-teszt futással
3. Általános testi erő mérése
  - Az alsó végtag dinamikus erejének mérése: helyből távolugrás páros lábbal
  - A hátizmok erejének mérése: hason fekvésből törzsemelés
  - A hasizmok erejének mérése: hanyatt fekvésből ütemezett felülés
  - A vállöv és karizmok dinamikus erejének mérése: fekvőtámaszban ütemezett karhajlítás és nyújtás
4. Hajlékonyság mérése
5. Kézi szorítóerő mérése

21.4. Az általános vizsgálati szempontok

A felmérések megkezdése előtt a tanulónak tisztában kell lenniük a vizsgálat céljával, gyakorlati hasznosságával és az elvégzendő feladatokkal.

A vizsgálati módszert, az erre célra elkészített mérési útmutató alapján kell elvégezni.

Az általános fizikai teherbíró-képesség pontértékeinek meghatározása a táblázatok alapján történik.

A kondicionális képességek mérésére alkalmazott motorikus próbák elvégzését az izomerő mérésére alkalmazott próbákkal kell kezdeni.

A dinamikus erő mérésére alkalmazott próbáknál legalább három kísérleti lehetőséget kell biztosítani, melyből a legjobb teljesítmény alapján kell a pontértéket számolni.

A mérések és az értékelés során el kell érni azt, hogy a tanulók megszerezzék azokat az ismereteket, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a tudatos edzéstervhez, a pillanatnyi fittségi állapot ellenőrzéséhez.

21.5. A testnevelők által elvégzendő feladatok

21.5.1. Egységes minőségellenőrzés

A tanév végén (április – május) mérik a fizikai állapot minősítéséhez szükséges motorikus próbákban elért teljesítményt, és a mért eredmények pontértékei alapján kell az értékelést és a minősítést elvégezni.

21.5.2. Egységes minőségbiztosítás

Fel kell tárnai az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek terén mutatkozó esetleges hiányokat, és törekedni kell azok minél előbbi felszámolására, illetve a „kell” szint megtartására.

21.5.3. Folyamatos visszacsatolás

A tanulók aktív közreműködésével a rendszeres testedzés hatásának elemzése. A pillanatnyi fizikai állapottal való szembesülés során a fiatalok önismeretének, tárgyilagos önértékelésének, akaratának és önbecsülésének fejlesztése.

21.5.4. Adatok nyilvántartása

Az egyéni adatlapok vezetése, a mért adatok kiértékelése. Osztályonkénti összesítő adatlapok elkészítése és felvitele a NETFIT adatbázisba.

22. Intézményi Bozsik program

Intézményünk a 2019-2020-as tanév kezdetén, 1-4. évfolyamokon csatlakozott az MLSZ által meghirdetett OTP Bank Intézményi Bozsik Programhoz. A program keretein belül az intézményünk együttműködési megállapodást köt a Magyar Labdarúgó Szövetséggel.

Az együttműködés célja a nevelési-oktatási intézmények pedagógiai programjához igazodva a gyermekek egészséges életmódra nevelésének, testi-lelki fejlődésének, a mindennapos testedzés programjának elősegítése, a labdarúgás népszerűsítése, a sportág alapjainak szélesítése.

23. Az iskola könyvtárpedagógiai programja

23.1. Az iskolai könyvtárra vonatkozó általános adatok, fenntartás, irányítás, elhelyezés, a könyvtár működésének célja

23.1.1. Az iskolai könyvtárra vonatkozó általános adatok

Az érvényes törvényi szabályozás értelmében az iskolai könyvtár az iskola pedagógiai tevékenységéhez, nevelő és oktató munkájához, a tanításhoz, a tanuláshoz, a tanulók önálló ismeretszerzéséhez szükséges dokumentumok rendszeres gyűjtését, feltárását, megőrzését, nyilvántartását és használatát, mindezekon kívül a könyv és könyvtárhasználati ismeretek oktatását biztosító, az intézmény könyvtár-pedagógiai tevékenységét koordináló szervezeti egység.

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

Az intézmény mindkét telephelyén (általános iskola és gimnázium) működik könyvtár az oktatási formának megfelelő gyűjteménnyel. Könyvtárunk szervezeti és működési szabályzata határozza meg a könyvtár működésének és igénybevételének szabályait. A könyvtárhasználat kérdéseit meghatározó rendelkezéseit nyilvánosságra kell hozni az iskola honlapján.

A könyvtár jellege: korlátozottan nyilvános könyvtár.

Az általános iskolai könyvtár alapítása 1995-ben történt, jogelőd nélkül. Állománya építés, alakítás, formai és tartalmi feltárás alatt áll. Használata rendszeres és folyamatos, éppen ezért dinamikus fejlesztést igényel, amihez az iskola vezetőségétől támogatást kap.

A gimnázium könyvtára (Gyomaendrőd, Hősök útja 39.) az iskola alapításakor indult 1954-ben. Könyvtári állománya a középiskolai képzést kiszolgáló és támogató gyűjteményből áll.

Fenntartója a Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatóság (SZeGeKIF), 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2., működtetője a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium, 5500 Gyomaendrőd, Selyem út 109./2.

A könyvtár működését az intézmény vezetője ellenőrzi.

Bélyegzője téglalap alakú, Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium Könyvtára felirattal. A felirat alatt a leltári szám helyét pontozott vonal jelzi, alatta általános iskola (ált. isk.) vagy gimnázium (gimn.) felirattal, telephelynek megfelelően, valamint Gyomaendrőd megnevezés. A tartós tankönyvek bélyegzője hasonló, de felső sorában kiegészül a TARTÓS TANKÖNYV felirattal. A bélyegzőt az intézmény vezetője és helyettese, valamint a könyvtáros jogosult őrizni és használni.

A tartós tankönyvek a pecséten kívül, vagy a pecsét helyett vonalkódot kapnak a 2020/21-es tanévtől kezdődően, melyen az intézmény neve valamint a vonalkód és sorszám szerepel.

Kapcsolatok: Könyvtárunk kapcsolatot tart a helyi nyilvános könyvtárral.

Könyvtárunk a jogszabályban előírt alapkövetelmények közül az alábbiakkal rendelkezik:

- a használók által könnyen megközelíthető könyvtárhelyiség, amely alkalmas az állomány szabadpolcos elhelyezésére,
- legalább háromezer könyvtári dokumentum megléte,
- a könyvtár működtetéséhez szükséges nyilvántartások vezetéséhez, katalógus építéséhez szükséges eszközök
- tanítási napokon a tanulók, pedagógusok részére megfelelő időpontban biztosított nyitva tartás
- számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal.

23.1.2. Az iskolai könyvtár gazdálkodása

Könyvtárunk jelenleg állományát kialakító, épülő könyvtár, feltárás és nyilvántartásba vétel alatt álló állománnyal.

Az iskolai könyvtár feladataihoz szükséges pénzügyi, tárgyi feltételeket az éves intézményi költségvetés alapján kell kialakítani, meghatározni.

23.1.3. Az iskolai könyvtár működésének célja

- elősegíteni az oktató nevelő munkát, mint tevékenységet,
- a rendelkezésre álló szakkönyvek, kiadványok, folyóiratok segítségével biztosítani a szakmai munka (oktató-nevelő munka) színvonalának szinten tartását, fejlesztését,
- segíteni az iskolai könyvtárhasználók, nevelők, tanulók, egyéb dolgozók általános műveltségének kiszélesítését,
- a folyamatosan korszerűsített könyvtárállomány és az információs-kommunikációs technológia (későbbiekben IKT) segítségével közvetíteni az új, korszerű ismereteket.

23.2. Az iskolai könyvtár használatával kapcsolatos szabályok

Az iskola könyvtárát az iskola tanulói, nevelői, adminisztratív és technikai dolgozói, használhatják. A főigazgató engedélyével a könyvtár szolgáltatásait külső személyek is igénybe vehetik.

A könyvek, a különféle dokumentumok és ismerethordozók kölcsönzése és olvasótermi használata térítésmentes.

A könyvtárhasználókról nyilvántartást kell vezetni.

A kikölcsönzött dokumentumokról – a kiadástól, a visszavételig – nyilvántartást kell vezetni.

A könyvtár használatáról szóló részletes rendelkezéseket, szabályokat, a beiratkozás módját a a Könyvtárhasználati szabályzat ismerteti.

23.2.1. Iskolai könyvtárunk alapfeladatai és kiegészítő feladatai

23.2.1.1. Alapfeladatok

Iskolánk könyvtárának alapfeladatai – a jogszabályoknak megfelelően – a következők:

- Elősegíteni az iskola szervezeti és működési szabályzatában és pedagógiai programjában rögzített célok helyi megvalósítását,
- biztosítani az iskola nevelői és tanulói részére az oktatáshoz és a tanuláshoz szükséges információkat, ismerethordozókat, úgymint: szak és általános jellegű könyvek, folyóiratok, audiovizuális és IKT eszközök, (könyvtári dokumentumok egyéni és csoportos helyben használata, könyvtári dokumentumok kölcsönzése),

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

- a könyvtár gyűjteményét a pedagógiai programnak megfelelően, a tanulók és a pedagógusok igényeinek figyelembevételével folyamatosan fejleszteni, feltárni, megőrizni, gondozni, és rendelkezésre bocsátani,
- rendszeres, folyamatos tájékoztatást nyújtani a könyvtár dokumentumairól és szolgáltatásairól,
- központi szerepet betölteni a tanulók önálló könyv- és könyvtárhasználatának felkészítésében, az iskola pedagógiai programjának megfelelően és könyvtár-pedagógiai program szerint tanórai foglalkozásokat tartani,
- részt venni, közreműködni az intézmény – oktatási, nevelési, helyi tantervének megfelelő egyéb tevékenységében, úgymint művelődési és egyéb iskolai programok, vetélkedők szervezése, ezekhez különféle könyvtári dokumentumok, segédeszközök, alkalmanként helyszínt biztosítani,
- tartós tankönyveket, segédkönyveket kölcsönözni tanulóink számára.

23.2.1.2. Kiegészítő feladatok

- a tanórai, és tanórán kívüli foglalkozásokat tartani,
- részt venni a könyvtárak közötti dokumentum- és információcserében,
- közreműködni az iskolai tankönyvellátás megszervezésében, lebonyolításában,
- biztosítani más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak hozzáférhetőségét, tájékoztatás, információcsere, dokumentumok beszerzésének segítségével,
- jutalomkönyvek beszerzésében segíteni,
- számítógépes informatikai szolgáltatásokat nyújtani
- segíteni a tanulók közösségi szolgálattal kapcsolatos tevékenységét.

23.2.1.3. Az iskolai könyvtár szolgáltatásai

- tájékoztató a diákok számára a könyvtár használatáról,
- tankönyvek, tartós tankönyvek, különböző, a tanulmányi munkát elősegítő segédeszközök (pl.: térképek, példatárak, feladatgyűjtemények, tesztkönyvek stb.) kölcsönzése,
- szépirodalmi könyvek, szakkönyvek, idegen nyelvkönyvek, idegen nyelvű könyvek és korlátozott számban szótárak kölcsönzése,
- könyvtári órák, egyéb foglalkozások tartása,
- információgyűjtés az internetről a könyvtáros-tanár segítségével,
- lexikonok és különböző alacsony példányszámú könyvek, dokumentumok olvasótermi használata,
- számítógépes informatikai szolgáltatások biztosítása,

- más könyvtárak által nyújtott szolgáltatások elérésének biztosítása,
- tájékoztatás nyújtása a nyilvános könyvtárak által nyújtott szolgáltatásokról.

23.2.2. Az iskolai könyvtár állománnyal kapcsolatos tevékenysége

Az intézmény könyvtárának a céljai, illetve az alap- és kiegészítő feladatai teljesítése érdekében az állománnyal kapcsolatban az alábbi feladatokat kell ellátnia:

- az iskola helyi tantervének figyelembevételével folyamatosan bővíteni, korszerűsíteni állományát az intézmény, nevelőközösségei, és más iskolai könyvtárhasználók javaslatainak, igényeinek figyelembevételével,
- az iskolai könyvtár állományának gyarapítását (vásárlás, ajándék, csere) az éves munkatervében foglaltak alapján, az iskolai beszerzési keret figyelembevételével végezni,
- A szakirodalom és a szépirodalom megfelelő arányát meg kell tartani (70-30%),
- a beszerzett, megőrzésre átvett dokumentumokat 15 napon belül bevételezni, és nyilvántartásba venni,
- a könyvtáron kívül elhelyezett dokumentumokról lelőhely-nyilvántartást vezetni,
- nyilvántartást vezetni a tartós tankönyvekről és az audiovizuális dokumentumokról
- az elavult, feleslegessé váló, vagy fizikailag használhatatlanná vált dokumentumokat, vagy az olvasók által elvesztett könyveket évente állományából kivonni, az ezzel kapcsolatos nyilvántartást elvégezni,
- a könyvtárállomány leltározását megfelelő időben és módon végezni,
- a könyvek elhelyezését, tagolását azok tartalmának, jellegének figyelembevételével végezni,
- a könyvtári állományt a katalógusépítés szabályainak és szempontjainak megfelelően kialakítani és karbantartani,
- gondoskodni a könyvtári állomány megfelelő tárolásáról, a raktári rendről,
- rendszeres gyakorisággal ellenőrizni az állományt,
- rendszeresen állományelemzést végezni, melynek során fel kell mérni az aktuális helyzetet és fejlesztési elképzeléseket megfogalmazni úgy, hogy a fejlesztési elképzelések megfogalmazásakor a könyvtárhasználók igényeit figyelembe kell venni.

23.2.3. A könyvtári állományalakítás

Az intézmény könyvtári állománya az általa összegyűjtött dokumentumok összessége. Az iskola könyvtár-állományalakítási tevékenysége az állománygyarapítási és apasztási tevékenységéből tevődik össze.

23.2.3.1. Az állománygyarapítás forrásai, mértéke

Források:

- beszerzés könyvkereskedőktől, kiadóktól, KELLO
- ajándék,
- egyéb: az iskola belső irataiból, anyagaiból álló dokumentumok.

Mértéke: A könyvtár gyűjtőkörébe tartozó új beszerzések példányszámát az állománygyarapodás időpontjában a felhasználók számának, valamint a beszerzési keret figyelembevételével kell megállapítani, eseti jelleggel.

Az állományba vétel munkafolyamata:

- A számla (vagy szállítólevél) és a szállítmány összehasonlítása.
- Bélyegzés, előrendezés.
- Nyilvántartásba vétel a Szirén legújabb verziójú integrált könyvtári programmal. A lepecsételt időszaki sorozatban érkező kiadványokat, folyóiratokat időlegesen kell állományba venni, függetlenül attól, hogy azok az adott időszak végén selejtezésre vagy bekötésre kerülnek.

23.2.3.2. Állományapasztás

Az állomány apasztása rendszeres jelleggel évente történik. Az állomány apasztásának, törlésének okai:

- a dokumentum tartalmi, szakmai szempontból elavult,
- a dokumentum felesleges példánynak minősül olvasó igényhiány miatt, vagy nem tartozik a könyvtár gyűjtőkörébe,
- a dokumentum elveszett, megsemmisült,
- a dokumentum a használat következtében elrongálódott,
- leltár során hiányként jelentkezett.

A selejtezendő, ill. törlendő dokumentumokról típusonként és a törlés okának feltüntetésével jegyzéket kell készíteni 2 példányban. A törlési eljárásról szóló jegyzéket az iskola vezetőjével jóvá kell hagyatni, s az engedélyezés után annak egy példányát át kell adni a gazdasági területnek könyvelés, illetve pénzügyi rendezés céljából.

23.2.3.3. Állománygondozás, -védelem, -ellenőrzés

A könyvtári állomány elhelyezése: áttekinthető és világos legyen a kölcsönözhető állományrészt és az olvasótermi állományrészt szabadpolcokon kell elhelyezni.

Állományrészek:

- olvasótermi (kézikönyvtár)
- kölcsönözhető állományrész
- segédkönyvtár
- időszaki kiadványok (folyóiratok, napilapok)
- a könyvtárból kihelyezett dokumentumok, az ún. letétek
- tankönyvek, tartós tankönyvek
- egyéb írásos dokumentumok, térképek, kották, audiovizuális dokumentumok

A könyvtári állomány fizikai állapotát védeni kell.

A könyvtári állomány ellenőrzését meghatározott időszakonként (5 évente) kell elvégezni, illetve soron kívül kell ellenőrizni, ha a könyvtáros személye változik, vagy ha az állományt valamilyen okból károsodás éri. Az állomány ellenőrzéséhez leltározási ütemtervet kell készíteni. A leltározást legalább két személynek kell végeznie. A leltár eredményéről jegyzőkönyvet kell felvenni.

A könyvtár a tartós tankönyvekről a Szirén integrált könyvtári rendszerben vonalkód segítségével vezet nyilvántartást.

23.2.4. Katalógus készítés és szerkesztés általános szabályai

A katalógusok olyan eligazító nyilvántartások, amelyek révén az olvasók eligazodhatnak a könyvtárban elhelyezett dokumentumok között. A katalógusépítés a Szirén 9. integrált könyvtári program révén valósul meg.

23.2.5. Az iskolai tankönyvellátás megszervezésével kapcsolatos feladatok

Könyvtárunk közreműködik az iskolai tankönyvellátás megszervezésében, lebonyolításában. Ennek végrehajtására az iskolai könyvtáros tanár – részben munkaköri feladatként, részben megbízásos formában – a következő feladatokat látja el:

- előkészíti az ingyenes tankönyvellátással kapcsolatos iskolai feladatok végrehajtását,
- előkészítő felmérést végez, és lebonyolítja azt,
- közreműködik a tankönyv-rendelés előkészítésében,
- megbízást kap a tankönyvellátás megszervezésére és lebonyolítására,
- az iskolai könyvtár állományába veszi az ingyenes tankönyvellátásra jogosult tanulók számára beszerzett tankönyveket, azokat nyilvántartásba veszi, majd kikölcsönzi a tanulóknak,

- a könyvtáros folyamatosan figyelemmel követi az ingyenes tankönyvellátásra jogosult tanulók számának változását,
  - követi az ingyenes tankönyvellátásban részesülő diákoknak kiadott kötetek számának alakulását,
  - követi a kiadott könyvek elhasználódásának mértékét,
  - az éves tankönyvrendeléskor pótolja az elhasználódott köteteket,
- a tanév közben lehetőséget biztosít a tanulók számára, a tanév közben jelentkező, tankönyv-elhasználódásból, tankönyv elvesztéséből keletkező hiány pótlására.

24. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő- oktató munkát segítő eszközök és felszerelések

Iskolánkban a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben előírt eszköz- és felszerelésjegyzékben rögzítettek megvalósítása középtávú eszközfejlesztési terv alapján történik, ügyelve arra, hogy a pedagógiai programban megfogalmazott célokat szem előtt tartva fejlesszük az egyes területeket.

A pedagógus joga, hogy a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével megválassza az alkalmazott taneszközöket, ruházati és más felszereléseket. A pedagógus – a minőség, típus és ár megjelölése nélkül – csak olyan ruházati vagy más felszerelés beszerzését kérheti a tanulótól, amely nélkülözhetetlen az általa tartott tanórai foglalkozáson való részvételhez, illetve a tanított tananyag elsajátításához, és amelyet a tanórai foglalkozáson egyidejűleg minden tanulónak rendszeresen alkalmaznia kell.

A szülőket a megelőző tanév végéig az iskola honlapján keresztül tájékoztatjuk azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatjuk a szülőket az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről.

A szülői munkaközösség ruházati és más felszerelések megvételével kapcsolatosan a szülőkre háruló kiadások tekintetében korlátozásokat állapíthat meg. A korlátozás nem járhat azzal a következménnyel, hogy kizárja az e fejezetben meghatározott ruházati és más felszerelések megvételét.

24.1. Az informatikaoktatás és az IKT alapú oktatás tárgyi feltételei

Iskolánk hazai összehasonlításban a közepesen felszerelt iskolák közé tartozik. Eszközparkunk jelentős részét saját forrásokból szereztük be. Az informatikai eszközök elévülése igen gyors, ezzel

semmiképpen nem tudunk lépést tartani, mégis igyekszünk folyamatosan kielégíteni a felmerülő igényeket.

Az iskola összes számítógépe hálózatba van kötve, és állandó Internet kapcsolattal rendelkezik minden tanterem. Az iskolának van rendszergazdája, aki az iskola WEB-lapját tartja karban.

Az informatikaoktatás jelenleg 3 szakteremben folyik. Ezek felszereltsége (számítógépek Internet eléréssel) és az IKT-tanterem tanulói laptopjai és az aktív tábla is lehetővé teszi, hogy az órarend egyeztetésével más tantárgyak oktatására is felhasználjuk e termeket.

Az IKT-alapú oktatás megvalósítását teszik lehetővé a hordozható projektorok, valamint egyéb digitális eszközök, amelyek beszerzésére részt veszünk a RRF-1.2.1-2021-2021-00001 azonosítószámú „*Digitális oktatáshoz való egyenlő hozzáférés feltételeinek biztosítása a tanulók és a pedagógusok számára*” című pályázaton.

24.2. Az iskolai könyvtár helyzete

Az iskolai könyvtár az oktatási folyamat integráns része: fejleszti és fenntartja a gyermekben az olvasás és tanulás szokását és örömét, segíti a tanulót az információ-használat és értékelés készségeinek gyakorlásában, hozzáférést biztosít a helyi, a regionális, az országos és a világ információ-forrásaihoz. A modern kor követelményeinek megfelelően a könyvtár információs bázis és médiatár is egyben.

Jelenlegi könyvtárunk igyekszik maximálisan igazodni a tanulói igényekhez: minden nap nyitva van, kölcsönözni és helyben olvasni is lehet. A szakkönyvek nagyobb része szabadpolcos elhelyezésű, ami segíti az egyéni kutatást. Lehetőségeink erejéig igyekszünk a kötelező olvasmányok mindkét telephelyen elhasználódott példányait cserélni, a hiányzó példányokat pótolni. A legújabb kutatási eredményeket tükröző, korszerű lexikonok, szótárak hiányoznak mindkét telephelyről.

A nem hagyományos dokumentumok (elektronikus és digitális adathordozók) használatához rendelkezésünkre áll: a gimnáziumi telephelyen tanulói laptop(ok), és a könyvtárostánár részére számítógép, az általános iskolai telephelyen a könyvtáros számára laptop, mindkét telephelyen internet elérési lehetőség és nyomtató.

A könyvtáros munkáját a Szirén program segíti. A könyvtári állomány gépre vitele külön erre a célra fenntartott számítógép és/vagy laptop valamint vonalkódolvasó használatával folyamatosan valósul meg.

A tankönyvellátást a KELLO közvetítésével az állam támogatja. A 2020/21. tanévtől minden évfolyam tanulója térítésmentesen kapja kézhez a szükséges tankönyveket. A térítésmentes

tanulók létszáma által meghatározott támogatási keret összegéig van lehetőség a KELLO-n keresztül a szükséges könyvtári dokumentumok megrendelésére. Az iskola által rendelt kiadványok finanszírozása közvetlenül a KELLO számára történik az állam által biztosított támogatási keretből. Az elmúlt években az állam által biztosított támogatási keretből, - a tankönyvek megrendelésén túli maradványból, - a lehetőségekhez mérten a könyvtári állományt gyarapítottuk kötelező olvasmányokkal, a tanítást, tanulást segítő kiadványokkal. Jelenleg nincs információnk arra, hogy a támogatási keretből a tankönyvrendelésre fel nem használt maradványt, hogyan kapja meg az intézmény, hogyan lehetne felhasználni olyan szükséges kiadványok, dokumentumok beszerzésére, melyet a KELLO nem értékesít, de az oktatáshoz nélkülözhetetlen.

Rendszeresen részt veszünk a Tinta Kiadó által szervezett könyvtári állománygyarapítási pályázaton, leginkább az alsó pályázati keretösszegekkel. Egyes kiadók a tanulást segítő kiadványok rendelésekor ajándék-könyvekkel támogatják könyvtárunkat. A rongált tankönyvek kártérítéséből származó összegeket is a könyvtári állomány bővítésére fordítjuk vissza.

24.3. A testnevelés lehetőségei az iskolánkban

Pedagógiai programunk fontos alapelve az egészséges életmódra nevelés. Hisszük, hogy komoly szellemi tevékenységet csak egészségesen, jó fizikai kondíciókkal rendelkező emberek képesek hosszú távon végezni.

Célunk megvalósításához, a mindennapos testedzéshez a testnevelés órákon és a sportköri foglalkozásokon rendelkezésünkre áll az iskola tornaterme és a bitumenes kézilabdapálya, valamint a városi fenntartású létesítmények: a városi sportcsarnok, az uszoda és a gyomaendrődi atlétikapálya is.

Sportszerek beszerzésére, korszerűbbekre cserélésére az elkövetkező időszakban is szükség lesz.

24.4. Az idegen nyelv oktatásának tárgyi feltételei

Az idegen nyelvek oktatása ma már elképzelhetetlen hangtechnikai berendezések nélkül.

Az IKT-tanterem eszközei hangfalakkal kiegészítve és a hordozható CD-lejátszók is segítik az idegen nyelvek oktatását.

24.5. A kompetencia alapú oktatás tárgyi feltételei

A kompetencia alapú oktatás megvalósításához iskolánk a meglévő eszközeit és felszereléseit folyamatosan bővíti többek között a saját fejlesztésű vagy az egyes kiadóktól megrendelhető digitális taneszközökkel: pl. az interaktív földrajzi és történelmi atlással és az ehhez kapcsolódó

interaktív tanári oktatóanyaggal, flipbookokkal, a digitális iskolai magyar nyelv és irodalom sorozattal, az interaktív néprajzzal és a digitális honismereti csomaggal.

25. Az általános iskolai helyi tanterv választott kerettanterv-típusai és óraszámai, szabadon választható foglalkozások

25.1. A választott kerettanterv megnevezése

Helyi tantervünket a 2020-as új NAT-hoz kapcsolódó kerettanterv alapján készítettük, figyelembe véve az iskola hagyományait, adottságait is. Az iskola helyi tantervében a tantárgyak tananyagai és követelményei megegyeznek a minisztérium által kiadott kerettantervben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. A tantárgyakat a fenntartó által engedélyezett heti óraszámokban tanítjuk.

Iskolánkban a tanulók idegen nyelvként az angol és a német nyelv tanulását választhatják.

Helyi tantervünket az iskola 1. és 5. évfolyamán a 2020/21. tanévben vezetjük be, felmenő rendszerben. Ezek az alábbi kerettantervekre épülnek:

Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára

Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára

Kerettantervek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához

A tantárgyakat és az óraszámokat a 26.1.3. táblázatok tartalmazzák.

25.1.2. A választott kerettanterv típusa

A fel nem sorolt tantárgyakból egyetlen kerettanterv létezik, ezért ezeket nem tüntetjük fel táblázatunkban. A kerettantervi alternatívát kínáló tantárgyak tantervei közül az alábbiakat választjuk a kifutó rendszerben:

Tantárgy	A választott kerettanterv megnevezése
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia–egészségtan	A változat
Ének-zene	A változat
Dráma és tánc/Hon-és népismeret	Dráma és tánc
Magyar nyelv és irodalom	A változat

Emelt óraszámú képzést az általános iskolában nem szervezünk.

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

25.1.3. A 2020-21. tanévtől felmenő rendszerben bevezetett óraterv

Tantárgy	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	6	6	5	5	4	3
Idegen nyelvek				2	3	3	3	3
Matematika	5	5	5	5	4	4	4	4
Hittan	1	1	1	1	1	1	1	1
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret						1		
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Fizika							1,5	1,5
Kémia							1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Dráma és színház								1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesen	24	24	24	25	28	28	30	30
Hittan (nem számít bele az órakeretbe a NAT 9. § 1.a szerint)	1	1	1	1	1	1	1	1
Mindösszesen	25	25	25	26	29	29	31	31

25.1.4. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai az általános iskolában

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoport számára biztosítsa a szakos ellátást. A pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására nincs lehetőség.

Pedagógiai programunk szerint választható tantárgy iskolánkban nincs. A választható foglalkozások közé tartoznak a délutáni sportfoglalkozások, szakkörök, stb. A választható foglalkozások meghirdetésekor közöljük azt is, hogy a foglalkozást várhatóan melyik pedagógus fogja vezetni. Ezen ismeretek birtokában szakköri, illetve sportfoglalkozásra történő jelentkezésüket a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik, s tudomásul veszik, hogy választásuk egy tanévre szól.

25.1.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon: a mindennapos testnevelést azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik, testnevelésóra megtartásával biztosítjuk.

26. A gimnázium egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámai, az előírt tananyag és követelmények

26.1. A választott kerettantervek

Helyi tantervünket a 2020-as új NAT-hoz kapcsolódó kerettanterv alapján készítettük, figyelembe véve az iskola hagyományait, adottságait is.

A fel nem sorolt tantárgyakból egyetlen kerettanterv létezik, ezért ezeket nem tüntetjük fel táblázatunkban. A kerettantervi alternatívát kínáló tantárgyak tantervei közül az alábbiakat választottuk kifutó rendszerben:

Tantárgy	A választott kerettanterv megnevezése
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia	B változat)

2020/2021-es tanévtől kezdődően a 2020-as NAT-hoz illeszkedő „Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyamára” kerültek felmenő rendszerben bevezetésre.

A helyi tanterv egyes tantárgyakra vonatkozó, részleteiben kidolgozott tananyaga és követelményei a mellékletben található.

26.2. Tantárgyak, foglalkozások, óraszámok

Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyakat, a kötelező és választható tanórai foglalkozásokat és azok óraszámait a következő oldalakon közölt táblázatok tartalmazzák.

26.2.1. Tantárgyi rendszerünk

A NAT műveltségterületeiben leírt tartalmakat a kerettanterv alapján a következő tantárgyakban valósítjuk meg:

Műveltségterület	Helyi tantervünk tantárgyai
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom
Idegen nyelvek (élő idegen nyelvek)	Angol nyelv Német nyelv
Matematika	Matematika
Ember és társadalom	Történelem Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek Biológia Osztályfőnöki Belügyi rendészeti ismeretek Honvédelmi ismeretek Speciális társadalomismeret Utazás & Turizmus
Ember és természet	Fizika Biológia Kémia Természetismeret
Földünk–környezetünk	Földrajz Utazás & Turizmus Történelem
Művészetek	Magyar nyelv és irodalom Történelem Ének-zene Vizuális kultúra Mozgóképkultúra és médiaismeret Művészetek Utazás & Turizmus
Informatika	Informatika
Életvitel és gyakorlat	Osztályfőnöki Biológia Életvitel és gyakorlat
Testnevelés és sport	Testnevelés

¹Megjegyzés: az informatika műveltségterület tanítási tartalmai alkalmazás jelleggel valamennyi tantárgy tanításában jelen vannak.

26.3. A 2020-21. tanévtől az új Kerettanterv alapján induló osztályok

26.3.1. A 2020-21. tanévtől a 9. évfolyamon, ezt követően felmenő rendszerben

bevezetett gimnáziumi óraterv rendvédelmi ismereteket és Utazás-turizmust tanuló osztályok számára

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4+1
I. Idegen nyelv	3+1	3+1	4	4+1
II. Idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3+1	3+1	3+1	3+1
Történelem	2	2	3+1	3+1
Állampolgári ismeretek				1
Fizika	2	3		
Kémia	2	1		
Biológia	2	3		
Földrajz	2	1		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret				1+1
Művészetek **			1	
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés*	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Természettudomány***			2	
Kötött célú órakeret (emelt- és középszintű érettségire felkészítő foglalkozások (rendvédelmi ismeretek/utazás és turizmus))	-	-	4	4
Kötelező alapóraszám	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4	5
Maximális órakeret	34	34	34	34
Hittan (nem számít bele az órakeretbe)	2	2	2	2

*A testnevelés tantárgy esetében az utolsó évfolyamon az első félévben heti két óra néptánc szerepel.

A rendvédelmi képzésre jelentkezők számára – a 12. évfolyam első félévének kivételével – a heti öt testnevelés órából két órában Önvédelmi alapismereteket tanítunk. A testnevelés tantárgy esetében az utolsó évfolyamon az első félévben heti két óra néptánc szerepel.

** A 11. évfolyamon a Művészetek tantárgy keretén belül az iskola az alábbi tárgyakat indíthatja:
mozgóképkultúra és médiaismeret, vizuális kultúra, ének-zene.

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

*** A 11. évfolyam azon tanulói részére, akik a kötött célú órakeret terhére biológia, vagy kémia, vagy fizika, vagy földrajz tantárgyak közül legalább az egyiket választják a „Természettudomány” tantárgy helyett Történelem tantárgyat szervezünk heti 2 órában a szabadon tervezhető órakeret terhére.

26.3.2. A 2020-2021. tanévtől, ezt követően felmenő rendszerben bevezetett emelt óraszámú idegen nyelvi képzést adó gimnáziumi óraterv

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4+1
I. Idegen nyelv	3+2	3+2	4+1	4+1
II. Idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3+1
Történelem	2	2	3+1	3+1
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Fizika	2	3	-	-
Kémia	2	1	-	-
Biológia	2	3	-	-
Földrajz	2	1	-	-
Ének-zene	1	1	-	-
Vizuális kultúra	1	1	-	-
Mozgóképkultúra és médiaismeret	-	-	-	1+1
Művészetek **	-	-	1	-
Digitális kultúra (informatika)	2	1	2	-
Testnevelés *	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Természettudomány	-	-	2	-
Kötött célú órakeret (közép- és emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások)	-	-	4	4
Kötelező alapóraszám	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4	5
Maximális órakeret	34	34	34	34
Hittan (nem számít bele az órakeretbe)	2	2	2	2

*A testnevelés tantárgy esetében az utolsó évfolyamon az első félévben heti két óra néptánc szerepel

** A 11. évfolyamon a Művészetek tantárgy keretén belül az iskola az alábbi tárgyakat indíthatja: mozgóképkultúra és médiaismeret, vizuális kultúra, ének-zene.

*** A 11. évfolyam azon tanulói részére, akik a kötött célú órakeret terhére biológia, vagy kémia, vagy fizika, vagy földrajz tantárgyak közül legalább az egyiket választják a „Természettudomány” tantárgy helyett Történelem tantárgyat szervezünk heti 2 órában a szabadon tervezhető órakeret terhére.

**26.3.3. A 2020-21. tanévtől a 9. évfolyamon, ezt követően felmenő rendszerben
bevezetett sportiskolai osztály óraterve**

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4+1
I. Idegen nyelv	3+1	4	4	4+1
II. Idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3+1	3+1	3+1
Történelem	2	2	3+1	3+1
Állampolgári ismeretek				1
Fizika	2	3		
Kémia	2	1		
Biológia	2	3		
Földrajz	2	1		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret				1+1
Művészetek**			1	
Digitális kultúra (informatika)	2	1	2	
Testnevelés *	5	5	5	5
Tanulásmódszertan	1			
Sporttörténet	1			
Sportági ismeretek				
Testnevelés-elmélet		0,5		
Sportegészségtan			0,5	
Edzésméлет		0,5		
Sport és szervezetei			0,5	
Sportpszichológia				0,5
Sportetika				0,5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Természettudomány			2	
Hittan				1
Kötött célú órakeret (közép- és emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások)			4	4
Kötelező alapóraszám	33	33	30	29
Szabadon tervezhető órakeret	1	1	4	5
Maximális órakeret	34	34	34	34
Hittan (nem számít bele az órakeretbe)	2	2	2	2

*A testnevelés tantárgy heti óraszámát öt, mely ténylegesen heti egy óra elméleti és négy óra gyakorlati órát jelent. A gyakorlati testnevelés órák közül heti kettőt a tanuló a sportszervezetében tölt el.

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

** A 11. évfolyamon a Művészetek tantárgy keretén belül az iskola az alábbi tárgyakat indíthatja: mozgóképkultúra és médiaismeret, vizuális kultúra, ének-zene.

*** A 11. évfolyam azon tanulói részére, akik a kötött célú órakeret terhére biológia, vagy kémia, vagy fizika, vagy földrajz tantárgyak közül legalább az egyiket választják a „Természettudomány” tantárgy helyett Történelem tantárgyat szervezünk heti 2 órában a szabadon tervezhető órakeret terhére.

26.3.4. A 2022-23. tanévtől a 9. évfolyamon, ezt követően felmenő rendszerben bevezetett Honvéd kadét osztály óraterve

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4+1
I. Idegen nyelv	3+1	3	4	4+1
II. Idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3+1	3+1	3+1
Történelem	2	2	3+1	3+1
Állampolgári ismeretek				1
Fizika	2	3		
Kémia	2	1		
Biológia	2	3		
Földrajz	2	1		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret				1+1
Művészetek**			1	
Digitális kultúra (informatika)	2	1	2	
Testnevelés *	5	5	5	5
Honvédelmi ismeretek****	1	1	2	2
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Természettudomány***			2	
Kötött célú órakeret (közép- és emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások)			2	2
Kötelező alapóraszám	34	34	34	34
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4	5
Maximális órakeret	34	34	34	34
Hittan (nem számít bele az órakeretbe)	2	2	2	2

*A testnevelés tantárgy esetében az utolsó évfolyamon az első félévben heti két óra néptánc szerepel.

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

**A Honvéd kadét képzésre jelentkezők számára – a 12. évfolyam első félévének kivételével – a heti öt testnevelés órából két órában Önvédelmi alapismereteket tanítunk.

*** A 11. évfolyam azon tanulói részére, akik a kötött célú órakeret terhére biológia, vagy kémia, vagy fizika, vagy földrajz tantárgyak közül legalább az egyiket választják a „Természetudomány” tantárgy helyett Történelem tantárgyat szervezünk heti 2 órában a szabadon tervezhető órakeret terhére.

**** A tantárgy oktatását a 9-10. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeret terhére szervezzük meg. A tantárgy oktatását a 11-12. évfolyamon a kötött célú órakeret terhére szervezzük meg.

27. A közép- és emelt szintű érettségire való felkészítő foglalkozások tantárgyai a gimnáziumban

27.1. A közép- és emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozás

A 100/1997. (VI. 13.) *Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról* alapján:

4.§ (2) A gimnázium és a szakgimnázium a tizenegyedik-tizenkettedik évfolyamon a kötelező vizsgatárgyból biztosítja, hogy a tanuló - választása szerint - mind a középszintű, mind az emelt szintű érettségi vizsgára fel tudjon készülni.

(3) A gimnázium legalább két vizsgatárgyból a helyi tantervében meghatározottak szerint teszi lehetővé az emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészülést. E döntéséhez kikéri az iskolai diákönkormányzat véleményét. Az emelt szintre történő felkészítés mellett a kötelező érettségi vizsgatárgyakon kívül gimnáziumban legalább három vizsgatárgyból lehetővé kell tenni a középszintű vizsgára történő felkészülést. A (2) és (3) bekezdés alkalmazásában az idegen nyelv vizsgatárgyak egy vizsgatárgynak minősülnek.

Az utolsó két évfolyam tanulói számára a tizedik évfolyamos tanulók igényeit és az iskola mindenkorai lehetőségeit figyelembe véve, a fenntartó jóváhagyását követően szervez érettségire felkészítő foglalkozásokat azokból a tantárgyakból, amelyek az iskolánk pedagógiai programjában szerepelnek. Minden tanuló a Nkt. által előírt maximális óraszámig kötelezően, de saját döntése alapján szabadon választhat az iskola által a Pedagógiai programban rögzített és az adott tanévre meghirdetett közép- és emelt szintű érettségi felkészítőkből.

A választható tantárgyak listáját (és a tantárgyakat várhatóan tanító tanárok nevét) a jogszabályban előírtaknak megfelelően a főigazgató készíti el és a fenntartó jóváhagyását követően teszi közzé. Jelentkezni külön erre a célra készült formanyomtatvány kitöltésével lehet május 20-ig.

A diák által választott tanítási órán a tanuló a tanítási év végéig köteles részt venni. A választott tanórai foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

A tanuló a tanév során egy alkalommal, a tanév (jellemzően a 11. évfolyam) végén, a főigazgató engedélyével módosíthatja választását.

A tanuló (a szülő/gondviselő indoklásával és aláírásával ellátva) írásban köteles kérvényezni, ha a következő tanítási évben már nem kíván részt venni a kötelezően választott tantárgy tanítási óráin. Pozitív döntés esetén a tanuló a leadott órák helyett más tantárgyat köteles választani azzal a feltétellel, hogy a felvenni kívánt tantárgy 11. évfolyamára megállapított követelményeiből osztályozó vizsgát kell tennie.

A 11-12. évfolyamon heti 2 órában emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozásokat iskolánk a következő tárgyakból szervezhet:

- Magyar nyelv és irodalom
- Történelem
- Matematika
- Angol nyelv
- Német nyelv
- Biológia
- Fizika
- Kémia
- Földrajz
- Informatika
- Testnevelés

Iskolánkban a középszintű érettségire a következő tantárgyakból készítjük fel a diákokat:

- Angol nyelv
- Német nyelv
- Belügyi, rendészeti ismeretek
- Biológia
- Fizika
- Földrajz
- Honvédelmi ismeretek
- Informatika
- Kémia
- Magyar nyelv és irodalom
- Matematika
- Mozgóképkultúra és médiaismeret

- Testnevelés
- Történelem
- Utazás & Turizmus
- Hittan

A főigazgató, a tanulók igényeit és az iskola mindenkori lehetőségeit alapul véve, a fenntartó engedélyével a fenti tárgyakból választva hirdethet meg a 11-12. évfolyamokon zajló közép szintű érettségi vizsgára felkészítő foglalkozásokat.

28. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból az érettségi vizsga témakörei

28.1. Követelmények

Az órateremben szereplő tantárgyak tananyagát és követelményeit a gimnáziumi oktatás 2020-as új NAT-hoz kapcsolódó kerettantervei tartalmazzák évfolyamonként.

Az érettségi vizsgatárgyak általános követelményeit (közép- és emelt szint) a 100/1997.(VI. 13.) Kormányrendelet 2. sz. melléklete tartalmazza.

A kompetencia-alapú programok esetében a részletes *tananyagot és követelményeit* a mellékletben szereplő *tantárgyi tantervsomagok* tartalmazzák, tantárgyanként és évfolyamonként.

28.2. A haladási tervek

Az óratervekben szereplő minden tantárgy oktatása az egyes osztályok, csoportok számára készített haladás tervek alapján folyik. A haladási terveket pedagógusaink a helyi tanterv alapján, egy tanévre készítik.

A haladási terv elkészítésénél figyelembe veszik a következőket:

- az osztály, csoport tanulóinak képességeit, felkészültségét, előzetes ismereteit, a tanév elején elvégzett tudásszint-mérés eredményét,
- az osztályban, csoportban alkalmazott tankönyvet, tanulmányi segédletet az adott tanévre szóló tankönyvrendelés alapján,
- a középszintű érettségi vizsga részletes követelményeit,
- a középszintű érettségi vizsga témaköreit,
- emelt szintű felkészítő foglalkozások esetén az emelt szintű érettségi vizsga részletes követelményeit,
- az oktatás és nevelés tartalmára vonatkozó egyéb előírásokat a pedagógiai program alapján.

Pedagógusaink tanév közben, a haladási terv elkészítésénél részletezett szempontok alapján módosítják a haladási tervüket, ha a tervezett és a tényleges tanórai előrehaladás közötti eltérés meghaladja a tantárgy kétheti óraszámát.

29. Az iskolai közösségi szolgálat

29.1. Az iskolai közösségi szolgálattal kapcsolatos jogszabályi háttér

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Törvény, a 110/2012. (VI.04) Korm. rendelet (NAT), a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet szabályozza a közösségi szolgálatot.

Az önkéntességről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény, a 1068/2012. (III.20.) Korm. határozat (nemzeti önkéntes stratégia 2011-2020), a 2011. évi CLXXV. törvény (civil törvény) segítséget nyújt a közösségi szolgálat megszervezésében.

A közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása. (Nkt. 4.§ (15))

Az érettségi bizonyítvány kiadásának feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása. (Nkt. 6.§ (4))

Az érettségi bizonyítvány kiadásához a közösségi szolgálat végzésének igazolását először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni. (Nkt. 97.§ 2)

A középiskolában meg kell szervezni a tanuló közösségi szolgálatának teljesítésével, dokumentálásával összefüggő feladatok ellátását. (EMMI rendelet 133. § (1))

29.2. A közösségi szolgálat területei

- a) Az egészségügyi,
- b) a szociális és jótékonyági,
- c) az oktatási,
- d) a kulturális és közösségi,
- e) a környezet- és természetvédelmi,
- f) a katasztrófavédelmi,
- g) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős területen folytatható tevékenység.

Ezekhez a területekhez kapcsolódó tevékenységeket az iskolánk keretei között valamint külső szervezetek bevonásával végezhetik a diákok.

29.3. A közösségi szolgálat megszervezése

Az iskola a középiskola 9-11. évfolyamán, lehetőség szerint arányosan elosztva szervezi meg a közösségi szolgálatot.

A főigazgató megbízza az iskolai koordinátorokat és az érintett osztályok osztályfőnökeit (továbbiakban felelősök) a közösségi szolgálat előkészítésével, majd megszervezésével.

A felelősök tájékoztatják a szülőket és a diákokat a közösségi szolgálattal kapcsolatban.

A felelősök feltérképezik a fogadó intézmények körét (a szülők és a diákok javaslataikkal segítik a munkájukat), felveszik a kapcsolatot a külső fogadó intézmények képviselőjével, elkészítik az együttműködési megállapodást, valamint összegyűjtik az iskolán belüli tevékenységi lehetőségeket. Közösségi szolgálat teljesítése csak abban az esetben igazolható, ha az iskola együttműködési megállapodást kötött a külső fogadó szervezettel.

Az iskola honlapján, szülői értekezleteken és a Kréta rendszeren keresztül történik a diákok és szülők tájékoztatása a lehetőségekről.

Az iskola megbízott pedagógusa a tanuló megkezdett közösségi szolgálatát nyilvántartja és folyamatosan vezeti, és a főigazgató által hitelesített és a tanuló által vezetett közösségi szolgálati napló alapján nyomon követi a tanuló tevékenységét.

29.4. A közösségi szolgálat dokumentálása

A tanuló a jelentkezési lap kitöltésével jelzi, hogy milyen területen milyen tevékenységi köröket szeretne végezni a közösségi szolgálaton belül, ezt a szülő/gondviselő egyetértőleg aláírja (szülői nyilatkozat).

A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott. A naplóban az elvégzett tevékenységet a fogadó intézmény képviselője, illetve - amennyiben van – a mentor aláírásával igazolja. Az iskola felelőse is aláírásával ebben a naplóban igazolja, ha közösségi szolgálatot teljesítő diákot a tevékenység végzése közben a helyszínen ellenőrizte. Az osztályfőnök az aláírásával szintén ebben a dokumentumban igazolja a diák tevékenységét.

A tanuló osztályfőnöke a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban az iratkezelési szabályok megtartásával nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni vagy csoportos tevékenységet, amely alapján az Nkt.-ban az érettségi bizonyítvány kiadásának feltételeként meghatározott ötven óra közösségi szolgálat elvégzése igazolható legkésőbb a tanuló érettségi bizonyítványa kiadásának időpontjára.

Az osztályfőnök az osztálynaplóban (Kréta) dokumentálja a közösségi szolgálat teljesítését.

Az osztályfőnök minden évben a bizonyítványban és a törzslapon dokumentálja, hogy az adott tanévig a tanuló hány óra közösségi szolgálatot teljesített. A közösségi szolgálat teljesítésekor az osztályfőnök a törzslapon ezt igazolja.

A tanulói jogviszony megszűnésekor, valamint a rendes érettségi vizsga megkezdése előtt az iskola írásban igazolja a közösségi szolgálat keretében teljesített és beszámított órákat/a közösségi szolgálat teljesítését.

29.5. A közösségi szolgálat egyéb tudnivalói

A közösségi szolgálatot az adott tanuló esetében koordináló pedagógus az 50 órán belül (szükség szerint a mentorral közösen) legfeljebb 5 órás felkészítő, majd legfeljebb 5 órás záró foglalkozást tart.

Egy órán 60 perc közösségi szolgálati idő értendő. A helyszínre utazás és a hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.

Amennyiben a közösségi szolgálat csoportosan történik, az iskola részéről megbízott felelős kíséri a diákokat, az egyéni vagy páros közösségi szolgálat esetében nincs kíséret.

A közösségi szolgálat alkalmanként legkevesebb 1, legfeljebb 3 órás időkeretben végezhető.

A közösségi szolgálat indokolt esetben megszervezhető más időkeretben is.

Az iskolai közösségi szolgálat közvetlen hozzátartozónál, rokonnál csak közvetítő szervezetten keresztül valósulhat meg.

Az iskola lehetőséget biztosít tanulóinak arra, hogy a közösségi szolgálat egy részét (maximum 15 órát) az intézményben teljesíthesse az alábbi területeken:

- délutáni közösségi események szervezésében, megvalósulásában való aktív részvétel az általános iskolai osztályoknál
- együtt-tanulás, korrepetálás az általános iskolai tanulókkal
- az iskolai közösségi programok szervezésében, megvalósításában való aktív részvétel (pl. sportdélután, vetélkedők, vitaesemények)
- az iskolai könyvtárban a tanítási időn kívüli csoportos könyvtári programokban segédkezés

Vidéki diákok tevékenysége: lehetőség van arra, hogy a tanuló eldöntse, hol látja el a feladatot. Amennyiben a lakóhelyén kívánja a közösségi szolgálatot teljesíteni, a szülőnek és tanulóknak aktívan részt kell vennie a tevékenység megszervezésében. Ebben az esetben is csak az együttműködési megállapodás megkötése után kezdheti meg a tevékenységet.

Közösségi szolgálat a nyári szünet alatt is végezhető, ennek dokumentálása a következő tanév dokumentumaiban történik.

29.6. A közösségi szolgálat dokumentumai

- Együttműködési megállapodás 1. számú melléklet
- Jelentkezési lap, Szülői nyilatkozat 2. számú melléklet
- Napló a közösségi szolgálatról 3. számú melléklet
- Záradékok a naplóba, a törzslapra és a bizonyítványba 4. számú melléklet
- Igazolás 5. számú melléklet
- Szülők számára tájékoztató levél 6. számú melléklet

30. Záró rendelkezések

Az iskolai diákönkormányzat képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy az intézmény átdolgozott Pedagógiai programját (benne az óratervet és a helyi tanterveket) megismertük és élhettünk véleményezési jogunkkal.

Gyomaendrőd, 2024. augusztus 30.

.....
a diákönkormányzat vezetője

Az intézmény szülői munkaközösségének képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy az intézmény átdolgozott Pedagógiai programját (benne az óratervet és a helyi tanterveket) megismertük és élhettünk véleményezési jogunkkal.

Gyomaendrőd, 2024. augusztus 30.

.....
a szülői munkaközösség elnöke

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium átdolgozott Pedagógiai programját (benne az óratervet és a helyi tanterveket) a mellékletekkel együtt a nevelőtestület a 2024. augusztus 30-án elfogadta.

Gyomaendrőd, 2024. augusztus 30.

.....
főigazgató

Legitimációs záradék

Jelen pedagógiai program az intézmény fenntartójának, a Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatóságnak a jóváhagyásával lép hatályba, és a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetjük be.

Módosítás csak a nevelőtestület elfogadásával és a fenntartó jóváhagyásával lehetséges.

Az intézmény pedagógiai programja, nyilvános, minden érdeklődő számára elérhető, megtekinthető. Egy-egy példánya a következő helyeken található meg:

- az iskola fenntartójánál
- az intézmény vezetőjénél és az intézményegység-vezetőknél
- a gimnáziumban
- az iskola irattárában
- az iskola könyvtáraiban
- az iskola tanári szobájában

Az intézmény pedagógiai programjának egy példányát az iskola könyvtárában helyezzük el, ahol azt a szülők és a tanulók helyben olvasással, a könyvtár nyitvatartási ideje alatt szabadon megtekinthetik.

Az pedagógiai programot az intézmény honlapján nyilvánosságra hozzuk.

Az pedagógus a szülők részére szülői értekezlet keretében, a tanulók részére osztályfőnöki órán ad tájékoztatást a pedagógiai programról.

A szülők a megelőző tanév végén a honlapon, illetve az osztályfőnököktől tájékoztatást kapnak azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatjuk őket továbbá az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről, valamint arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

Gyomaendrőd, 2024. augusztus 30.

.....

főigazgató

31. MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet Együttműködési megállapodás
2. sz. melléklet Jelentkezési lap
3. sz. melléklet Közösségi szolgálati napló
4. sz. melléklet Záradékok
5. sz. melléklet Igazolás
6. sz. melléklet Levél az IKSZ-ről

1. sz. melléklet

Együtműködési megállapodás

Iktatási szám: ...../202..

**EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT KÖZÖS
LEBONYOLÍTÁSÁRÓL**

amelyet egyrészliskola:

székhely:

képviselő:

OM-azonosító:

a továbbiakban: Iskola

másrészlől

név:

székhely:

képviselő:

a továbbiakban: *Szervezet*

a továbbiakban együtt: *Felek*

kötöttek a mai napon, az alábbi feltételekkel:

1. A megállapodás előzményei, körülményei, célja:

A Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvényben foglaltaknak megfelelően az iskolai közösségi szolgálat megszervezésében a Felek az e megállapodásban rögzítettek alapján együttműködnek. A Felek kölcsönösen törekednek arra, hogy az érintett tanulók teljesíteni tudják az 50 órás kötelezettségüket.

2. Az Iskola kötelezettségei, vállalásai*:

* hol, mikor, milyen időközönként, hány tanulót irányít a Szervezethez, mikor és milyen formában szervezi meg a tanulók felkészítését, majd a program zárását stb.

3. A Szervezet kötelezettségei, vállalásai*:

* hol, mikor, milyen időközönként, hány tanuló tevékenységét szervezi meg és biztosítja a feltételeket, mentort, eszközt stb.

Továbbá:

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

(1) A fogadó szervezet köteles biztosítani:

- a) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos tevékenységhez szükséges feltételeket,
- b) ha szükséges, pihenőidőt,
- c) a közösségi szolgálattal összefüggő tevékenység ellátásához szükséges tájékoztatást és irányítást, az ismeretek megszerzését,
- d) a tizennyolcadik életévét be nem töltött tanuló, illetve a korlátozottan cselekvőképes nagykorú tanuló esetén a közösségi szolgálati tevékenység folyamatos, szakszerű felügyeletét.

(2) Ha a jelen megállapodás másként nem rendelkezik, a fogadó Szervezet gondoskodik a közösségi szolgálati tevékenység ellátása érdekében szükséges utazásról, szállításról, szállásról és étkezésről.

(3) Ha az utasítás végrehajtása kárt idézhet elő, a tanuló köteles erre az utasítást adó figyelmét felhívni. A tanuló nem felel az általa okozott kárért, amennyiben figyelem felhívási kötelezettségének eleget tett.

(4) A tanuló által a közösségi szolgálat során végzett tevékenységgel összefüggésben harmadik személynek okozott kárért a fogadó szervezet felel. Amennyiben a kárt a tanulónak felróható magatartás okozta, – a jelen szerződésben eltérő rendelkezés hiányában – a fogadó szervezet a tanulótól követelheti kárának megtérítését.

(5) Amennyiben a tanuló bizonyítja, hogy:

- a) a testi sérüléséből, illetve egészségkárosodásából eredő kára,
- b) a tulajdonában vagy használatában álló, a közösségi szolgálattal összefüggésben végzett tevékenység ellátásához szükséges dologban a közösségi szolgálati tevékenység végzésének helyén keletkező kára a Szervezettől kapott utasítással összefüggésben következett be, a fogadó szervezet akkor mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt működési körén kívül eső elháríthatatlan ok vagy kizárólag a tanuló elháríthatatlan magatartása okozta. A fogadó Szervezetnek nem kell megtérítenie a kárnak azt a részét, amely a tanulónak felróható magatartásából származott.

4. Az Iskola részéről a program felelőse és kapcsolattartója

.....név,

elérhetőségei: ..... telefonszám, e-mail

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

5. A Szervezet részéről a program felelőse és kapcsolattartója

..... név

elérhetőségei: ..... telefonszám, e-mail

5.1 A mentor neve, feladatköre és elérhetőségei

..... név, feladatkör:.....

elérhetőségei: ..... telefonszám, e-mail

6. A programmal kapcsolatban felmerülő költségek és annak kötelezettségvállalója*

* amennyiben szükséges

7. A program ütemezése

7.1. A programismertető/felhívás* elkészítése Határidő:

Felelős:

* a Szervezettel egyeztetett tevékenységi lehetőségekre épülve

7.2. A programismertető/felhívás közzététele*

Határidő:

Felelős:

Módja:

* a tanulók/szülők tájékoztatása a Szervezetnél végezhető tevékenységi lehetőségekről

7.3. A tanulók részére a „Jelentkezési lap” benyújtására szolgáló határidő

7.4. A programról szóló döntés meghozatala* Határidő:

Felelős:

* a tanulók/jelentkezései alapján a Szervezethez delegáltak a végezhető tevékenység szerinti

bontásban

7.5. A tanulók/szülők értesítése a döntésről

Határidő:

Felelős:

Módja:

7.6. A tanulók felkészítése*

Határidő:

Felelős:

* a tanulók felkészítése az iskolai koordinátorral vagy a Szervezettel közösen végezhető

(célszerű tevékenységi körönként külön-külön szervezni)

7.7. A tanulók megfelelő helyszínre irányítása

Határidő:

Felelős:

7.8. A program folyamatos kísérése, nyomon követése

Határidő:

Felelős:

7.9. A program lezárása a tanulókkal

Határidő:

Felelős:

* a program zárása a tanulókkal, az iskolai koordinátorral vagy a Szervezettel közösen végezhető (célszerű tevékenységi körönként külön-külön szervezni)

7.10. A program lezárása a Felek között (beszámoló, elszámolás, ellenőrzés) Határidő:

Felelős:

8. A program megvalósulása során felmerülő módosítási kérelmek bírálatának menete

8.1. A Felek a jelen megállapodásban megfogalmazottak módosítására irányuló jelzését követően – indokolt esetben – a módosítás tervezetét elkészítik. A szerződésmódosítást aláírásukkal hagyják jóvá.

9. A Felek elállási, felmondási joga

9.1. A Felek a jelen megállapodástól való elállásra vagy a megállapodás azonnali hatályú felmondására jogosultak, ha:

— a jelen megállapodásban a megvalósításra meghatározott kezdő időponttól számított három héten belül a tevékenység nem kezdődik meg, vagy a Felek a nekik felróható okból nem kezdeményezik, és a késedelem okáról ezen idő alatt írásban sem mentik ki, vagy

— olyan körülmény merült fel vagy jut a Felek tudomására, amely alapján a program teljesülése kétségessé válik, vagy más irányt vet, vagy

— a jelen megállapodásban meghatározott feladat megvalósítása megghiúsul, tartós akadályba ütközik, vagy a jelen megállapodásban foglalt ütemezéshez képest jelentős késedelmet szenved, vagy

— a Felek valamelyike a neki felróható okból megszegi a jelen megállapodásból, illetve az azzal kapcsolatos jogszabályokból eredő kötelezettségeit, így különösen nem tesz eleget kötelezettségének, és ennek következtében a jelen megállapodásban meghatározott feladat szabályszerű megvalósítását nem lehet nyomon követni.

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

9.2. A Felek rögzítik továbbá, hogy a jelen megállapodással összefüggő adatok nem minősülnek üzleti titoknak, nem tarthatóak vissza üzleti titokra hivatkozással, amennyiben azok megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát közérdekből elrendelik.

9.3. A Felek a jelen megállapodásból eredő esetleges jogvitákat elsősorban tárgyalásos úton kötelesek rendezni.

9.4. A jelen megállapodásban nem vagy nem kellő részletességgel szabályozott kérdések tekintetében a magyar jog szabályai – elsősorban a Polgári törvénykönyv – az irányadók.

A felek a jelen, ... oldalból álló megállapodást elolvasták, megértették, és mint akaratukkal mindenben megegyezőt, jóváhagyólag írták alá.

A jelen megállapodás 2 darab eredeti, egymással teljes egészében megegyező példányban készült, amelyből 1 darab az Iskolánál, 1 darab a Szervezetnél marad.

Dátum ....., 202. .... hónap ..... nap

Mellékletek:

.....
az Iskola részéről

.....
a Szervezet részéről

2. sz. melléklet

Jelentkezési lap

iskolai közösségi szolgálatra

Alulírott ..... tanuló

a(z).....

.....iskola

..... osztályos tanulója a ...../..... tanévben az

alábbi területeken kívánok eleget tenni a közösségi szolgálatnak:

a) ..... területen ..... órában

b) ..... területen ..... órában

c) ..... területen ..... órában

(tanévenként minimum egy, maximum három terület választható)

.....

tanuló aláírása

Szülő, gondviselő nyilatkozata:

Alulírott .....

nevezett tanuló szülője/gondviselője az iskolai közösségi szolgálat teljesítését a jelzett területeken támogatom és tudomásul veszem.

.....

szülő, gondviselő aláírása

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

3. sz. melléklet

Közösségi szolgálati napló

A(z) ..... iskola
..... nevű ..... osztályos
tanulójának a ...../..... tanévre.

.....
főigazgató aláírása

(P. H.)

A(z) ..... iskola
..... nevű .....
osztályos tanulójának a ...../..... tanévre.

.....
főigazgató aláírása

(P. H.)

A(z) ..... iskola
..... nevű .....
osztályos tanulójának a ...../..... tanévre.

.....
főigazgató aláírása

(P. H.)

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

Sor	Dátum	Órától óráig	Tevékenység	Élményeim/tapasztalat	Igazoló aláírás
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					

A sorok száma tetszés szerint bővíthető.

4. sz. melléklet

Záradékok

Naplóba:

Igazolom, hogy a tanuló a ...../.....tanévben ..... óra közösségi szolgálatot teljesített.

Bizonyítványba és törzslapon:

Igazolom, hogy a tanuló a ...../.....tanévig ..... óra közösségi szolgálatot teljesített.

Törzslapon:

A tanuló teljesítette az érettségi bizonyítvány kiadásához szükséges közösségi szolgálatot.

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

5. sz. melléklet

I g a z o l á s

Alulírott ..... a(z)

.....

..... OM-azonosító ..... iskola

főigazgatója igazolom, hogy a(z) .....

..... nevű tanuló a ...../..... tanévig

..... óra közösségi szolgálatot teljesített.

..... dátum .....

.....

a főigazgató aláírása

(P. H.)

6. sz. melléklet

Tisztelt Szülők!

Kérem, olvassák el tájékoztató levelünket az iskolai közösségi szolgálatról!

Mint már értesültek róla A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Törvény (Nkt.) 6. § (4) értelmében az érettségi bizonyítvány kiadásának feltétele 50 óra közösségi szolgálat igazolása. Az Nkt. 97. § (2) bekezdése szerint az érettségi bizonyítvány kiadásához a közösségi szolgálat végzésének igazolását először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni. Ez vonatkozik az Önök gyermekére is.

Az iskolánknak is meg kell szerveznie a tanuló közösségi szolgálatának teljesítésével, dokumentálásával összefüggő feladatok ellátását. Az iskolai koordinátor a felelős ezért az osztályfőnökök bevonásával.

A tanuló a jelentkezési lap kitöltésével jelzi, hogy milyen területen milyen tevékenységi köröket szeretne végezni, ezt a szülő/gondviselő egyetértőleg aláírja (szülői nyilatkozat).

Az iskola felveszi a kapcsolatot a fogadó szervezettel, együttműködési megállapodást kötnek, majd az abban dokumentált program szerint együttműködnek a tanuló közérdekű önkéntes tevékenységének lebonyolításában.

Az iskola megbízott pedagógusa a tanuló megkezdett közösségi szolgálatát nyilvántartja és folyamatosan vezeti, és a főigazgató által hitelesített és a tanuló által vezetett közösségi szolgálati napló alapján nyomon követi a tanuló tevékenységét.

A közösségi munka teljesítésében külön kell figyelni az alábbiakra:

„(6) A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.

(7) A közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy segítése alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás időkeretben végezhető.”

(A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet, 45.)

„5. § (1) A tizennyolcadik életévét be nem töltött személy, illetve a korlátozottan cselekvőképes nagykorú személy olyan közérdekű önkéntes tevékenységet folytathat, amely megfelel

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
Pedagógiai Program

életkorának, testi, értelmi és erkölcsi fejlettségének, illetve képességeinek, valamint amely nem veszélyezteti egészségét, fejlődését és tankötelezettségének teljesítését.

(2) A tizenhatodik életévét be nem töltött önkéntes és a korlátozottan cselekvőképes nagykorú önkéntes közérdekű önkéntes tevékenységet külföldön nem végezhet.

(3) A tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes közérdekű önkéntes tevékenységet 20 óra és 6 óra között nem végezhet.

(4) A tizenhatodik életévét be nem töltött önkéntes által a közérdekű önkéntes tevékenységre fordítható idő nem haladhatja meg

a) tanítási szünet ideje alatt a napi három órát és a heti tizenkét órát,

b) tanítási időben a heti hat órát és

ba) tanítási napon a napi két órát.

bb) tanítási napon kívül a napi három órát.

(5) A tizenhatodik életévét betöltött, de tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes által a közérdekű önkéntes tevékenységre fordítható idő nem haladhatja meg a napi négy és fél órát és a heti tizennyolc órát.

(6) A tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes részére a közérdekű önkéntes tevékenység befejezése és másnapi megkezdése között legalább tizennégy óra pihenőidőt kell biztosítani.”

(A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény)

A közösségi szolgálati program részletesebb megismeréséhez ajánljuk az alábbi internetes oldalt és elérési helyet: <http://www.kozossegi.ofi.hu>,

A sikeres együttműködés reményében, üdvözlettel:

.....
iskolai koordinátorok